

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 400 lir

Leto XXXVIII. Št. 26 (11.154)

TRST, nedelja, 31. januarja 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PROTIOFENZIVA POLICIJSKIH SIL JE V POLNEM RAZMAHU

Številne aretacije skoraj popolnoma ohromile beneški vod rdečih brigad «Anna Maria Ludmann»

V Brescii aretirali dvanaest pripadnikov prime linee - Identificirali Talierciove morilce - Rdeče brigade napovedujejo osvoboditev pajdašev

VERONA, PADOVA — Ofenziva policijskih sil proti pripadnikom beneškega voda rdečih brigad je v polnem razmahu. Številnimi aretacijami v prejšnjih dneh so preiskovalci skoraj popolnoma razdrili vod «Anna Maria Ludmann», ki je veljal za najnevarnejšega in najbolje organiziranega v preračunski organizaciji. Ob tem pa oblasti ne prikrivajo zadovoljstva, da je tudi v ostalih mestih povsem propadla ezimska kampanja rdečih brigad, ki je temeljila na ugrabitvi generala Doziera, neuspelem umoru podkovarja Simonca, pokolu na sedežu vsedravnega sveta kršćanske demokracije in ugrabitvi upravitelja Flata Cesara Boninija, ki so jo agenti preprečili s pravčasno aretacijo Stefana Petrelle in Enna Di Rocce.

Včeraj so na veronski kvesturi ves dan zasliševali skupno sedemdesetih domnevnih pripadnikov RB, ki so jih aretirali v prejšnjih dneh. Kmalu bodo v Verono privedli tudi Dozierove «ečarje», ki so jih presenetili v padovskem brlogu. Preiskovalci se dalje pregledujejo gradivo, ki so ga zaplenili v tem petstobnem stanovanju.

Smiče. Hrano mu je prinašala Emanuela Frascella, kupovala pa ga je v bližnji veleblagovnici. Precej težav je brigadistom povzročalo zaslišanje, saj ni nihče obvladal angleščine. Vprašanja je Dozieru postavil Antonio Savasta. Že po nekaj dneh so si brigadisti sneli maske, ki so jim pokrivalo obraze. Očitno jih ni več skrbelo, če bi jih Dozier lahko prepoznal, saj so ga bržkone nameravali umoriti. Vendar pa so se preiskovalci prepričali, da so bili Dozierovi «ečarji» zgolj izvrševalci navodil drugih, pomembnejših brigadistov, ki so se s sedaj izgnili aretaciji. Med temi so baje tudi Remo Pancelli, Barbara Balzarani in Stefano Lobianco. Tudi Antonio Savasta naj bi ne odigral tako pomembne vloge, kot so mu jo doslej pripisovali. Krožijo tudi vesti, da je nekdo (morda infiltriranec na kvesturi) pravčasno obvestil teroriste, da jim je policija za petami, kar jim je omogočilo beg.

Precej zanimanja je vzbudila tudi vest, da se je eden izmed Dozierovih «ečarjev», Toskanec Giovanni Ciucci lani prostovoljno odpravil službi in odpotoval v Libijo. Preiskovalci menijo, da se je v tem času uril v vzbujalski kake bližnjevzhodne organizacije.

Glede načina, kako je policija izsledila skrivališče v Padovi pa še vedno kroži mnogo, včasih protislovnih vesti. Skupni imenovalec teh različnih verzij pa je vselej mladi veronski mamila Paolo Galati (brat terorista Micheleja), ki naj bi med zaslišanjem na kvesturi posredoval preiskovalcem isto očitno informacijo, ki se omogočila odkritje «brloga». Mnogo je govora tudi o rimski sledi, ki naj bi se izoblikovala po aretaciji Massimiliana Corsia, enega izmed napadalcev na kvestorja Simonca.

Pomemben uspeh za preiskovalce predstavlja tudi identifikacija vseh domnevnih ugrabiteljev in morilcev direktorja petrokemijske tovarne Montedison, inženirja Taleria. Preiskavo so sklenili prav po aretaciji štirih Furlanov iz Codroipa, katere je vodil Cesare Di Lenardo. Med Taliercirovimi ugrabitelji naj bi bila, kot znano, tudi Emilia Lirani in Antonio Savasta in še nekateri drugi člani beneškega voda RB.

V Brescii pa so včeraj aretirali dvanaest domnevnih pripadnikov

V Trstu 2. konferenca o državnih soudeležbah

V tržaškem Avditoriju se je včeraj začela 2. deželna konferenca o državnih soudeležbah. O poteku posveta, ki se bo zaključil danes z novim posegom pristojnega ministra De Michelisa, poročamo na 2. strani

Vprašanja Slovencev v Kanalski dolini

V boju slovenske narodne skupnosti v Italiji za globalni zaščitni zakon razenoma Slovenci na Videmskem posebnem mestu. Ta posebnost izraža iz spoznanja širokih krogov demokratičnih sil, da ni napredka, če tudi Slovenci na Videmskem ne bodo izenačeni z ostalimi Slovenci v deželi Furlaniji - Julijski krajini ali vsaj postavljeni v razmere, ko bodo zamudno v odnosu do Trsta in Gorice čimprej odpravili.

V tem zapisu bi spregovorili o naših ljudeh v Kanalski dolini, o tistih, ki so od tradicionalnih in pomembnih kulturno - političnih središč Slovencev v Italiji zemljepisno najbolj oddaljeni, a so zaradi zemljepisnih in zgodovinskih razlogov bližje koroškim Slovincem, v zemljepisnem in narodnem pogledu pa tudi bližje Gorincem.

Nadaljevali bi ta zapis z ugotovitvijo, da zavzema v pojmovnem življenju v Kanalski dolini leto 1976 posebno mesto. Takrat so pričeli odločneje «rukati», kot je rekel domačin prof. Salvatore Venosi. Postopoma in s številnimi manjšimi uspehi so izbojevali politično bitko za najosnovnejše demokratične pravice, za priznanje svoje obstojnosti in za pravico do bolj rednega in nemotnega narodnega dela. Tistega leta so prvič uvedli prostovoljni popoldanski tečaj slovenskega jezika za otroke in s tem dregnili v srčeno gnezdo. Kdo se ne spominja šolske oblasti v Ukva, ki je prepovedala tečaj v šoli? Kdo ne pozna sitnarjenja, s katerim so predstavniki reda hoteli odgnati televizijsko ekipo Alpe Adria. S šolskimi oblastmi so domačini opravili na sodišču, tečaje za televizijsko ekipo pa so odpravili na kraju samem.

«Ne, sedaj ko so vas orošili izpušni, vi, televiziji ne boste odšli. Najprej gremo v gostilno, med ljudi, da bodo začutili, kako je pravica na naši strani», so ugotovili za narodno identifikacijo zapreti domačini, ki so nam opozorili na to, da se.

Ko so prebrili led, so ustvarili pogoje za celo vrsto aktivnosti in tako se bolj zadržali domačine, poletni otroke in mladino v tečaje, v prostorno delo.

Po prvem tečaju slovensčine v Ukva 1976, leta so naslednje leto uvedli tečaj v Zabinah in razmišljali, če bi ga odprli še v Ukva in Lipalji vasi. Ob tem je v Ukvi deloval penzibil zbor Planinka, ustanovili so društvo Lepi vrh, pred štirimi leti uvedli glasbeni pouk, lani ustanovili folklorno skupino in se poskušali tudi z zimskimi športnimi igrami. Po desetih letih odzvočnosti je spet nastopilo Slovensko stalno gledališče. Izredno odzivnost je imel nastop 14 pevskih zborov pod naslovom Primorska poje.

Na Slovence v Kanalski dolini je

GORAZD VESELI

PERTINI IN MUBARAK O BLIŽNJEM VZHODU

Pravica Palestincem pogoj za trajen mir

RIM — Na prvi etapi državnih pogovorov, med katerimi bo od 8. februarja obiskal še Pariz, London, Washington in Bonn, je egiptovski predsednik Mohamed Hosni Mubarak prispeval včeraj v Rimi. Na letališču Ciampino ga je pričakal zunanji minister Colombo, nakar se je ost s spremljevalci, v katerem sta tudi njegova žena Susan ter podpredsednik kairske vlade in zunanji minister Kamal Hassan Ali, pripeljal s helikopterjem na Kvirinale, kjer ga je sprejel predsednik republike Sandro Pertini.

Sledilo so ločni uradni pogovori med predsednikom in med zunanjima ministroma obeh držav, ki so potekali v prisrčnem vzdušju, kot je bilo razvidno iz zdravice, ki sta ju Pertini in Mubarak izmenjala na slavnostnem kosilu, katerega so se udeležili tudi predsednika parlamentarnih zbornic Fanfani in Jottjeva, predsednik vlade Spadolini ter številne osebnosti iz političnih in gospodarskih krogov.

Pertini se je najprej spomnil nedavno ubitega bivšega predsednika Sadata kot velikega borca za mir, nakar je naglasil soglasje obeh držav glede osnovnih vprašanj utrjevanja miru v Sredozemlju in v Evropi. Potrdil je stališče EGS glede pogojev za globalno, pravično in trajno rešitev bližnjevzhodne krize na osnovi zagotovitve eksistence in varnosti vseh držav ter pravičnosti za vse narode. Pri tem je treba predvsem zasledovati pravično rešitev v vprašanju palestinskega naroda, je naglasil Pertini, in v tem smotru je Italija pristala na sodelovanje pri multilateralnih mirovnih silah, ki naj nastopijo po umiku izraelskih čet s Sinaja.

«Mi se borimo za načelno izjavo o popolni avtonomiji za Cisjordanijo in Gazo, kot prvi korak k sodelovanju palestinskega naroda na pogajanjih za mir, ki naj mu zagotovijo naravno pravico do samoodločbe», je odgovoril Mubarak.

PARIZ — Spet se je razvnela «svinska vojna» med Italijo in Francijo. Francoski vinogradniki se upirajo, tudi v prevačanju cistern, uvozu velikih količin (800.000 hl samo januarja) italijanskega vina, ki je za več kot 20 odstotkov cenejši od domačega. Zato je pariška vlada sklenila sprejeti ukrepe za zmanjšanje uvoza, kar italijanski vinogradniki in pristojni ministri označujejo za protekcionizem in za kršitev pravil EGS.

PARIZ — Spet se je razvnela «svinska vojna» med Italijo in Francijo. Francoski vinogradniki se upirajo, tudi v prevačanju cistern, uvozu velikih količin (800.000 hl samo januarja) italijanskega vina, ki je za več kot 20 odstotkov cenejši od domačega. Zato je pariška vlada sklenila sprejeti ukrepe za zmanjšanje uvoza, kar italijanski vinogradniki in pristojni ministri označujejo za protekcionizem in za kršitev pravil EGS.

Prešernove proslave v Ljubljani

LJUBLJANA — Prešernov dan ali praznovanje slovenskega kulturnega praznika bo letos še bogatejša kot prejšnja leta. Samo v Cankarjevem domu pripravljajo več manifestacij med 2. februarjem in 7. marcem, osrednja prireditve pa bo kaipada že tradicionalna podelitev Prešernovih nagrad 8. februarja. Letos bodo podelili tri Prešernove nagrade in deset nagrad Prešernovega sklada, kar je polovico manj kot v prejšnjih letih.

Slavnosti se bodo začele že v tork, 2. februarja, popoldan ob 18. uri, ko bodo v sprejemni dvorani Cankarjevega doma odprli morda eno najzanimajevših razstav kulturno-zgodovinskega pomena doslej: Zakladi NUK, Ljubljanske Narodne in univerzitetne knjižnice ko tokrat prvič v svoji več kot dvestoletni zgodovini (ustanovljena je bila leta 1774) najširši javnosti pokazala svoje največje dragocenosti: od srednjeveških rukopisov v latinskem in nemškem jeziku med 9. in 16. stoletjem izbor iz največje zbirke inkunabil v Jugoslaviji, izbor iz najdragocenejših rukopisov slovenskih avtorjev, začeti s Trubarjem pa do Cankarja, župančiča, Kosovelca in Kajuha. Predstavila bo najdragocenejši in najredkejši slovenske knjige, od prototipike do Prešernovih Poezij. Prvič bo predstavljen tudi izbor iz glasbene zbirke NUK, ki dokumentira bogato glasbeno preteklost na slovenskih tleh od 10. stoletja dalje.

V času razstave — do 7. marca bo veliko spretnih prireditev, tako bo že 3. februarja Jaro Dolar predaval o knjigi kot kulturi in dediščini, 4. februarja bo večer sodobne slovenske besede v organizaciji Društva slovenskih pisateljev in z udeležbo 25 slovenskih književnikov od Josipa Vidmarja do Borisa A. Novaka.

9. februarja bodo predstavili izdaje Delavске enotnosti o vzgoji in izobraževanju v misli in delu Edvarda Kardelja (ob obletnici smrti). 15., 16. in 19. bodo člani Mestnega gledališča ljubljanskega pripravili recital slovenske besede z naslovom Človek v svetu. 15. in 18. februarja bodo nastopili mladi člani Akademije glasbe studia AGRTV za «Goorico telesa». 16. februarja bo ravnatelj NUK Tomo Martelanc predaval o knjigi v svetu informacij. 19. febr. bo posvetovanje slovenskih knjižničarjev na temo Soobzornost v novi podoba splošnoizobraževalne knjižnice. 22. febr. pripravljajo problematiko tribuna Napeake slovenskega proslavljanja. 24. febr. bodo predstavili antologijo hruške avangardne poezije Ubišil so ga z opekami — ob udeležbi avtorjev, 25. febr. pa bo šele zasidranje skupnosti jugoslovanskih nacionalnih knjižnic na temo Soobzorna vloga narodnih knjižnic.

Ob teh prireditvah, ki so bolj ali manj povezane z osrednjim razstavom, bo v srednji dvorani CD še več predstav in nastopov. Tretega februarja bodo Mira Omerzel-Terlep, Matija Terlep in Bogdana Herman pripravili Večer slovenskih ljudskih pesmi in glasbil, 5. febr. bo koncert mladih glasbenih umetnikov z orkestrom Slovenske filharmonije pod vodstvom Uroša Lajovicja, 7. febr. bo prvi večer filmskih prvenecov: od prvih del Franceta Štiglica, Jožeta Galetja, Janeta Kavčiča, Igorja Pretnarja, Boštjana Hladnika, Matjaža Klopčiča, do Volka Duletiča in Karpa Atimoviča-Godine, 9. febr. bo drugi del ter 10. febr. tretji del predstavitev filmskih prvenecov slovenskih avtorjev, dosti menda prva hkratna predstavitev in sočasno vstopa naših režiserjev v filmski prostor.

V dramskem programu bodo,

V INTERVJUJU VPLIVNEGA VODITELJA KPI ZA NEKI TEDNIK

Reichlin predlaga socialistom soočanje za levo alternativo

Nejasno zadržanje PSI glede na preokret v partiji Craxi ponuja KPI vstop v socialistično internacionalo

RIM — «Predvsem je treba vpeljati s socialisti odprto, pravo, odkrito politično soočanje o perspektivah in programih... Za sedaj se ločimo začetni srečati in razpravljati, seveda v perspektivi, da ujamemo politično alternativo. Take obvezujoče misli je izrazil Alfredo Reichlin med intervjujem za tednik «Panorama»: to je prvič, od razdora med KPI in KP SZ, ko vplivni zastopnik komunistične partije razvija v konkretnih političnih usmeritvah novo mesto, ki ga je objektivno zavela KPI.

Težko je sicer reči, koliko to ustreza prepričanju vse Berligerjeve vodilne skupine za Reichlina, ki ga uvršča med najzvošnejše taktike, se govori, da se je v zadnjih časih po-

stavil na bolj avtonomne pozicije. Gre pa vsekakor za zelo pomembno odprtje do socialistov, katerim postavlja Reichlin problem politične preusmeritve v kratkih revizijah. «Kot izjava KPI globoko revizijo, tako pričakuje mo tudi od socialistov».

V intervjuju pa odpira Reichlin širši okvir za alternativo. Zelo ostro polemizira z demokristjani, ki jih obtožuje, da hočejo biti hkrati elevičarji, desničarji in središčni, pri čemer napada zlasti Piccolija. V zvezi z identiteto komunistov, tudi glede na slavni «faktor ka». Reichlin zatrjuje: «Če s tem mislimo na demokristično in nacionalno verodostojnost KPI, faktor ni nikdar obstajal. Če pa pomeni preobrazbo... da, mi smo za korenito preobrazbo».

Po drugi strani pa je težko tolačiti zadržanje PSI. Iz nekih znamenj je sklepati, da nameravajo socialisti tudi sami nuditi komunistom odprtje za odnose ali vsekakor za dialog iz nekih drugih se pa zdi, da je njihovo zadržanje navdruženo po zgolj opreznemu priznanju novih, časovno komunistične partije, ki ga spremlja zatrjevanje, da mora sedaj stopiti odločneje na pot socialdemokratske umernosti. Včeraj je na primer tajnik PSDI Longo po učil komuniste, da je sedaj čas, da zapustijo «emgleno» skomine po tretji poti in se usmerijo v podrejeno vlogo v prid bloku PSI-PSDI.

Od mladega socialističnega zastopnika Craxijeve struje, ministra Caprie, so prišle celo polemične besede: KPI ne more zahtevati, da lahko zvrzva na italijansko družbo dolg svojih ideoloških in kulturnih zamud, je dejal. Iz tega naravno sledi, da socialisti za

sedaj pričakujejo od KPI konkretno podporo prizadevanjem za priboritev predsedstva vlade socialisti. Tajnik PSI Craxi je pa včeraj celo predlagal komunistični partiji, naj vstopi v socialistično internacionalo, pa čeprav le v vlogi opazovalke.

Razsežnosti in toni razprave ostajajo vsekakor sila zapleteni in razkrojeni. In v te razpoke se kot po navadi vrnja krščanska demokracija. Včeraj je prišla vrsta na Gallonija, da je polhvalil novo KPI in zatržil, da je demokracija v Italiji na tem, da epotane povsem zrele in alternativne. Voditelj demokratske levice celo zatrjuje, da predstavlja za bodočeno edino resno nevarnost napredovanje laičnega in socialdemokratskega pola, kar bi bilo mogoče tolačiti kot posledni predlog o obnovitvi politike zgodovinskega kompromisa. Prihodnje sredo se bo na zasledanju vsedravnega vodstva KD vsekakor razvila nova etapa politične razprave.

R. G.

RIM — Od jutri dalje bo skodelica kave v barih in javnih lokalih stala 400 lir. Podražila se je torej za 50 lir.

Riccardo Fogli zmagal v Sanremo

SANREMO — Riccardo Fogli s pesmijo «Storia di tutti i giorni» je zmagoval letošnjega 32. sanremskega festivala lahke glasbe. Drugo mesto sta osvojila Albano in Romina Power s pesmijo «Pelliccia», tretje pa Drupi s pesmijo «Solis».

Proti zajcem iz zamaščenih cilindrov

Prejšnji teden sem objubil, da bom tokrat odgovoril na očitke slovenskega študenta Paola Priviterre, ki je ugotavljal, kako politika apelira pogosto in preogosto na emocionalna, nerazumna čustva, in trdil, da bi ji pri tem intelektualci ne smeli pomagati. Na začetku naj povem, da naslovov svojih prispevkov ne izbiram sam, temveč prepustim to nalogo uredništvu iz tenobe, pa tudi da si pripravim majhno nedeljsko presenečenje. Vprašanje, ki je stalo na čelu mojega prejšnjega članka, «Ali je politika res magija?» bi dalo slutiti, da sem prepričan o nasprotnem. To pa ne drži, kajti vsako človeško dejavnost, tudi politična, gledam kot mehaniko razumskih in čustvenih prvin, med katerimi ni mogoče potegniti jasne ločnice. Politika je lahko tudi magija in celo mora biti magija, če hoče imeti odjek v tistem nadvse kompleksnem ustroju, ki mu pravimo človeška družba. Seveda mora obstajati med obema komponentama neko notranje ravnanje, da iracionalni trenutki ne zasenčijo razumskih in jih ne potisnejo ob stran; v takih primerih, kot uči dvajseto stoletje, so vrata odprta vsem blaznostim in grozodejstvom, kar jih premore naša narava.

A stopimo sedaj od teh uvodnih ugotovi-

tev h konkretnemu primeru. V Priviterrovih besedah je bila ost tudi proti meni in mojemu angažiranju za slovensko stvar. Po njegovem brenkam preveč na čustvene strune in nekako zavajam ljudi, da ne presoja položaja v hladni in trezni luči razuma. Ne bom rekel, da tu ni drobca resnice, kajti priznati moram, da sem v tej diskusiji čustveno zelo zavzet, in da sem Slovenec prej v srcu kakor v možganih. To seveda ne pomeni, da bi za svoje delo ne imel tudi čisto racionalne razlage. Kdor študira zgodovino zadnjih dveh stoletij, ne more mimo zanimivega sklepa, ki sloni na empiričnem opazovanju: da se namreč vedno širše in širše ljudske množice osvobodijo, zavajajo se svojih pravic, hočejo krojiti svoje življenje in prispevati k oblikovanju družbe. Gre za pojav, ki je v izvoru tako nacionalni kot so cialnih gibanj našega časa in ki je nas Slovence v približno dvesto letih potisnil iz raznjne brezbrzičnosti v sredino zgodovinske, kulturne in politične zavesti. Toda tega preprostega dejstva, ki ima za posledico celo vrsto družbenih sprememb, italijanski Trst ni opazil, oziroma ni hotel opaziti. Ta Trst, ki na primer še danes niso dovoliti, da bi se slovenska beseda pojavila na uradnih

plakatih ali zborovanjih v središču mesta, jo pa tolerira že v Robanu ali pri Sv. Ivanu, je očitno padel v oblast nekega čarovnika, ki mu je zmešal strne zdravne pameti. Proti temu uroku se skušam boriti ne z batino polemike, ampak z iglo ironije, ker se mi vsa zadevščina zdi premajhna, da bi zahtevala velikih besed (in tudi, kar mislim, da je ironija pogosto uspešnejša od svečanostnih proglasov). Gre, po mojem, za kulturni boj, ki noče ubjati nacionalističnih duhov in niti kaliti odnosov med tistimi meščani našega mesta, ki se imajo za Slovence, tistimi, ki se čutijo Italijane in še ostali, ki nečejo izbrati in se enostavno imajo za Tržačane. Razmere, za katere se jaz izrekam, naj bi bile takšne, da bi vsakemu prebivalcu Trsta bila zagotovljena tista enakovrednost in enakopravnost, brez katere v sodobni družbi ne more biti ne sožitja ne kulturnega, gospodarskega in političnega napredka. In če je treba čarovnikov, izberimo vsaj takšne, ki bodo vzbujali v nas čustva povezanosti zaradi skupne pripadnosti kraški zemlji, istimi modrinami neba in morja, ne pa vulgarnega šarlatana, zmoežne vleči le zajce iz svojih zamaščenih cilindrov.

JOŽE PIRJEVEC

Lech Walesa baje interniran

VARSAVA — Predsednik sindikata Solidarnost Lech Walesa je bil baje interniran. Vest so objavile nekatere zahodne tiskovne agencije, ki pripominjajo, da Walesa niso prepelejali v kako taborišče, ampak so v poslopju, kjer je bil Walesa doslej prisilno na stanovanju, uvedli režim internacije. Do tega sklepa naj bi bilo prišlo, ker se Walesa ni hotel pogajati z vojaškimi oblastmi, dokler bi ne mogli pri pogajanjih sodelovati tudi drugi voditelji Solidarnosti, ki so bili internirani, kot je Jaruzelski prevzel oblast. Razširile so se tudi govorice, po katerih naj bi Walesa pozval vse sindikalne predstavnike, ki baje delujejo v ilegali, naj protestirajo proti sklepu, da nekatere osnovne dobrine podražijo za 100 do 400 odstotkov.

dense. Med precedensi je odbor poudaril zakon št. 766 iz leta 1973, ki je priznal pripadnikom manjšin, katerih jezik je priznan v italijanskem slovenskem sistemu, pravico do stipendije za študij na inozemskih univerzah istega jezika. S tem zakonom je bila namreč izrecno priznana že iz ustave izhajajoča pravica pripadnikov jezikovnih manjšin, da dosežejo v lastnem jeziku najvišje stopnje izobrazbe. Kot neposredna precedensa za priznanje študijskih naslovov pa je odbor prikazal dva starijsa zakona. Zakon št. 1515 iz leta 1951 kot primer edine možne in pravilne rešitve, ko je treba lastnim državljanom priznati diplome iz več tujih držav (v navedenem primeru Avstrije, ZRN in NDR), in zakon št. 153 iz leta 1971 kot primer nekatere odškodnine, ki jo država priznava državljanom, ki so obžalovali, da jih do njih ni izpolnila. Ta zakon namreč določa med drugim postopek za priznanje srednješolskih diplom delavcem, ki so emigrirali, ker jim država ni zagotovila temeljne pravice do dela, in njihovim družinskim članom. Po mnenju odbora je država dolžna priznati pripadnikom jezikovnih manjšin vse študijske naslove, ki jih ni mogoče dobiti znotraj meja države na šolah in univerzah v jeziku vsake posamezne manjšine.

Besedilo odobrenega poziva navaja vse zgornje elemente in nakazuje rešitev vprašanja v dolgotrajno enostavno postopka za priznanje univerzitetnih in visokoliških diplom, srednješolskih diplom za vse smeri izobraževanja, ki ne obstajajo v Italiji v jeziku posamezne manjšine, ter končnih spraveval za specializacije po višji srednji šoli in po univerzi.

SAMO PAHOR

DRUGA DEŽELNA KONFERENCA O DRŽAVNIH SOUDELEŽBAH V AVDITORIJU

Predstavniki vlade in državnih družb podrobno seznanjeni s težavami obratov z javno soudeležbo

Poleg ministra De Michelisa so nastopili voditelji državnih družb IRI, ENI, EFIM in Fincantieri - Stališča deželne uprave sta obrazložila predsednik Comelli in odbornik De Carli

Pred dvema letoma, zadnja v vrsti industrijsko razvitih držav, se je Italija resneje spopadla z vprašanjem, ki ga predstavlja področje tako imenovanih državnih ali boljše javnih soudeležb. V tem okviru se je vlada opredelila za novo strategijo, ki ima kot glavna cilja najprej »sanjacija« zastojalnih proizvodnih dejavnosti, in nato njihov nadaljnji razvoj. Izdelan je bil razvojni program, ki se nanaša na razdobje 1981-85, določena finančna sredstva, potrebna za uresničitev načrta ter pripravljena vrsta zakonov, od katerih so nekateri že izglasovani, drugi pa še bodo v bližnji prihodnosti, za ustrezne posege na področjih državnega industrijstva, ladjedelstva, kemične industrije, telekomunikacij in elektronike. V sklopu teh smernic se uvršča tudi reševanje vprašanj, ki se nanašajo na delovanje in razvoj obratov z državno soudeležbo v Furlaniji-Juljski krajini.

V tem smislu se je izrazil minister za državno soudeležbo Gianni De Michelis na včerajšnji 2. deželni konferenci o teh problemih v tr-

torjev pri Boljuncu je v krizi in se bo morala delno preusmeriti na nove proizvodnje (dizelske motorje za železnico itd.) ter stopiti v sodelovanje s tujimi partnerji. Tržaški arzenal - Sv. Marko nujno potrebuje finančna sredstva za dograditev dvorca; kar zadeva nadomestno proizvodno dejavnost v Miljah, kjer je zmanjkal najpomembnejši industrijski obrat - Cantieri Alto Adriatico - pa je Basilico ponovil samo to, kar je že splošno znano, da je bila namreč ustanovljena posebna družba Fincantieri-Friuli, ki se mora opredeliti za novo pridobitno dejavnost v tej občini.

Kolikšno težo bo imela konferenca za nov zagon proizvodnih dejavnosti v deželi Furlaniji-Juljski krajini in še posebej na Tržaškem in Gorškem, bo najbrž jasneje prišlo od izraza med današnjimi zaključnimi posamezniki De Michelisa. Predstavniki vlade in državnih industrijskih družb so bili na včerajšnjem delu zasedanja podrobno seznanjeni s problemi, ki zavirajo razvoj industrijskih obratov z javno soudeležbo na našem območju in s posegi, ki jih tukajšnji krogi pričakujejo s strani pristojnih organov. Gledišče deželne uprave sta objavila predsednik odbora Comelli in odbornik za industrijo De Carli, stališče enotne sindikalne zveze je obrazložil pokrajinski tajnik UIL Fabrice, medtem ko so za krajevne velike in male industrije nastopili De Riù, Vidali, Babos, Tomizza in Saravali, za miljsko občino podžupan Rossini, za delavstvo Tovarne velikih motorjev sindikalist Lantieri, za obrtnike iz tržaške pokrajine Dela Mora, za melonarje pa poslanka A. Gruber-Benco.

Konferenčna dvorana je bila zlasti v dopoldanskem delu zasedanja nabito polna in med prisotnimi smo opazili senatorje Gerbecovo, Baccichia, Tonutija in Torosa, podpredsednika poslanske zbornice Fortunio, poslance Baracettija, Cuffara in Tombesija ter evropskega parlamentarca Cecoviniia. (ef)

Sporočilo KZE

Tržaška krajevna zdravstvena enota sporoča, da občan žgoneske, repentabrske in devinske - nabrežinske občine, ki potrebujejo laboratorijske in radiološke preglede in bi jih radi opravili v nabrežinskem zdravilišču, lahko od jutrišnjega dne, dobijo ustrezno potrdilo v nabrežinski občinski ambulanti. Lahko pa se glasijo tudi v bolnici »Santorio« na Opčinah in v tem primeru zadoštuje predpis družinskega zdravnika.

OB PRAZNIKU SLOVENSKE KULTURE

Prešernove proslave letos v znamenju novih prijemov

Prešernove proslave so postale občutna tradicija za vse naše ljudi. Kulturna društva in sama ZSKD skušajo iz leta v leto najti primernejše oblike, da bi proslave ne pomenile istih klišejev, ampak da bi bile dokaz ustvarjalnosti, ne pa ustaljenih in tudi okamenelih navad. To težnjo, da bi Prešernove proslave postale vedno bolj odraz ustvarjalnosti naših ljudi, vidimo tudi v programih, ki najavljajo letošnje proslave.

Kulturni delavci napovedujejo, da bo vsebinska poanta letošnjih Prešernovih ploslav v zahtevi po globljalnem začetnem zakonu, ki naj končno uredi položaj Slovencev, ki živijo v Italiji in jim zajamči pravice, ki jim pripadajo. Zveza slovenskih kulturnih društev priredi osrednjo Prešernovo proslavo v nedeljo in sicer v Kulturnem domu. Proslava nosi značilen naslov: »Dezija ma, ti si makoj ma«, posvečena bo torej Reziji, točneje sodobni rezijanski poeziji in glasbi. Iz Rezije bodo nastopili kantavtor Rino Chinese in pa pesnika Renato Quaglia in Silvana Paletti, program bo predstavil in povezoval Milko Matičetov. Pomembni gost bo Simfonični orkester RTV iz Ljubljane, slavnostni govornik pa dolgoletni predsednik ZSKD Klavdij Palčić. Proslava bo v nedeljo, 7. februarja, s pričetkom ob 17. uri. Uro prej, to je ob 16. uri, bo prav tako v Kulturnem domu otvoritev velike retrospektivne slikarje Avrelia Lukežiča. Naj tu še zapisemo, da bo dan prej, to je v soboto, večer s istim programom v Reziji.

ZSKD bo poleg osrednje priredila v Trstu še drugo Prešernovo proslavo, ki bo namenjena mladim po duhu, ali bolje tistim, ki si poleg osrednje manifestacije želijo prijeten večer v veseli družbi. V petek, 5. t.m., bo torej v baru Kulturnega doma večer z naslovom »Okroglo od Prešerna do Sifferja«. Nastopili bodo glasbena skupina iz Milja »TOZD Lopovici« skupina mladih literatov »Nova pisarija«, ki jo sestavljajo Barbara Gruden, Suzi Pertot, Miran Kosiuta, Lidija Rupel in Jurij Paljki; igralca SSG Silvij Kopal in Stojan Colja, ki bo sta recitala manj znane in vešele pesmi Prešerna, Jenka in Jožeta Smidta ter seveda popularni slovenski pevec Andrej Šifrer. Večer bo oplemenitilo dobro vino,

Pred dvorano Avditorija so se včeraj zbrali delavci podjetja Savio iz Pordenona (END), da bi opozorili ministra De Michelisa na krizo v svojem obratu. V prihodnjih dneh namerava delavstvo te tovarne uprizoriti stavko, kolikor ne bo prejelo določenih zagotovil glede nadaljnjega usoda obrata

Z VČERAŠNJEGA KONGRESA TRŽAŠKE SEKCIJE V BOLJUNCU

Vsedržavna zveza zadrug važen dejavnik za razvoj številnih gospodarskih panog

Uvodno poročilo predsednice Libere Sorini - Tajnik Kmečke zveze Bukavec govoril o razvoju in težavah slovenskih kmetijskih zadrug

V občinskem gledališču »France Prešeren« se je včeraj jutraj odvijal enajsti pokrajinski kongres Vsedržavne zveze zadrug in posojilnic, ki združuje v svoji sredi precejšnje število gospodarskih zadrug in podobnih organizacij iz tržaške pokrajine. Zadrugništvo je namreč v naši gospodarski stvarnosti zelo pomemben obnovitveni dejavnik v korist razvoja tudi tistih ekonomskih panog, ki so bile v preteklosti prevečkrat zanemarjene. V mislih imamo zlasti kmetijstvo in njemu sorodne panoge, ki se v naših krajih razvijajo prav s pomočjo zadrugništva, čeprav tudi slednje prevečkrat ni doležno potrebne pozornosti pristojnih organov.

Poročilo o dejavnosti tržaške federacije zveze zadrug je podala predsednica Libera Sorini, ki je posebno pozornost namenila gonilnim sektor-

jem te organizacije, med katerimi igrajo zelo važno vlogo Delavske zadrug, novoustanovljene stanovanjske zadrug in pa kmetijske zadrug. Ob tem moramo dodati, da so Delavske zadrug danes največja tovrstna organizacija v deželi Furlaniji - Juljski krajini, saj imajo v svoji sredi skoraj 16 tisoč članov ter so lani zabeležile približno 50 milijard lir fakturata. Sorinjeva se je v svojem posegu dotaknila tudi vprašanja obstoja in razvoja zadrugništva na kmetijskem področju ter v tem okviru pomenila dolgoletno delo, ki ga na tem sektorju opravlja Kmetijska zadruga.

Kongres sta nato pozdravila podpredsednika zveze Saverio Giacchetti in Dušan Kodrič, ki je, kot znano, tudi predsednik Kmetijske zadrug v Trstu. Udeležence kongresa so pozdravili tudi Luciano Peloso, ravnatelj deželne ustanove za zadrugništvo, Bernardi in zastopstvo deželne odbornika Biasuttija in pa Ban, predstavnik državnega vodstva zveze zadrug.

V debat, ki je sledila poročilu predsednice Sorinjeve, je v imenu prosekse cvetličarske zadrug in Konzorcija slovenskih kmetijskih zadrug »Grmada« posegel tudi tajnik Kmečke zveze Bukavec, ki je nanašal celo vrsto perečih vprašanj v zvezi z razvojem zadrugništva na Tržaškem. Bukavec je med drugim bil mnenja, da je dozor čas za jasne in odločne ukrepe v korist kmetijskega zadrugništva, ki ima pri nas dobre pogoje za razvoj, logično pa potrebuje občutljivost odgovornih organov zlasti na področju urbanistične politike, ki v mnogih primerih diskriminira prav kmetijsko rast v tržaški pokrajini. Tajnik KZ je govoril tudi o nekaterih težavah, ki pestijo slovenske zadrug ter posebno pozornost namenil dejavnosti cvetličarske zadrug na Proseku, ki ji ustanova ERSA še vedno ne priznava uporabe cvetličarskega centra v tem kraju. Ob koncu svojega pogoja pa je Bukavec predlagal tržaškemu vodstvu Vsedržavne zveze zadrug priredbo

V RADIJSKI ODDAJI »MED DVEMA OGNJEMA«

»Cankar« nadkrilil »Gregorčiča«

Drugo srečanje drugega kola kviz oddaje »Med dvema ognjema«, ki jo je včeraj oddajal Radio Trst A, je bilo povsem »goriško«. V boju za radijske točke sta se namreč pomerili ekipi tretjih razredov goriškega učiteljskega »Gregorčiča« in strokovnega zavoda za trgovino »Cankar«, prav tako iz Gorice. Ob koncu desetih vprašanj je zbrala več točk ekipa »Cankarja« (45), ki tako s skupnimi 83 točkami tuji vodi na začetni lestvici za uvrstitve v finalno tekmovalstvo. Učiteljske (ekipo so sestavljala izključno dekleta) so se morale zadovoljiti s 33 točkami in jih imajo (po dveh kolih) skupno 74. Pred njimi je poleg »Cankarja« še ekipa na klasičnega liceja »Prešeren« s 81 točkami, medtem ko jih ima Poliklicni zavod za industrijo in obrt 60.

Vodja oddaje Marija Očija je že v uvodu opozorila na strožja merila pri ocenjevanju odgovorov, da ne bi prišlo do zapletljivosti, kakršni je bil nesporazum v prejšnji oddaji glede imena ameriškega letalca, ki je prvi preletel Atlantski ocean; nadalje pa se je opozorila za nekatere nedostojne izjave, ki jih je bilo slišati v prejšnji

oddaji in ki vsekakor niso v ponos naši mladini. Vsa opozorila o korektnem pisanju tujih imen pa očitno niso za legla. Že pri prvem kvizu o sedanjem trenutku so namreč učiteljske zveze zgrešile točno napisati ime bivšega predsednika evropskega parlamenta Simone Veil. Pri ocenjevanju prvega odgovora je prišlo tudi do napake, ki jo je ocenjevalna komisija očitno spregledala. Na vprašanje: »Kje ima svoj sedež evropski parlament?« je sprejela za pravilni odgovor »Cankarja« (Bruselj) in ne ekipe učiteljske (Strasbourg). V prihodnji oddaji se bosta pomerili ekipi goriškega liceja »Trubar« in tržaškega učiteljskega »Sloveske«.

Konzorcijalno prevozno podjetje sporoča, da bo z jutrišnjim dnem avtobus na progi št. 39 delno spreminil smer vožnje v Bazovico. Od slej bo vozil iz openske smeri po 11. Gruđen in nato po Ul. Kette na širavno cesto 14. Prav tako bodo v širavno premeštili končno postajo avtobusa št. 29 s švedske ulice v Ul. Italo Svevo, pred poslopje s hišno številko 38.

SKLEP DEŽELNEGA SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

V petek stavka na slovenskih šolah zaradi nereševanja problemov šolnikov

Glavni problem ureditev stalez začasnih šolnikov in neučnega osebja

Med osebjem, ki dela na šolah vseh vrst in stopenj, vlada veliko razburjenje zaradi zavlačevanja rešitve nestetih problemov, o katerih razpravlja vlada in parlament že več let in mnogi problemi so rešeni na papirju, a se ne izvajajo.

Prvi veliki in za slovenske šole zelo pereč problem je ureditev stalez začasnih šolnikov in neučnega osebja. Preteklo je že mnogo let, odkar prosvetno ministrstvo ne razpisuje več natečajev za stalna mesta na osnovnih šolah in habilitacijskih tečajev za srednje šole. V parlamentu razpravljajo že več kot dve leti o besedilu zakona in še se ni dosegli za enotno stališče. Leta pa tečejo za nestalne šolnike. Krivično je, da leta in leta šolnik državi svoje energije za šole, nima pa od delodajalca (beri: od države) priznanja, ki mu pripada. Še huje je krivica, ki jo občutijo profesorji na nižjih srednjih šolah: neka skupina profesorjev, letnih suplentov, še ni prejela plače za lani, ki november in precejšnje število suplentov ni prejelo decembrske plače. Zakaj zakon zamrzuje izplačila po 21. decembru? Ali ni delodajalec

dolžan poravnati plačo v najkrajšem času?

Drugi problem, ki je očitno v protislovju z ravnanjem z manjšinami v Italiji izhaja iz 64. člena zakonskega osnutka št. 2777, ki predvideva ugodnosti za šolnike na Južnem Tirolskem, ni pa ta raztegnjen na 65. člen istega zakonskega osnutka, ki se nanaša na slovenske šole. Gre namreč za olajševalna določila za vstop v stalež in za priznane diplom pridobljenih v enozemstvu. Za nemško govoreče šolnike člen 64 predvideva priznanje omenjenih diplom, isto zahtevajo tudi šolniki, ki poučujejo na slovenskih šolah na Tržaškem in Gorškem.

Nadalje šolniki zahtevajo, da vlada izpolni finančne obveznosti sprejete z delovno pogodbo za obdobje 1979-81 in da se zaključijo in da se nato takoj izvedejo določila delovne pogodbe za dobo 1981-83. Pogajanja se zavlačujejo in nič ne kaže, da bi se zaključila v kratkem času.

Zaradi naštetih razlogov in zaradi nezanimanja od strani prosvetnega ministrstva za rešitev problemov slovenske šole sta goriško in tržaško tajništvo deželnega Sindikata slovenske šole na skupnem sestanku sklenili oklicati v petek, 5. februarja t.l., celodnevno stavko na šolah vseh vrst in stopenj.

Omenjeni tajništvi vabita vse šolnike, da se stavke udeležijo in s tem protestirajo proti prepočasni ureditvi zastarelih in sedanjih šolskih vprašanj.

● Krožek za družbene in politične vede »Pinko Tomažič« prireja v sredo, 3. februarja, izredni občni zbor.

Repentabrski upravitelji jutri v Logateu

Delegacija repentabrskega občinskega sveta z županom Coljo na čelu se bo jutri udeležila seje skupščine občine Logatec. Na dnevnem redu je namreč odobritev besedila listine o pobratenju med občinama, do katere naj bi prišlo pred koncem marca. Obenem pa bo to ponovno snidenje nova priložnost za navezavo še trdnjših in bratskih stikov med družbenopolitičnimi delavci iz zamejstva in matične domovine.

Repentabrska občinska uprava je določila datum svečane otvoritve te lovalnega socialnega centra v Rep-

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO

Maša ob 100-letnici rojstva msgr. Luigija Fogarja

ŠKOF, KI SE JE V TRSTU UPRL FAŠISTIČNEMU RAZNARODOVANJU

V tržaški stolni cerkvi sv. Justa je bila včeraj slovesna maša ob 100-letnici rojstva msgr. Luigija Fogarja, predvojnega tržaškega škofa. Mašni obred je daroval sedanj tržaški škof Bellomi, pokojnikov lik bi moral osvetliti msgr. Pietro Coccolin, pa mu smrt tega ni dovolila. O Fogarju je tako spregovoril vikar goriške nadškofije msgr. Enio Tunj.

Ni slučaj, da bi moral o Fogarju spregovoriti prav goriški nadškof Coccolin, saj je odprtih rok sprejel njegovo versko in kulturno dediščino. Sprejel je torej zavzetost za pravice vseh ljudi, zavzetost za narodno enakopravnost, poslušal do socialnih krivic in globoko naklonjenost do največjih in najbolj zatiranih; vse to je pod fašizmom stalo Fogarja veliko in tudi mesto tržaškega škofa.

Msgr. Enio Tunj je med včerajšnjim obredom najprej orisal Fogarjev življenjski pot in poudaril, da se je Luigi rodil v Gorici januarja 1882, in sicer v družini, kjer je bila mati globoko verni, oče pa liberalen. Bodoči škof se je torej že doma soočil z dvema svetovoma. Za časa študij je stalno prihajal in stik z različnimi jeziki in kulturami, predvsem s slovensko, italijansko in tudi nemško, saj je študiral teologijo v Innsbrucku. Med prvo svetovno vojno je bil v Ljubljani njegovo občutljivost za narodna vprašanja pa je poglobil tudi goriški nadškof msgr. Frančišek Sedici.

Msgr. Enio Tunj je med včerajšnim obredom, ko je bil Fogar škof v Trstu, za kar je bil imenovan 26. julija 1923. Bil je izredno priljubljen duhovnik in ljudje so ga radi sprejeli na visokem pastoralnem mestu. Fogarjeva zavzetost za tlačenje, njegova skrb za manjšine in prepričanje, da imajo vsi narodi in narodnosti iste pravice do življenja in jezika, pa so trčile ob tedanjo stvarnost, ko je fašistična oblast preganjala Slovence in Hrvat. Zanje se je nadškof zavzel in prišel tudi v spor z oblastmi. Leta 1936 ga je papež poklical v Rim. Msgr. Fogar je umrl avgusta leta 1971.

Trije ranjeni v nesreči na Bazoviški cesti

Na Bazoviški cesti v višini gostilne »Al palombaro« se je sinoči pripetila prometna nesreča, v kateri so bile ranjene tri osebe. Najhuje se je poškodoval 50-letni plekar Oreste Flego (Ul. Torrebianca 6), ki se bo moral zdraviti približno 40 dni na ortopedskem oddelku glavne bolnice. V nesreči pa sta bila ranjena tudi 33-letni težak Walter Skerl (Lonjerska cesta 30) in njegova zaročenka 24-letna uradnica Renza Bortolin (Repen 119). Skerl ni utrpel hujših poškodb in so ga po pregledu odslavili iz bolnice. Bortolinova pa je v nesreči utrpela pretesen mozganov, zaradi česar so jo sprejeli na nevrokirurški oddelku, kjer se bo morala zdraviti deset dni. Dinamična nesreča ni še povsem jasna, avtomobil, ki ga je vozil Flego je vsekakor čelno trčil v nasprotno vozeči avto, ki ga je upravljal Skerl, poleg katerega je sedela še Bortolinova.

Občni zbor

Časnikarskega krožka

Na sedežu na Korzu Italia je bil včeraj popoldne občni zbor Tržaškega časnikarskega krožka. Predsednik Chino Alessi, podpredsednik Fulvia Costantinides in predstavnik nadzornega odbora so podali obračun poslovnega leta 1981, iz katerega je razvidno, da je krožek opravil pomembno družbeno in kulturno vlogo, saj je v svojih prostorih gostil praktično vsak drugi dan razne konference, okrogle mize, predavanja, razstave, koncerte in družbene prireditve, priredil je nekaj izletov turistično-kulturnega značaja itd.

Prisotni člani so nato z ločenim javnim glasovanjem soglasno odobrili tako obračun 1981 kot poročun 1982, predsedujoči Alessi pa se je zahvalil za neumorno aktivnost podpredsednic Fulvie Costantinides, uradnišemu osebju krožka ter članom vodstvenega odbora za opravljeno delo.

B. S.

Sošolci, učiteljice in starši osnovne šole Karel Širok izrekajo Andreju Volpiju in družini iskreno sožalje ob izgubi drage none oziroma mame.

Dne 27. januarja je umrla naša draga

DARINKA PLESNIČAR vd. ZAJEC

Na izrecno željo pokojnice o smrti poročamo šele danes.

Zalujoči: sinova Sergij in Rajko, hči Nadja, zet Aldo, snahi Jožica in Zvonka, vnukinja Martina in Tamara ter drugo sorodstvo

Trst, 31. januarja 1982

(Občinsko pogrebno podjetje)

V častiti starosti nas je zapustil naš dragi oče, nono in pranonc

JOSIP GRILANC

Pogreb bo jutri, 1. februarja, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v zgornjo cerkev.

Zalujoči: hčerke Pepka, Marica in Angela ter snaha Mara z družinami.

Salez, Prosek, Sydney, 31. januarja 1982

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža

IVANA SULČIČA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so s svojo prisotnostjo in molitvijo počastili njegov spomin in ga spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku Bogatcu.

Zalujoča žena

Sv. Križ, 31. januarja 1982

30. 1. 1981 30. 1. 1982

Ob prvi obletnici smrti našega dragega

OTELLA LIZZIJA

se ga z ljubeznijo spominjajo svoji in vsi, ki so ga imeli radi

Trst, 31. januarja 1982

30. 1. 1981 30. 1. 1982

Ob prvi obletnici smrti dragega

DANILA KLUNA

se ga spominjajo

žena Lucy in hčerka Mira

Trst, 31. januarja 1982

Ob 10. obletnici smrti

SILVESTRA CARLIJA

se ga ljubezo spominjajo

SVOJCI

Fernetiči, 31. januarja 1982

Teden proslav

Jamesa Joycea

Odbor za proslavo Jamesa Joycea v Trstu je objavil seznam prireditelj, ki jih bodo organizirali v tem sklopu v prihodnjem tednu. Jutri bodo ob 17. uri odprli v Ljudski knjižnici razstavo »James Joyce: avtogrami in dokumenti«. Vedno jutri bo ob 18.30 v Krožku za kulturo in umetnost Alberto Moravia predaval na temo: »Joyceov Ulykses včeraj in danes«.

V torek bodo v ljudskem vrto ob 12. uri odkrili doprski kip umetnika, ob 18.30 pa bo v Krožku za kulturo in umetnost predvajanje dokumentarca »Faithful departed« Kiarana Hickya.

V sredo bodo v tržaški občinski galeriji odprli razstavo Bruna Chersicia »Joyce se je vrnil«, isti dan pa bo v Krožku za kulturo in umetnost o pisatelju predaval prof. Francis Claudon. V četrtek bo, vedno v Krožku za kulturo in umetnost, dr. Stelio Crise govoril o »Tržačanu Jamesu Joyceu«, dan kasneje pa na sporedu »Omaggio a Joyce« tržaških pisateljev Burdina, Cecovinija, Cergolyja, Mattionija, Rossa in Tomizze.

S PETKOVEGA OBČNEGA ZBORA SKD IGO GRUDEN IN ŠD SOKOL

Pomanjkanje večjih prostorov negativno pogojuje kulturno dejavnost v Nabrežini

Poudarjena potreba, da bi se mladina aktivneje vključila v društveno življenje - Poglobljeno poročilo predsednika Novega Grudna o težavah in uspehih v pretekli sezoni

Občni zbor je za vsako naše društvo ali organizirano skupino priložnost za pregled in če je potrebno tudi za kritično oceno preteklega delovanja, obenem pa mora biti trenutno, ko odločimo in člani sklepajo in podajo temeljne smernice za bodočo dejavnost. V tem duhu je v petek v Nabrežini potekal redni občni zbor SKD Igo Gruden in ŠD Sokol, ki je nekaj let tvorila enotno organizacijsko celoto kulturne in športne dejavnosti v kraju, ki je danes izrazito narodnostno mešan in kjer je asimilacijski pritisk večinskega naroda zelo prisoten. Ob tem moramo se pristaviti, da je petkov občni zbor sponel na precej kritičnih ocenah delovanja društev, kar mora biti samo v spodbudo novemu odboru in pa vsem članom SKD Igo Gruden in ŠD Sokol, da bi društvi z učinkovitim delom presli v bolj razgiban delovno obdobje.

Predsednik Novega Grudna se je v svojem zelo poglobljenem in zanimivem poročilu dotaknil tudi najbolj perečih vprašanj, ki pestijo oziroma označujejo dejavnost društev. Na prvo mesto je postavil problem pomanjkanja ustreznih društvenih prostorov, ki so prvi pogoj za okrepitev kulturnega življenja v vasi in, dodali bi, tudi v vsej devinsko-nabrežinski občini. Če pomislimo, da je vsa dejavnost SKD Igo Gruden v glavnem osredotočena v dvorani Igo Gruden, lahko dobro razumemo vse težave, o katerih je v svojem poročilu govoril predsednik.

Drugi problem pa je vprašanje kadrovanja oziroma vključevanja mladih ljudi v vodstvene organe društev, ki bi dalo vsem pobudam člana in svežino. To je danes pri nabrežinskih društvih zelo aktualno, torej odprto vprašanje, katerega bi moralo novoizvoljeno vodstvo posvetiti zelo veliko pozornost. Ob koncu svojega poročila pa je Novega Grudna poudaril najpomembnejši stik s javnimi upravami, zlasti z občino ter z društvi sosednjih vasi in matične domovine. Pri tem moramo zabeležiti, da nabrežinski društvi uspešno sodelujejo z družbeno-političnimi organizacijami Ilirske Bistrice, Nove Gorice, Kopra in Reke, prijateljske vezi pa so pred nedavnim navezali tudi s športnimi klubi iz Nisa in Beograda.

Na biljo preteklo društveno delovanje prežeto samo s težavami, ampak tudi z lepimi uspehi, pričaja poročilo tajnice Marinke Terčon in referenta za kulturno dejavnost Zvonka Legiša, ki sta v svojih posegih nanizala vrsto uspešnih pobud. Tajnica je med drugim naglasila, da je avtonomija sekcijskih odborov razvili družbeno delovanje, v katerem moramo omeniti uspeh praznika Sokola in zadostneja, ki jih daje društvu in vsakomur žensko odbojarska ekipa. Obstaja pa tudi potreba, je med drugim rekla Terčonova, da društveni odbor v bližnji bodočnosti še bolj utrdi vezi s članstvom in v ta namen predlagala večjo skrb za družbeno, zvonko Legiša pa je v svojem poročilu podčrtal dejavnost društvenih pevskih zborov (moškega, dekliškega in mešanega) ter podčrtal obratno nekaterih društev, ki jih je društvo uspešno vključilo v lanišnje delovanje. Tudi kulturni referent se je, podobno kot predsednik Gruden, dotaknil vprašanja ak-

tivnosti mladih v društvih in ob tem bil mnenja, da morda v Nabrežini manjka danes neko mlado jedro, ki bi se vključilo v dejavnost. Sodeč po zadovoljivi prisotnosti mladih na petkovem občnem zboru in po krajšem poročilu, ki ga je v imenu mladinskega odbora podala Tatjana Rojc, pa mislimo, da danes obstajajo tudi v Nabrežini pogoji, da se mladina razvije v protagonisti kulturne in športnega življenja. Blagajniško poročilo je nato podal Hadrijan Čaharija, v imenu nadzornega odbora pa je razrešeno staremu vodstvu prebral Mario Spetič.

Občni zbor SKD Igo Gruden in ŠD Sokol so nato pozdravili tajnik ZSKD Vojko Slavec, predsednik ZSSDI Kalan in pa devinsko-nabrežinski župan Škerk, ki je poudaril zavzetost nove občinske koalicije za izgradnjo kulturnega doma v tem najbolj

zahodnem predelu tržaške pokrajine. Zasedanje se je zaključilo z izvolitvijo novega glavnega odbora.

● V četrtek, 4. februarja, ob 19.30 se v osnovni šoli v Zavrju sestane rajonski svet za Zavrje, štramar in Rabejce.

● Tržaška gobarska skupina «Bresadla» prireja jutri, ob 19. uri v konferenčni dvorani tržaškega naravoslovnega muzeja predavanje Bruna Derina o gastronomskih značilnostih nekaterih gob.

Koncerti

Za Società dei concerti (Tržaško koncertno društvo) jutri, 1. februarja, ob 20.30 v gledališču Rossetti za abonma koncertnega društva koncert pianista Alexandra Lonquicha.

Srečanja o raziskavi «Barkovlje 81»

V barkovljanskem prosvetnem domu so večer predstavili domačinom raziskovalno delo «Barkovlje 81», za katerega so dali pobudo SLORI. Odsek za zgodovino pri NSK in pa Društvo naravoslovcev in tehnikov. O namenih te raziskave, pri kateri je kot znano sodelovalo večje število mladih, bo sorojstvo tudi na torkovem večeru Slovenskega kluba.

Na sliki: udeležence poletnega tabora.

Problemi GM na seji odbora za kulturo SKGZ

Na tretji seji odbora za kulturo SKGZ je bila glavna točka na dnevnem redu obravnava nekaterih vprašanj v zvezi z delovanjem Glasbene matice. Prisotni člani so morali ponovno ugotoviti, da finančni problemi in stalno aarščanje stroškov ovirajo delovanje na glasbenem področju. To je še posebno negativno, če pomislimo na primarno vlogo Glasbene matice pri širjenju in uveljavljanju naše kulturne med ljudskim občinstvom. Kvaliteta rast naše glasbene kulture je dokaz ustvarjalnosti naše narodnostne skupnosti, obenem

pa predstavlja tudi možnost, da se uveljavimo v kulturnem življenju našega mesta. Narščanje števila italijanskih gledalcev na koncertih Glasbene matice ni samo dokaz kvalitete naše glasbene kulture, ampak kaže tudi na določeno odpiranje v našo smer in na srecjevanje naše narodnostne skupnosti kot subjekta v kulturnem življenju mesta.

Pod drugo točko so člani obravnavali vabilo, da bi organizirali v Umetniškem paviljonu «Cvijeta Zuzorica» v Beogradu reprezentativno razstavo naših likovnih umetnikov.

Tu si je bila ugodna priložnost tudi za širjenje naše likovne umetnosti tudi v matični domovini in obenem tudi izhodišče za nadaljnje sodelovanje.

(Dr)

Pepi Macarol

praznoval 60-letnico

V četrtek so imeli pri Macarolovih v Gropadi slavlje: Pepi Macarol je namreč praznoval svoj 60. rojstni dan. Pepi je v okolici zelo poznan in pri vseh zelo priljubljen in spoštovan človek.

Rodil se je v Gropadi 28.1.1922. Že kot otrok je v šoli okusil fazizem, ko je bil tepen od učitelja, ker ni hotel zatajiti materinega jezika. Kot mladenič je opravljal vsa priložnostna dela, ki so mu prišla

Razpis novega natečaja za prevod učbenikov

Deželni šolski nadzornik prof. Angioletti je v smislu osmega člena zakona z dne 22. decembra 1973, ki predvideva tiskanje učbenikov za šole s slovenskim učnim jezikom v tržaški in gorški pokrajini, razpisal natečaj za prevod v slovensko naslednjih knjig:

«Javno in uporabno knjigovodstvo» avtorjev Astolfi in Negri za IV. razred trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim učnim jezikom.

«Poklicno in uporabno knjigovodstvo» avtorjev Astolfi in Negri za V. razred trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim učnim jezikom.

Izplačilo honorarjev je predvideno po normah, ki jih določa tržaški državni tehnični urad. Zato bodo prevajalci prvega učbenika (890 strani) prejeli največ 11 milijonov 550 tisoč lir brutto izplačila, poleg tega pa še največ 1 milijon 710 tisoč lir brutto za pregled in popravilo kratkih odvisov. Zneska sta podvržena 15-odstotnemu preddjumu na davek IRPEF. Prevajalci drugega učbenika (950 strani) pa bodo prejeli največ 13 milijonov 300 tisoč lir brutto izplačila, poleg tega pa še največ 1 milijon 710 tisoč lir brutto za pregled in popravilo kratkih odvisov. Zneska sta podvržena 15-odstotnemu preddjumu na davek IRPEF. Prevajalci drugega učbenika (950 strani) pa bodo prejeli največ 13 milijonov 300 tisoč lir brutto izplačila, poleg tega pa še največ 1 milijon 710 tisoč lir brutto za pregled in popravilo kratkih odvisov.

Vse informacije v tej zvezi nudi deželni šolski urad, pri katerem je na voljo tudi ogled razpisa natečaja. In sicer vsak delavnik od 11. do 12. ure.

Razna obvestila

Družbenopolitične organizacije in krajevna skupnost Vrabče bodo dne 6. februarja 1982 ob prazniku krajevnih skupnosti odkrile spominskih obeležje na škapinovi hiši, pred katero so dne 30. 12. 1943 nemški okupatorji ustrelili Sergeja Venturinija, komisarja 1. bataljona 19. SNO UB S. Kosovel in Maksa Trobca in Džanija, borca istega bataljona, ter aktivistko Marijo Sražin.

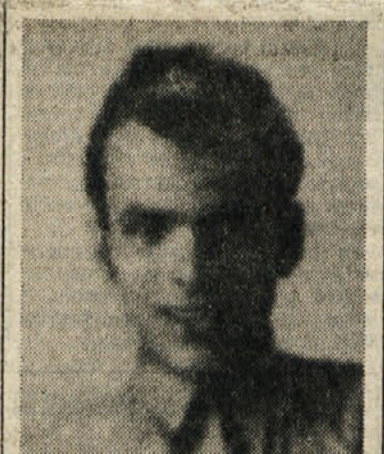
K odkritju, ki bo ob 15. uri, vabimo vse prebivalce, borce in aktiviste NOV, še posebno pa borce 19. SNOUB S. Kosovel.

Odbor

KRUT — Krožek za rekreacijsko udejstvovanje na Tržaškem sprejema prijave za PLAVANJE v bazenu v Strunjanu (začetek vaj 4. marca) od jutri, 1. do 16. februarja na sedeži krožka v Ul. Montecchi 6/IV. nadstropje (tel. 795-136) vsak torek in četrtek od 17. do 18. ure.

Zveza borcev VZPI - ANPI — Boljnice priredi ob 38. obletnici masovnega odhoda v partizane 6. februarja ob 19. uri v hotelu Maestoso v Lipici, kulturno - družabni večer. Vabimo vse partizane, aktiviste in simpatizante, da se privade množično udeležijo. Vpisovanje v kavnari Marije Žerjal v Boljuncu vsak dan, razen jutri na sedežih sekcij sledečih vasi: Boršt-Zabrežec, Bazovica, Trebče, Opčine in v Ljudskem domu v Križu.

Umrli je borec NOB Gino Bratovich

V tržaški bolnišnici je po kratki bolezni umrl Gino Bratovich, borcev v partizanskih formacijah 9. korpusa NOV Slovenije.

Pokojni Gino se je rodil 8. marca 1926 v Motovunu in Istri, a je od leta 1932 stalno živel v Trstu. Izhajal je iz trževke protifašistične in narodno zavezane hrvaške družine. Oče-ta so mu ubili Nemci skupno s šestimi partizanskimi borci po nemkem spopadu. Po očetovi smrti, po smrti strica Ettoreja in kar devetih drugih članov širše družine, je sam, kot mladi, vstopil v partizanske vrste in za njim je šel v partizane še njegov brat. Oba sta postala oficirja.

V zadnjih dneh aprila je sodeloval v bojih za osvoboditev Trsta na sektorju Sv. Alojzija. Po osvoboditvi bil nekaj časa pri milici, potem pa v Trstu opravljal svoj poklic elektrovarilca, a je ves čas ostal zvest idejam boja za socialne in narodne pravice v vrstah delavskega gibanja in zvest idealom narodnoosvobodilnega gibanja.

Prijatelji in znanci so ga večeraj spremlili na poti k zadnjemu počitku.

Izleti

SPDT priredi danes, 31. decembra, planinski sprehod na Nanos. Izlet bo z osebnimi avtomobili, zbirališče pa je pri mejnem prehodu pri Fernečih na jugoslovanski strani, ob 10. uri. Morebitne informacije pri odborniku Francu Armaniju (tel. 415318).

DNEVA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10, Lonjerska C. 172. (od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 21. do 8. ure tel. 732-627, predpriznana od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68-441.

LOTERIJA

BARI 45 83 77 39 47
CAGLIARI 45 28 23 48 35
FIRENZE 7 68 83 48 33
GENOVA 67 44 10 2 4
MILAN 35 12 64 46 48
NEAPELJ 90 75 70 6 3
PALERMO 82 7 88 73 83
RIM 60 70 81 33 32
TURIN 79 48 27 51 17
BENETKE 77 68 59 2 51

ENALOTTO

X X 1 2 X 2 2 X 2 2 2
KVOTE:
12 — 24.293.000 lir
11 — 939.100 lir
10 — 75.400 lir

LEKARNE V OKOLICI

Boljnice: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-569; Nabrežina: tel. 200-121; Sestjan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

gostovanje
PRIMORSKEGA
DRAMSKEGA GLEDALIŠČA
IZ NOVE GORICE

Kulturnem domu
Molière
DON JUAN
ALI KAMNITI GOST

Režija:
LJUBIŠA GEORGIJEVSKI

DANES, 31. januarja 1982, ob 16. uri — Abonma Red C (prva nedelja po premieri) in Abonma Red G (popoldan na dan praznika)
Ker so abonmaji združeni, prosimo vse, razen abonmentov reda D, da dvignejo nove številke seštev v Kulturnem domu eno uro pred pričetkom predstave.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Fran Levstik
MINISTER GREGOR
PA NIČ

Izjava ALOJZ MILIC
Priredba in režija JOŽE BABIČ

JUTRI, 1. februarja, ob 9.30 in ob 11. uri v Kulturnem domu v TRSTU
V torek, 2. februarja, ob 9. uri na osnovni šoli v BARKOV-LJAH; ob 11. uri na osnovni šoli pri SV. IVANU

V sredo, 3. februarja, ob 9. uri na osnovni šoli pri SV. JAKOB; ob 11. uri na osnovni šoli v ROJANU

V četrtek, 4. februarja, ob 9. uri na osnovni šoli v BAZOVICI; ob 11. uri na osnovni šoli na KATINARI

V petek, 5. februarja, ob 9. uri na osnovni šoli v SKEDNJU; ob 11. uri na osnovni šoli pri SV. ANI

V soboto, 6. februarja, ob 9. uri na osnovni šoli v KRIZU; ob 11. uri na osnovni šoli na PROSEKU

Kulturno društvo
VESNA
prireja v sredo, 3. februarja, ob 20.30 v domu «A. Sirk»

srečanje
z Marjom Magajno,
ki bo prikazal diaprojekt o potovanju po ISLANDIJU.
Vabljeni!

Gledališča

RUSSETTI
Danes ob 16. uri bo gledališka skupina Centro Teatrale Bresciano predstavila «La Venetiana» z Alido Valli. V abonmaju odrezek 3 (v alternativi). 50-odstotni popust za abonente, ki so že uporabili odrezek st. 3. Zadnja predstava.

Od 2. februarja bo Ljudsko gledališče iz Rima predstavilo Rostandovo delo «Cirano de Bergerac». V abonmaju odrezek šte. 6. Rezervacije pri osrednji blaginji.

VERDI
V gledališču Verdi pripravljajo priredbo opere Enriqua Granadosa «Goyescas» in balet «Favola di Giampaola Corala». V obliki primerljive bistrv za novitete. V španjski operi bodo kot vokalni solisti nastopili Gabriela Cegolea, Ruggero Bondino, Roberto Coviello in Silvana Mazzieri. Režiser in koreograf je Alfredo Rodriguez, osnutke za kostume in sceno je izdelal Giuseppe Zigan.

V baletu «Favola» bodo poleg tržaškega baletnega zbora sodelovali solisti Leda Loidice, Simeon Petrov in mimos Mario Bigonazzi. Koreografijo je pripravil Flavio Benatti, scene in kostume Dino Saponi. Obe deli bo dirigiral Ger Mettitz. Zbor bo nastudiral Andrea Giorgi.

V torek ob 18.30 bo v veliki dvorani CCA predstavitev obeh del. O operi «Goyescas» bo govoril znani glasbenik in kritik Gino Negri. «Favola» pa bo predstavil sam skladatelj Coral v razgovoru s Giulio Viozzignem.

V sredo ob 20. uri peta predstava Saint-Saënsove opere «Samson in Dalila», red B/F.

Kino

Aristo 16.00—18.45—21.30 «L'uomo di ferro». Režija Andrej Wajda.
Ritz 16.00 «Fracchia, la belva umana». Paolo Villaggio.
Eden 16.00 «L'esercito più pazzo del mondo».

Grattacielo 16.30 «Nudo di donna». Eleonora Giorgi, Nino Manfredi.
Fenice 15.00 «Il marchese del Grillo». Alberto Sordi.

Nazionale 16.00 «Jericho miles».
Cristallo 16.00 «Amore senza fine».
Brooke Shields, Martin Hewitt.
Prepovedan mladini pod 14. letom.
Capitol 15.00 «Quella folle estate».
Prepovedan mladini pod 14. letom.

Moderno 16.00—22.00 «Immamato pazzo». A. Celentano, O. Muti.
Filodrammatico 15.00 «Questo fantastico mondo erotico». «Prepovedan mladini pod 18. letom».

Aurora 16.00 «Piso pisello».
Vittorio Veneto 15.00 «Il carabiniere». D. Abatantuono.
Mignon 16.30 «L'amante di lady Chatterley». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Radio 14.30 «Club per apprendiste porno mogli». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 «Le tre dell'operazione Drago». Bruce Lee.

ZSKD OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE

REZIJA MA, TI SI MAKUJ MA

večer sodobne režijanske poezije in glasbe
retrospektivna razstava AVRELIJA LUKEZIČA
slavnostni govornik: KLAUDIJ PALČIČ

KULTURNI DOM, NEDELJA, 7. FEBRUARJA

ob 16. uri otvoritev razstave

ob 17. uri prireditev

ZSKD za mlade (po duhu)

OKROGLE OD PREŠERNA DO ŠIFRERJA

večer pesmi in ne,
ki jih poslušamo stoj in sede

TOZD LOPOVI
«NOVA PISARIVA»
STOJAN COLJA
SILVIJ KOBAL
ANDREJ ŠIFRER

V baru KULTURNEGA DOMA v petek, 5. februarja, ob 20.30.

(Vstop NI brezplačen).

KD Franci Prešeren BOLJUNEC

«NE POZABITE NA NAS»

večer posvečen 40-letnici ustrelitve

PINKA TOMAZIČA IN TOVARISEV

Govor — MILAN PAHOR

Nastopajo: moški pevski zbor «Vasilij Mirks» in harmonikarski ansambel s Proseka - Kontovela — vodi Evgen Prinčič — ter domači recitatorji.

Vabljeni!

PD MAČKOLJE vabi na uprizoritev veselice L. CIAKA

SLANA VODA
danes, 31. januarja, ob 17.30 v srenjski dvorani v MAČKOLJAH.
Igra amaterski oder «Jaka Stoka» s Proseka - Kontovela.

KD F. Prešeren - Boljunc obvešča, da je razstava slikarja Stojana Zafreda iz Divače odprta vsak dan od 17. do 19.30, ob nedeljah pa od 10. do 13. ure, do vključno 14. februarja v gledališču F. Prešeren.

Mali oglasi telefon (040) 794672

OBČINA DEVIN - NABREŽINA razpisuje javno selekcijo na osnovi listin in izpita - kolokvija za sprejem v službo-ravnatelja za dobo 90 dni v Domu za ostarele «Bartolomej» v Sestjanu. Predvidena mesečna netto plača znaša 648.000 lit. Zahtevani študijski naslov: doktorski naslov pridobil na eni izmed naslednjih fakultet: fakulteta za književnost, filozofijo, pedagogijo in drugih leposlovnih usmeritev ter fakulteta za sociologijo, psihologijo in medicino. Ostali rekviziti: italijansko državljanstvo; kandidati ne smejo imeti več kot 35 let. razen izjem, ki jih predvideva zakon. Interesenti morajo predložiti prošnjo na navadnem papirju na Urad za stike z javnostjo in prevajanje (soba št. 20) najkasneje do 6. februarja 1982. Prošnji morajo priložiti naslednje dokumente: 1. doktorat; 2. potrdilo o službovanju z enakovredno kvalifikacijo v javnih ustanovah; 3. morebitne listine, ki dokazujejo pravico do prednosti, preference ali zvišanja starostne meje.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

Optika
Viki
foto-kino
kontaktne leče

Ulica Buonarroti 6
(prečna Ul. Rossetti)

TRST Telefon 77 29 96

PELICERIA CERVO

priporočena igrarstva za vaše nakupe
KRZNA JOPE
elegantni modeli
najboljše kakovosti

NASITKI vseh vrst.
Bogata izbira
Najnižje cene v naši državi
TRST Viale XX. settembre 16
Tel. 796 301

PRODAM avto alfa romeo 1300 «giulia» nova super opremljen z radio. Telefon (040) 223066.

OSTOPIH nekaj zadnjih letnikov Službenega lista SFRJ. Telefon: (040) 63466.

PRODAM štirisočno stanovanje s kuhinjo in kopalnico. Tel. (040) 223990
TRGOVSKO podjetje Iščo delovno mesto s prakso v knjigovodstvu. Po-nudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Knjigovodstvo».

PAM železnina

STROJ — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijsko cono)
DOMJO, 132 Tel. 824 979

Gradbeno podjetje geom. IDLE TUL & C.

S.n.c.
GRADNJA IN OBNOVA HIŠ
TRST — Ul. Flavija, 22/3
Tel. 040/81841

PREDEN PRODATE VASE STARO ZLATO ZGLASITE SE PRI ZLATARNI

Aurum
kl nudi konkurenčna kotiranja in brezplačne ocenitve.
TRST, UL. MAZZINI 43/D
TEL. 68990

60 LET BORISA ČUKA

Kot vse svoje življenje preživlja nas slavljene tudi svoj lepi življenjski jubilej, svojo šestdesetletnico, nekako «strogo zasebno», torej doma, med svojci in ožimi prijatelji. In vendar njegovo življenje ni bilo vedno tako mirno in «zasebno», kajti svojo mladost v Dolini je Boris Čuk doživljal, kot vsi mladi ljudje njegove starosti, v času fašizma, ko je bilo tvegano poudariti svojo nacionalno pripadnost. Zato je bilo tudi popolnoma normalno, da je takoj jeseni 1943, ko se je vrnil iz italijanske vojske, ubral pot v partizane.

Boris Čuk se je rodil v Dolini 23. 1. 1922. Osnovno šolo je obiskoval in tudi dokončal v rojstni vasi, nato je moral takoj na delo, da pomaga družini. Inčel se je za pleškarsko in to delo je opravljal, dokler ni šel k vojakom. Ob razpadu fa

Osimski sporazum pomeni tudi gospodarsko sodelovanje

Velike naložbe v obsejne infrastrukture (ceste, mejni prehod, avtoport) ne morejo še zagotoviti gospodarskega razvoja goriskega gospodarstva

Sestanek predsednika deželne komisije za izvajanje osimskega sporazuma Arnalda Pittonija s pokrajinsko komisijo in pokrajinskim upravnim odborom, o katerem smo poročali prejšnji dan, je imel za cilj tudi poglobitev razprave o financiranju zakona št. 73 od leta 1977, ki je uvedel določeno obsejnih infrastrukture. Ker je denarja zmanjkalo, je dežela prejela od države dodatnih 250 milijard lir, da bi začela dela tudi dokončati.

V razpravi na tem sestanku, ki je bil na pokrajinski, so Pittoni, pokrajinski predsednik Cumpeta, predsednik pokrajinske komisije za osimski sporazum Poletto, svetovalec Jože Čej in drugi sprejeli ustaljeno prakso, ki temelji na podlagi pooblastil dežele, da občinska uprava v Gorici sama skrbi za dograditev objektov in da jih tudi upravlja. Pokrajina pa bi želela povečati pristojnost na tem področju in se omejitvi zgolj na odločitve, kako uporabiti tistih 500 milijonov lir, ki so v sporazumu namenjeni za števerjansko cesto.

Pokrajina hoče tudi udeleženo pri odločanju o gradnji drugih manjših cest in mejnih prehodov, ki so na pokrajinskem področju. Tako vloga hoče zaradi objektivnosti, ki jih ima pri prostorski načrtovanju in tudi zaradi ugotovitve, opredeljene na zbiranju pritiče dolžnost, da uskladijo pobude, da načrtuje, da se skratka, pojavlja kot protagonist.

Toda pokrajinska uprava hoče, tako je bilo jasno povedano na sestanku, zagotoviti tudi pogoje za gospodarski napredek našega področja. Zaveda se, da načrtovalec obsejnih objektov niso mogli predvideti gospodarske krize, ki je nastala s podražitvijo nafte, in da zato tudi niso mogli vedeti, da bo zaradi predrage nafte najbolj prizadet prav prevozni sektor, tisti sektor, na katerega so načrtovalec teh objektov in predvsem tvorci goriske gospodarske politike polagali največ upov. Morda bo razvoj dogajanja pokazal, da hudič ni tako črn kot ga slikamo. Morda bo jutri boljše, morda je potrebno preživeti še nekaj slabih let. Toda danes je mejni prehod štednje povsem neizkoriščen, medtem ko obstajajo odlične zahteve, dejansko so izdelani tudi načrti, da se ob mejnem

prehodu štednje zgradi še suho zemeljski terminal (avtoport). Politične sile, ki realno ocenjujejo goriske perspektive sposobnosti, se zavedajo, da gre za novo faraonsko delo. One pa, ki govorijo dalje model razvoja na tistem, kar je dejavnosti, zlasti na tovarnem cestnem prometu, se zavzemajo za uresničitev izdelanih in delno tudi že financiranih načrtov. Izkoriščajo protislovja in dežela, da tudi Gorica potegne svoj del, ne samo Trst in Videm. Pa še marsikaj drugega nerentabilnega se je že in se bo naredilo izhajajoč iz zaplankanih gospodarskih izbir.

Ni naključje, da so na sestanku na pokrajinski poudarili, da osimski sporazum ne pomeni samo novih cest in mejnih prehodov, ampak da pomeni predvsem naložbe v gospodarstvo. Goriska jih potrebuje kot kruh. Zlasti zato, da se zveže iz krize, ki je zajela domala vsu industrijo. Promet ni rešila bilka. Še nekaj let zagotovo ne. Saj tudi v času »boom« ni bil. Potrebno je proizvajati in v proizvodnji ustvarjati delovna mesta. Potrebno je tudi več delati, tudi to je res. Zaradi premajhne storilnosti na delovnem mestu so na Goriskem zaradi pri nekaj obratov. Predvsem pa je potrebno preučiti, kaj se možnosti za delo, za zaposlovanje, za zaslužek. In prav na tem področju pokrajina lahko nudi svojo pomoč, in jo je tudi pripravljena nuditi, da bi sredine, ki imajo pristojnost in znanje, na celotnem pokrajinskem ozemlju evidentirale razvojne težnje in kraje, kjer se te težnje lahko uresničijo. Gorica je samo en del tega centra, na pokrajinskem področju pa jih je še več. Gre za Trzin in njegovo zaledje, za Gradisce in njegovo sosesčino, za Krmin. Dežela ne more biti glava za razvojne možnosti na celotnem pokrajinskem območju, kjer nastajajo zdravne pobude, kjer je na voljo dovolj delovne sile. V tem okviru je potrebno zagotoviti dežela in država sredstva za obnovitev proizvodnje in obratov, ki je denimo podgorška predelavna, ki je med največjimi na področju celotne pokrajine in življenjsko važna zlasti za Gorico.

Svočasno je prav v zvezi z izvajanjem osimskega sporazuma govorilo o operativnih možnostih italijanskih in jugoslovanskih podjetij. Ali so se te možnosti oddaljile zaradi gospodarskih težav, ki so

starejšim bratom in materjo, ima namreč na hrbti strani, tisti, ki gleda proti železnici, majhen balkon. In prav na balkonu je bil opaziti človeško truplo v dokaj čudni drži. Najbrž je fant umrl že v petek zvečer ali ponoči, ne da bi se kdo tega zavedel.

Pogreb bo po vsej verjetnosti jutri, še prej pa bodo opravili obdukcijo. V tek je tudi preiskava, da bi ugotovili, kako je fant, ki je zapadel suženjstvo mamila, se pred kakim lemom, prišel do usodne doze in kdo mu je posređoval.

Bo tragični dogodek vplival na tiste mlade ljudi, ki so iz takih ali drugačnih razlogov stopili na Giorgiovo pot? Ali na tiste, ki za lep denar tihotapijo mamilo iz držav bližnjega vzhoda?

NAŠLI SO GA MRTVEGA NA BALKONU STANOVANJA

ŠESTNAJSTLETNIK PRVA LETOŠNJA ŽRTEV MAMIL NA GORIŠKEM

16-letni Giorgio Gregorin si je po vsej verjetnosti vbrizgnil preveliko dozo mamila - Kdo mu jo je prodal?

Mamila so zahtevala prvo letošnje smrtno žrtev v naši pokrajini. Na balkonu hiše s številko 34, v Ulici sv. Franciška v Trzinu, v neposredni bližini železniške postaje, so večeraj zjutraj našli truplo komaj 16-letnega Giorgio Gregorina. Na tleh, zraven trupla so preiskovalci našli brizgalico, vzglavice ter steklenico z alkoholom. Obsta- je torej upravičeno domneva, da je fant umrl zaradi premočnega doze mamila ali zaradi drugega, z uživanjem mamila povezanega razloga. Pravi vzrok bodo vsekakor skušali ugotoviti z obdukcijo.

Truplo je večeraj zjutraj prvi opazil strojevođa z bližnje železniške postaje, zaposlen s preiskavanjem in sestavljanjem kompozicije. Hiša, kjer je stanoval Giorgio skupaj s

starejšim bratom in materjo, ima namreč na hrbti strani, tisti, ki gleda proti železnici, majhen balkon. In prav na balkonu je bil opaziti človeško truplo v dokaj čudni drži. Najbrž je fant umrl že v petek zvečer ali ponoči, ne da bi se kdo tega zavedel.

Pogreb bo po vsej verjetnosti jutri, še prej pa bodo opravili obdukcijo. V tek je tudi preiskava, da bi ugotovili, kako je fant, ki je zapadel suženjstvo mamila, se pred kakim lemom, prišel do usodne doze in kdo mu je posređoval.

Bo tragični dogodek vplival na tiste mlade ljudi, ki so iz takih ali drugačnih razlogov stopili na Giorgiovo pot? Ali na tiste, ki za lep denar tihotapijo mamilo iz držav bližnjega vzhoda?

FRATTIMA

BAZAR

SPORT

športna konfekcija in športni artikli

pokali, plakete medalje, urarstvo in radiodifuzija

TRZIC — UL. C. BATTISTI 10

TEL. 43-160

KMEČKA BANKA

USTANOVljena LETA 1909

GORICA - KORZO VERDI 51

TELEFON: 84206 - 84207 - 85383

TELEFON MENJALNICE: 83909

TELEX 460412 AGRBAN

VSE BANCNE USLUGE · MENJALNICA · RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI

PRIDNOJNO NEDELJO NA POBUDO ZSKD

V Kulturnem domu proslava ob dnevu slovenske kulture

Sporod obsega zborovski nastop, filmsko in gledališko delo ter slikarsko razstavo - Govor Filiberta Benedetiča

«Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, da, koder sonce hodi, preprič iz sveta bo pregnan!» S temi pomembnimi verzmi Prešernove Zdravljice, ki so še kako aktualni v sedanjem času, bo Zveza slovenskih kulturnih društev proslavila slovenski kulturni praznik v nedeljo, 7. februarja, ob 17. uri v goriskem Kulturnem domu.

Letošnja proslava bo sicer nekoliko drugačna od tradicionalnih, a zato nič manj zanimiva. Prireditelji so namreč v spored vključili zborovski nastop, gledališko predstavo, filmsko predvajanje in slikarsko razstavo. Naj ob tem pomenimo, da bodo z istim sporedom danes kašneje slovenski kulturni praznik proslavili v novogoriškem Kulturnem domu.

Program letošnje Prešernove proslave bodo odprli pevci Sodovinskega kora. O pomenu kulturne gozdnarstva, o vlogi kulture v našem zamejskem prostoru bo spregovoril Filibert Benedetič. Sledil bo nato kratki film Daria Frandolice z naslovom «Bliisk v noči». «Sporod obsega zborovski nastop, filmsko in gledališko delo ter slikarsko razstavo - Govor Filiberta Benedetiča»

ved lučnim bratom» je naslov Mrakove himnične monografije o Francetu Prešernu, ki jo bodo izvedli Ivan Mrak, Karel Brišnik, Ivanka Mežan in Tomaž Lorenz; organizacijo pa bo vodil Miran Pavšek. Celoten spored pa bodo sklenili z razstavo ljubljanskega umetnika Franca Župeta Kristofa.

Prešernova proslava v Števerjanu

V Števerjanu bo Prešernova proslava v soboto, 6. februarja. Priredila jo bo kulturno društvo «Briški grič» na sedežu na Bukovju z začetkom ob 20.30.

Za to priliko so Števerjanci posebej običajne in tradicionalne programa pripravili tudi fotografski razstavi. Silvan Pittoli bo razstavil dvajset fotografij sodobnih števerjanskih obrazov, Zdenko Vogrič pa enako število slik z etnografskimi značilnostmi z naslovom «Brda nekaj danes».

SEJA POKRAJINSKEGA SVETA

Dodeljena finančna sredstva slovenskim kulturnim društvom

Prejela so jih na podlagi deželnih zakonov št. 68 in 13

Na seji pokrajinskega sveta, ki je bila v petek zvečer pod predsedstvom prof. Silvija Cumpeta, so odobrili porazdelitev prispevkov kulturnim društvom na podlagi deželnih zakonov št. 68. Po tem zakonu je dežela goriski pokrajini dodelila 54 milijonov lir. Okoli 14 odstotkov tega zneska so namenili slovenskim kulturnim - prosvetnim društvom.

Društva Hrast, Briški grič, Jezero, Naš prapor, Skala, Zupanci, Sodovine in Mladinski klub so prejela po 200 tisoč lir. Gregorčič iz Sečje po 600 tisoč, Zveza slovenskih katoliških društev pa tri milijone lir.

Po zakonu št. 13 pa so izplačali 115 milijonov lir, od katerih jih je največ, tudi zato, ker jih najbolj potrebuje, prejela Glasbena šola s sedežem v Ul. Oberdan (64,5 milijona). Šoli za bolničarje so dodelili 13 milijonov, Zvezi slovenskih katoliških društev 2,5 milijona. Glasbeni šoli v Ul. Croce 3,5 milijona, zavodu uršulink 11, milijonov, glasbenemu združenju v Fari 3,5 milijona itd. Pri glasovanju je za predlog odbora glasovalo 12 svetovalcev, mislovec je glasoval proti, komunisti pa so se vzdržali.

Na začetku seje je predsednik Cumpeta počastil pokojnega goriskega nadškofa Cocolina in izrazil zadovoljstvo, ker so osvobodili Italijo ugrabljenega generala Dozierja. Vsi načelniki političnih skupin so se pridružili predsednikovim izjavam.

35. skupščina SPD Gorica

Januar in februar sta že po tradiciji meseca občnih zborov naših društev in ustanov. V četrtek zvečer so se v predavalnici v Ulici de la Croce v Gorici, na redni skupščini sešli člani in prijatelji Slovenskega planinskega društva. Na zasedanju, ki je bilo tokrat izrazito delovnega značaja, vodil pa je predsednik Vlado Klemenč, bilo slišati splošno oceno ter podrobna poročila o dejavnosti v lanskem letu ter nekaj splošnih smernic, po katerih se bo odvijalo delo

v tekoči in naslednjih sezonah. Predstavili so tudi program glavnih akcij, ki jih nameravajo izvesti letošnje. Delovanje društva se je lani odvijalo v znamenju priprave na proslavo 70-letnice ustanovitve, kar je sicer terjalo dodatnih naporov in prizadevanj, vendar je bil načrtani program v glavnem izveden. Je uvidoma poljsni predsednik društva, ki je tudi poudaril, da je bilo v nekaterih dejavnostih, zlasti pa na področju smučanja in smučarskega tečaja opaziti živahnosti utrip, na nekaterih drugih področjih pa znake stagnacije. V zvezi s tem je omenil delovanje jamarskega odseka. V takem položaju naj bi se znašel predvsem jamarski odsek, vendar je kasnejša razprava pokazala, da splošna ocena delovanja odseka ni bila najbolj točna in da ni moglo govoriti o stagnaciji.

Slovensko planinsko društvo stopa v 37. leto nepretrganega delovanja z novo pobudo. Pripravlja namreč prvi planinski ples v Kulturnem domu. Gre za novo pobudo, ki obenem predstavlja odziv na tradicionalne družabnosti, je v poročilu in vabilu na čimvečji udeležbo povedal predsednik društva. Planinski plesi so bili namreč v letih po obnovitvi dejavnosti ena od rednih oblik delovanja.

V nadaljevanju zasedanja smo nato prisluhnili še tajniškemu poročilu ter posebej podatku, da ima društvo trenutno preko 600 članov. Poročilo o delovanju smučarskega in jamarskega odseka ter poročilo o stanju blagajne, ki se je, zlasti s priditvami ob 70-letnici precej osušila.

Naj omenimo še, da je društvo v sezoni pridobilo novo sedež (za opremo je prispevala Kmečka banka) ter bilo deležnih dveh, v zamejskem merilu pomembnih priznanj: priznanje SKGZ in ZSSDI. Zasedanja občnega zbora so se udeležili predstavniki planinskih društev iz Trsta in Nove Gorice, medtem ko je Planinska zveza poslala

Odbor je nato predložil osnutek dnevnega reda, v katerem je opredelil zahtevo po okrepitvi podjetnosti z državnimi soudeležbami v naši pokrajini. Po krajšem premoru je za načelniki skupin hotel uskladiati stališča, da bi sestavili enotno resolucijo. Ker tega ni uspelo, je predlog resolucije služil za iztočnico posegu predsednika Cumpeta na zasedanju konferencie o državnih soudeležbah, ki se je začela večeraj v Trstu.

Prejšnji večer so se sestali na seji novoizvoljeni odborniki kulturnega društva «Briški grič». Iz svoje srede so za predsednika izvolili Riharda Mizerita. Podpredsednik je Klavdij Komac, tajnik Florjan Planinšek, blagajnik pa Silvan Pittoli.

Hude posledice nerodnega padca

Do precej neobičajne nesreče, če jo sploh lahko tako imenujemo, je prišlo večeraj popoldne okoli 15. ure na križišču pri Bukovju v Števerjanu. 31-letna Marija Jolanda Kovarčič iz Gorice, Ul. Manzoni 16, je med sprehodom nerodno padla in se pri tem precej hudo poškodovala. Pri padcu si je namreč zlomila kolko, zaradi česar so jo zdravniški goriske bolnišnice pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 90 dneh.

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji in Založništvo tržaškega tiska

vabilu v sredo, 3. februarja, ob 20. uri v malo dvorano Kulturnega doma v GORICI na predstavitve knjige prof. ALDA RUPLA

TELESNA KULTURA MED SLOVENCI V ITALIJI

V kulturnem sporedu bo sodeloval moški zbor DANICA z Vrha.

Včeraj - danes

Iz goriskega matičnega urada

ROJSTVA: Francesca Feresin, Chiara Grion, Nicola De Nicolò, Alessandro Cocolin, Debora Mastroianni, Laura Blason.

SMRTI: 86-letni upokojenec Anton Pavšič, 74-letni upokojenec Eugenio Medet, 76-letni delavec Ruggero Percio, 85-letni upokojenec Alfredo Nadale, 79-letna gospodinja Erminia Nanut vd. Scardigno, 84-letna gospodinja Natalia Pruscha vd. Cionci, 77-letna gospodinja Franciška Tomšič vd. Nanut, 69-letni delavec Aldo Progettio, 69-letna upokojenka Elsa Gregorin, 87-letna upokojenka Guglielmina Ramsbacher, 79-letni upokojenec Candido Cosolo, 71-letni upokojenec Bruno Visintin, 71-letna upokojenka Guerrina Brumati, 81-letna gospodinja Alma Osvaldi vd. De Nicola, 78-letna upokojenka Karla Budal, 80-letna nuna Clementina Albani.

OKLIČI: trgovski potnik Domenico Petito in kirurg Valeria Arcuri, dermatolog Gianfranco Tositti in bolničarka Luciana Marchi, policist Angelo Talotti in bolničarka Annalisa Dell'Angela, uslužbenec Fabio Zottari in uslužbenka Lucia Pertoldi, taksist Nereo Peteani in natakarica Raffaella Padoan, delavec Armando Grusovin in uslužbenka Antonietta Lauri.

POROKE: zidar Enzo Marino in gospodinja Sabrina Stacul, slikar Roberto Furlan in bolničarka Giordana Zera, prodajalec Paolo Interbartolo in uslužbenka Marina Pofana.

pozdravno brzojavko. V imenu SKGZ in ZSSDI je udeležence skupščine pozdravil prof. Aldo Rupel. Po uradnem delu so si udeleženci ogledali še dokumentarni film o prireditvi ob 70-letnici društva. Ter nekaj diapozitivov o lanskii dejavnosti.

(Na sliki: člani in gostje na četrtkovem občnem zboru)

GLASBENA MATICA TRST

GLASBENA MATICA

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete v GORICI priredi

KONCERT

TRIA LORENZ

Sodeluje: JOŽE FALOUT — rog GORICA — Katoliški dom, 4. februarja 1982, ob 20.30

Kino

Gorica

VERDI 15.00—22.00 (jutri 18.00—22.00) «Francia la belva umana». P. Villaggio in A. Mazzamauro. Barvni film.

CORSO 15.30—22.00 (jutri 16.30—22.00) «Il tempo delle mele». C. Brasew in F. Foxy. Barvni film.

VITTORIA 15.15—22.00 «Cristiana F. Noi i ragazzi dello zoo di Berlino». Preveden mladini pod 14. letom. Jutri zaprto.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 (jutri 17.30—22.00). «Atmosfera zero».

PRINCIPE 14.00—22.00 (jutri 18.00—22.00) «I fichissimi».

Novo Gorica

in okolica

SOCIA 10.00 «Tigrove oči». Ameriški film. 16.00 «Človek puma». Italijanski film. 18.00—20.00 «Očevidec». Ameriški film.

SVOBODA 16.00 «Tigrove oči». Ameriški film. 18.00—20.00 «Padec Italije». Jugoslovanski film.

DESKLE 17.00—19.30 «Fanteje iz tretje čete». Ameriški film.

PRVACINA 16.00 «Herbie potuje v Montecarlo». Ameriški film. 18.00 «Sesta brzina». Jugoslovanski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Marzini, Korzo Italija 89, tel. 84-443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU Danes ves dan in ponoči je v Trzinu dežurna lekarna S. Nicolò, Ul. 1. maja, tel. 73-328.

Razna obvestila

Planinski ples za člane in prijatelje Slovenskega planinskega društva bo v soboto, 13. februarja. Vstop samo z vabilu, ki so na razpolago na sedežu društva, ob delavnikih od 9. do 11. ure ter od 17. do 19. ure do oddaje razpoložljivih prostora.

Smučarski odsek Slovenskega planinskega društva se bo udeležil tekmovalnega plesa za pokal Lepi vrh, ki bo v nedeljo, 7. februarja. Člani - tekmovalci naj se prijavijo na sedežu društva najkasneje do četrta, 4. februarja.

Prispevke za DIJANSKO MATICO

Prispevki V spomin na pokojnega Rudija Brajnaka so prijatelji prispevali 105.500 lir za partizanski spomenik v Stanzdržu. V isti namen sta Miloš Tabaj in Ivo Berdon prispevala vsak po 10.000 lir.

Nameste cvetja na grob Katerine Soban vd. Peric darujejo nekatere Cotic 90.000 lir za krvodajalce iz Dobroberda.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

FRANCKE TOMSIČ vd. NANUT

se prisrčno zahvalujemo vsem, ki so sočustvovali z nami. Posebno zahvalo izrekamo darovalcem cvetja.

Šin Aldo z družino

Štandžer, 31. januarja 1982

«ŽIVE NAJ VSI NARODI...»

Osrednja proslava kulturnega praznika v nedeljo, 7. februarja, ob 17. uri v goriskem Kulturnem domu.

DVODNEVNI POSVET O KATOLIČANIH V DVAJSETEM STOLETJU

Odkrit marsikateri neznan dogodek na dvodnevem preučevanju preteklosti

Čeprav je prevladovala furlanska tematika, so prišla na dan tudi številna slovenska vprašanja

Med poročevalci na večerajšnjem posvetu o zgodovini katoliškega banja na Goriskem, ki je prirejalo nekatere italijanske ustanove in li-sti, je tekla beseda tudi o Sloven-cih oziroma slovenskih katoličanih. To je izhajalo predvsem iz dveh po-ročil Humarja in Rebule, o odnosih med Italijani in Slovenci pa so spre-govorili še drugi.

Prof. Kazimir Humar je orisal živ-ljsko pot in delovanje dolgolet-nega goriskega nadškofa Franciška Borgia Sedeja. Potem ko je zelo po-drobno orisal njegovo življenjsko pot od rodnega Cerknega mimo Gorice in Dunaja spet v Gorico, kjer je leta 1906 postal nadškof, je govornik dejal, da je bil Sedejev odnos do pape-za in cerkvene oblasti vedno korekten, zato se mu tudi ni upiral, ko je leta 1931 od njega zahteval, naj odstopi. Tako je bilo ugodno fašističnim pritiskom, ki so hoteli, da bi Sedeja odstranili iz goriske-ga nadškofijskega dvorca, vendar Sedej sam ne bi bil nikdar tega na-pravil. Ubogal pa je Vatikan. Bil je lojalno do vsake oblasti, najprej do avstrijske, zatem pa do italijans-ke. Tudi zaradi tega ni podpisal ma-jniške deklaracije. Boril pa se je za neodvisnost cerkve v času fa-šizma, prizadeval si je ohraniti pouk slovensčine in v slovenskem jeziku, tako v goriskem semenišču kot v župniščih. Slovenski in italijanski verniki so ga množično podprli, ko je fašistični minister Rocco že leta

1926 zahteval njegov odstop. Največ zanimanja pa je vzbudilo poročilo Alojza Rebule o vlogi slo-venških katoličanov med dvema voj-na-ma. To je tudi razumljivo, saj je bila večina italijanskih poslušalcev slovenske tematika docela nezna-va. Najprej je govornik orisal slovensko katoliško gibanje, tako politično kot kulturno, v Sloveniji med dvema vojnama in omenil tudi razkol, ki je v nem prišel sredi tridesetih let. V ztem pa je podrobno analiziral od-nose v tedanji Julijski krajini. Fa-šizem je bil demon, je dejal Re-bula, apostolski administrator Sirot-ki, ki je nasledil slovenskega nad-škofa Sedeja, pa je bil prvi volk. Iz Gorice je po treh letih odšel zma-gloslavno z zlato kolajno goriske ob-čine, ker je bil vestno opravil svo-je delo, ki mu ga je naročil faši-zem. Rebula je zatem omenil tudi dr. Juvančiča in druge slovenske zgodovinarje, ki so pisali o Margot-tiju, ter se začudil, da ni nihče med drugimi poročevalci na dvodnevem srečanju niti izgovoril njegovega im-ena. Sicer pa so ocene o Margot-tijevem delu zelo različne, je za-ključil govornik.

Kompleksna zgodovina gorških katoličanov je prišla do izraza tudi v drugih poročilih. Camillo Medet je kot protagonist takratnih časov podrobno orisal nastanek in razvoj goriske katoliške akcije, ki je de-lovala zlasti na množično podprli, ko je fašistični minister Rocco že leta

1926 zahteval njegov odstop. Največ zanimanja pa je vzbudilo poročilo Alojza Rebule o vlogi slo-venških katoličanov med dvema voj-na-ma. To je tudi razumljivo, saj je bila večina italijanskih poslušalcev slovenske tematika docela nezna-va. Najprej je govornik orisal slovensko katoliško gibanje, tako politično kot kulturno, v Sloveniji med dvema vojnama in omenil tudi razkol, ki je v nem prišel sredi tridesetih let. V ztem pa je podrobno analiziral od-nose v tedanji Julijski krajini. Fa-šizem je bil demon, je dejal Re-bula, apostolski administrator Sirot-ki, ki je nasledil slovenskega nad-škofa Sedeja, pa je bil prvi volk. Iz Gorice je po treh letih odšel zma-gloslavno z zlato kolajno goriske ob-čine, ker je bil vestno opravil svo-je delo, ki mu ga je naročil faši-zem. Rebula je zatem omenil tudi dr. Juvančiča in druge slovenske zgodovinarje, ki so pisali o Margot-tiju, ter se začudil, da ni nihče med drugimi poročevalci na dvod

V MATIČNEM IN ZAMEJSKEM PROSTORU

Ob prizadevanjih za zgodovinsko osvetlitev dogodkov po letu 1945

Misli k diplomski tezi Nadje Maganje o rojstvu «avtonomnega slovenskega političnega gibanja» v Trstu 1945-1949

Tako v slovenskem matičnem, kot zamejskem prostoru opazimo v zadnjih nekaj letih pospešeno prizadevanje po zgodovinski osvetlitvi dogodkov, ki so se odvijali po letu 1945. Omeniti bi, da gre pri teh težnjah za dokaj obširno paleto vprašanih in gledanih tako s področja politične, socialne, gospodarske in cerkvene zgodovine, ki tvorijo v svoji celoti že bogat bibliografski korpus in ki uvrščajo slovensko zgodovinsko — tako po svoji živahnosti, kot po metodološki temeljitosti — ob bok najrazvitejših evropskih zgodovinskih šol. Iz univerzitetnih delavnic, kjer se ta vprašanja in navedene tematike rojevajo, si tako ideje kot poskusi sinteze, utrjujejo pot med širše bralstvo, postajajo last vedno bolj širokih krogov ljudi in ustvarjajo področje kulturne in prizadevanj naroda v celoti in glede na državne meje. Ob vsem tem se posebno pri slovenskem zgodovinskem, najmanj smo mislili tudi v zgoraj navedenih mislih, prijetno preseneča to, da je v teh prizadevanjih še posebno vitalno v stojih «obrobnih regijah», v kraji, ki so bili v polpreteklem obdobju sporni zaradi državne pripadnosti in kjer so se problemi neprestano kopičili in ustvarjali globoke usedline zgodovinskega spomina, ki se danes — in to v marsicem — vplivajo na kolektivne odločitve neke skupnosti, dela naroda ali naroda v celoti.

Ne da bi dejali prednost tej ali oni instituciji, ki ali drugi šoli, oni moramo vendar pri vseh teh prizadevanjih, pri vseh iskanjih in preverjanjih pokazati na centre, ki so bistveni pri zgodovinskih poskusih osvetlitve pojave obdobja na Slovenskem in kjer se ideja debata okrog vprašanj, ki so bila še do večerj politikum, premešala danes na znanstveni nivo iskanja zgodovinskih zakonitosti nekega obdobja in nekega časa. Gre predvsem za tri centre take obravnave: za Ljubljansko univerzo s kolateralnimi inštituti (IZ DG, INV idr.) za tržaško s podobnimi institucijami (SLORI, Inštitut za odprnost itd.) in za celovško fakulteto (Raziskovalni inštitut), nekaj idealni trikotnik tove, kjer se ta vprašanja — močje še na embrionalni, večkrat tudi na osebni ravni — po največkrat skritiziranih, tako v razprazpoziciji kot v unisonu, a vendar obravnavajo v mrzličnem iskanju odgovorov na izredno zapletena, toda kronološko zadnjih bistvenih premikov meje in prostoru med Panonsko in Adrijo, in v Jadranskem morjem, v prostoru ter, ki je vedno pripadal slovenskemu narodu, ki pa po letu 1945 pomeni tudi politično in državno ustaljeno celovitost.

Omenba tržaške univerze in sosednjih institucij na tem področju ni slučajna, saj se prav tu na obrobju slovenskega prostora mnogokrat bijejo in kresejo mnenja, ki kažejo na bistveno protislovja ne toliko historioografskih šol, kot na politične antipode zgodovinarjev, ki zagovarjajo različne legitimistične politične pozicije. Velikokrat se znanjem in neprizadevanjem opazovalca tržaškega znanstvenega vsakdanja lahko dovede, da živi ta svet v neki veliki praznini, da je tam kulturni dialog zamrl, da ne obstaja več v tem mestu nobene resonanace na postavljene probleme, da je odzvočnost vsake diskusije že izredno travmatična in boleča in da je intelektualna izkvaritev že endemična — in v marsicem bi morali temu opazovalcu priznati, da ne greši — pa vendarle teče in da v vseskozi včasih vidno, drugič ne, nek neprekinjen tok diskusije dalje, poglabljajo se stališča, ki uporabljajo ponajvečkrat historioografsko legitimnost za zakolčenje lastnih tez. Seveda ni namen tega zapisa omeniti dejavnosti, ki se takemu zgodovinskemu zoperstavlja ali ne, rekli bi pa le to, da je edini izhod iz zgoraj navedenih zapletov zgodovinske, ki hude zavestno prerasti iz ideoloških antipodov in tisto zgodovinske, ki leži k temu, da zopet zaprta raztrgano socialno tkivo nekega mesta, ki se še ni povsem opomoglo od bolečih dogodkov polpreteklega časa.

Prav v iskanju teh novih poti nam tržaška filozofska fakulteta v zadnjih letih nudi dovolj zanimiv pobud, ki so sad umeritve nekajih »politične diplomatske naloge« v kjer so slovenski absolutni dokaj čisto zastopani s celovrsto t. z. tez, ki in so bodo dokaj razgibani tudi sirsie plasti uporabnikov njihovega znanja tako v okviru manjšine same, kot tudi večinskega naroda (Alenka Rebulu Tuta). Prav v okviru teh prizadevanj je leta 1980 v Trstu izšla v ciklistični obliki diplomatska naloga (tesi di laurea) NADJE MAGANJE z naslovom «TRŽEŠKA 1945-1949, nascita del movimento politico autonomo sloveno», pod pokroviteljstvom Roka za družbeno vprašanja Virgil Šček, v likovni opremi Edita Zerkala, na 297 straneh. Avtorica nam v svojem delu predstavlja nastanek in rast Slovenske demokratske zveze, ter prizadevanja liberalnih in krščansko socialnih političnih krogov v obdobju od leta 1945-1949. Diagnoza prežet publikacije nam prikazuje, da je avtorica zasnovala svoj projekt precej »skolsko, to

rež z uvodom (R. Dolhar), sedmimi poglavji in zaključkom. Postavitve poglavij daje vtis dokaj neenotnosti, saj se Maganje dotika zdaj tega zdaj onega, neprestano drsi v sirsie ocenjevanje dogodkov, ki se naslova ne tičejo, kar vse ustvarja vtis disperzivnosti in dekoncentracije dela samega. Zgodovinski uvod (1. poglavje), ki je dokaj medel povzetek obstoječe literature, ki sicer italijanskemu bralcu le delno prikaže prizadevanja Slovencev v Trstu in v Gorici (mislim, da je bilo poglavje namenjeno predvsem njemu), ki je pa za slovenskega, srednje obveščenega bralca neinformativen in premalo argumentiran.

V drugem poglavju se avtorica kronološko vrne na periodizacijo, ki je v naslovu tudi nakazana, tematsko pa na institucije ljudske oblasti, ki so se v Trstu razvile od 1.5.1945 dalje, upoštevajoč tudi mednarodni okvir vsega tržaškega vprašanja. Maganje se žal v večplastnosti problemov ne znajde v prostorskem konceptu bistvenih dogodkov takratnega časa. Tudi za zgodovinsko oceno «afere fojbe» bi avtorica lahko pritegnila nekaterim širšim pogledom sodobnega italijanskega zgodovinarja (G. Miccoli: «L'isiera e foibe — un accostamento aberrante», izšlo v Bollettino... leto 4, št. 1, april 1976, str. 3) ali vsaj zameglili svoj kompleks krivde ob vseh endozločinih žrtvah. Razumevanje šolske problematike je Maganje razpela v polarizaciji med nepopolnim bojkotom za ljudske oblasti po 12.6.1945 in dokaj sprejemljivim stališčem tistih intelektualcev, ki so zbežali iz Slovenije in ki so po njenem pisanju najbolj zaslužni za slovensko solstvo v Trstu, ki je obenem pomenilo prvo in bistveno diferenciacijo na Slovenskem političnem taboru.

Tretje poglavje obravnava nastanek SDZ v Trstu in je dobro postavljeno, saj se pozna avtoričino delo na primarnih arhivskih virih privatnega arhiva SDZ. Vse povedane je dokaj informativno, z dobro interpretacijo ideološke baze in politične nastavitve te slovenske mesečnice grupacije s platiškim prikazom odnosov SDZ z italijansko večino (2. poglavje), z zavestnimi oblastmi (3. poglavje) in organizacijsko strukturo stranke (4. poglavje).

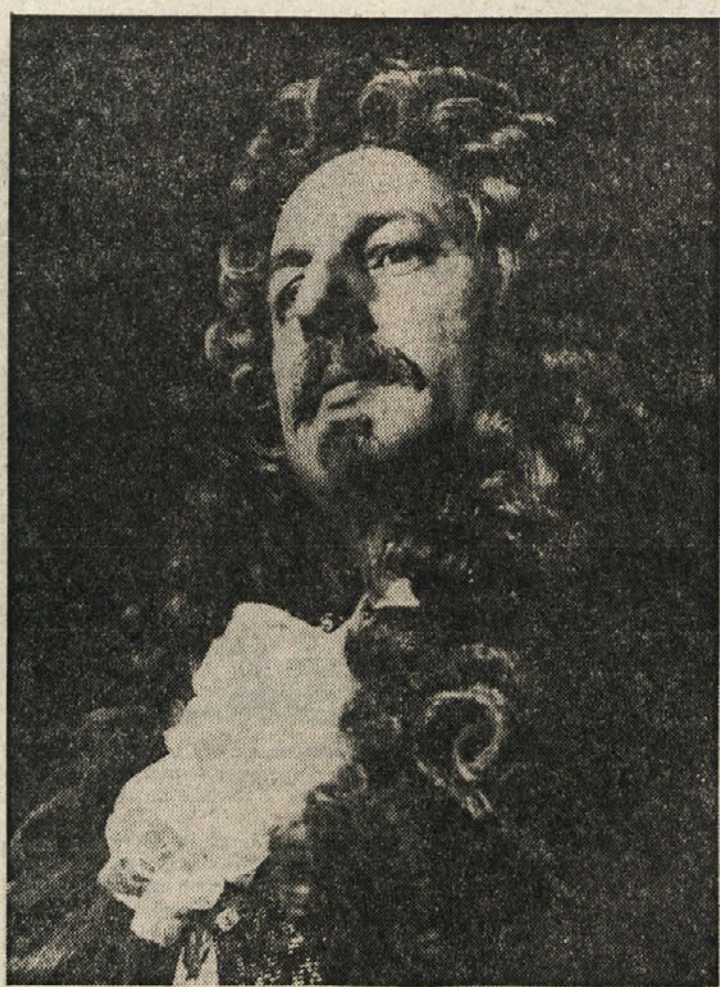
V 6. poglavju je Maganje segla z dokaj pomanjkljivim ekskurzom v predzgodovino krščanskih socialcev na Tržaškem, kjer bi avtorica nesebično svetovali, da si ogleda delo G. Valdevita: «Chiesa e lotte nazionali: il caso di Trieste (1850-1919)», Udine 1979, str. 294, kar bi nedvomno omililo nje trditve, «da so bile med tržaškimi Slovenci... verske zadeve bolj malo občutene». Mislim, da bi morala Maganje posvetiti sploh tematiki cerkvene pojave zgodovine, s prikazom realne politike tržaškega škofa, z ekstrapolacijo pastoralne linije, s prikazom vseh prizadevanj slovenskih župnikov v Trstu in okolici, s celotnim pristopom k socialni

zgodovini tržaške cerkve in to v sozvočju z najsodobnejšimi študijami o cerkveni zgodovini, ki imajo prav na tržaški filozofski fakulteti izredno tradicijo.

Vse delo Nadje Maganje bi bilo dosti bolj homogeno in enotno, če bi svoj zgodovinski pogled uprila le na eno komponento slovenskega političnega življenja na Tržaškem v povojnih letih, brez nepotrebnih ekskurzov na levo (6. poglavje), s predhodnim metodološkim definiranjem raziskovalnega področja, s kronološko zasenčenostjo a s tematsko jasnostjo. Kjer se je avtorica tega držala (3., 4., 5., 7. poglavje) tam so njeni dosežki na zavidljivi višini.

Pa še eno misel za konec. Disertacije slovenskih absolventov na tržaški univerzi bi morali nujno objavljati v slovenskem jeziku. Primeri Rojca, Rebulove in Maganjeve pomenijo osramočenje naše kulture in vseh prizadevanj slovenske skupnosti v zamejstvu.

BORIS GOMBAČ

Alojz Milčič v orodskem recitalu Frana Levstika «Minister Gregor pa nič» v režiji Jožeta Babiča. SSG uprizarja delo z uspehom na slovenskih solah

RAZGOVOR Z GLASBENIM STROKOVNJAKOM IVANOM SILIČEM

O vlogi in pomenu glasbene kritike

Ivan Silič že vsa povojna leta z živo in kritično angažiranostjo spremlja tudi naše zamejsko glasbeno življenje, zlasti pa delovanje naših pevskih zborov. Že 20 let piše glasbene kritike za Primorski dnevnik

Z Ivanom Siličem se navadno srečujemo na koncertih in na tekmovanjih ter revijah pevskih zborov. Tistim, ki ga osebno ne poznajo je prav gotovo znano njegovo ime. Naš dnevnik že nad 20 let objavlja njegove kritike o glasbenem dogajanju pri nas in v matični domovini. Sicer pa ga zelo dobro poznamo po vsej Primorski, kjer je bil v povojnih letih eden glavnih pobudnikov za ponovno ustanavljanje glasbenih šol in organizator pri objavljanju pevskih zborov, ki jih je bilo samo na 100. Manj znano, zato pa nič manj važno, je zanimanje Ivana Siliča za mlade, talentirane priporoč. S svojimi predlogi je pomagal mladim do stipendij in jim tako omogočil nadaljevanje študija.

Ivan Silič, ki je veliko pripomogel h kulturni rasti povojne Primorske, se je rodil v Biljah pri Gorici, sodi v predvojno generacijo, ki je čutila veliko ljubezen in posebno nagnjenost do slovenske kulture, njene zgodovine in njenih potreb.

«Živo smo se zavedali nujnosti kulturne obnove in potreb v življenju Slovencev. Prav ta zavest nas je združevala neglede na različne poglede. Delali smo z velikim, za današnjo mlajšo generacijo skoraj nezamisljivim navdušenjem. Ustvarili smo si vizijo o tem, kako naj bi rasla in se razrašala ta naša kultura».

1. januarja letos je Ivan Silič zapustil Radio Koper, kjer je kot glasbeni urednik in kot vodja glasbene produkcije bil zaposlen nad 26 let. Prišel je čas njegove upokojitve. To bo za življenja in nemirnega človeka verjetno priložnost, da bo še več časa posvetil zanimanju za tokove in razvoj na področju glasbenega dogajanja v Jugoslaviji in drugje. Kdor je v letih sledil njegovemu kritičnemu poročanju, je lahko iz njegovega pisanja marsikaj pridobil. Slovenci imamo zelo malo glasbenih kritikov in prav o tej dejavnosti smo se želeli z njim pogovoriti.

Vpr.: Kdaj in zakaj se človek odloči, da postane kritik?

Odg.: Meni se je to zgodilo čisto slučajno, ko sem tik pred drugo vojno moral zamenjati dr. Valensa Voduska. Prej sem sicer pisal članke, ki pa so govorili o glasbi ob bežnih dogodkih in so bili torej priložnostnega značaja.

Vpr.: Mora kritik, neglede na področje svojega dela, imeti specifične lastnosti oziroma, kakšna so vodila pri delu.

Odg.: Izločisce je vsakega poznavanje snovi, o kateri piše. Poleg znanja, volje in vztrajnosti, mora imeti tudi veselje in občutiti neko zadoščenje do opravljenega dela. Po mojem človeku to doseže takrat, ko mu postane temeljni cilj pomagati posamezniku ali skupini, oceniti njegovo delo in potrditi njegove vrednote, propa-

girati umetniška prizadevanja in rezultate, posredovati jih med ljudmi, vzbujaati smisel za umetnost in tako pomagati razvoju kulturnega življenja.

Razvijal sem se v času, ko sta naša glasbena ustvarjalnost in poustvarjalnost v svojem razvoju začeli dokaj dinamično pot na taborišču zborovskega, solističnega, komornega, simfoničnega in opernega ustvarjanja, rastoče koncertne dejavnosti in plodnega prizorjanja izbranih opernih del. Vsa ta dogajanja so spremljala čedalje bolj stvarne in poglabljene kritične misli in ocene. Ob neskončnih tedanjih kulturnih in izrednih zagnanostih moje generacije, se je vedno bolj razvijala misel za vrednote glasbene umetnosti, za pomen in moč njene izpovedanosti. V iskanju bistva njegove lepote so se oblikovala spoznanja in utrdili stvarni odnos do njene pojavnosti, njene nujnosti, njene vzemirljivosti odzivnosti.

Vpr.: Res ste že omenili glasbeno dejavnost v času med dvema vojnama, bi vas rada vprašala, kaj mislite o današnjem stanju, posebno operne in balne produkcije in reprodukcije, ki je po kritikah sodeč, pa tudi po moji bogata in kvalitetna kot v preteklosti.

Odg.: Res je današnje stanje glede na predvojno in nekaj časa še po vojni precej klavirno. Kakor da se nikakor ne moremo izogniti letargiji in onemoglosti. Ne vem pravzaprav, kje tiči pravi vzrok. Ljubljanska opera n.p. je leta nazaj ob zanimivem in izbranim repertoarju ter dobrih predstavah bila vedno polno zasedena. Imela je prvostopne pevce in dosegla kvaliteto evropskih razsežnosti. Sicer pa so nekateri nosilci današnje kulturne bili in so še tudi taki, ki trdijo, da je opera stvar preteklosti. Sodeč po dogajanjih tam, kjer imajo dobre pevce, dirigente in temeljito pripravljene predstave, je tudi zanimanje veliko. Bolj verjetno je, da take pomisleke vzbujajo slabe uprizoritve in prepogosta povnavljanja kvaliteto usihajočih in umetniško razvedenih predstav — večkrat zaradi obolevanja umetniške vodstva izvajalci kaj radi izgubijo delavni pot, se prepustijo malčnosti in samozadovoljstvu, zapadejo nekritičnemu odnosu. Tako stanje prireditelje lahko do prevladujočih mediokritičnih silnic, ki ne le zavirajo stvarno umetniško prizadevanje, hromijo delo in razvoj, temveč vlečejo globoko navzdol, kakor so nam pokazali razni pojavi v nekaterih umetniških institucijah.

Vpr.: Da se povrnemo k delu kritika. Vsi vemo, kako težko je biti objektivni. Na objektivnost lahko vplivajo razni dejavniki, kot so prijateljstvo, poznavanje, simpatije in antipatije. So vas taki občutki kdaj obremenjevali?

Odg.: Obremenjevali ravno ne, vendar človeško vzemirjavo, zanimata sta perspektiva o narodnostnem dnevju in proslavi slovenskega kulturnega praznika in še zlasti članek o sodelovanju visoke učiteljske šole v Sombathelyu in mariborske Pedagoške akademije.

Slovenski del se tudi letos ustrezno vključuje v koncept publikacije, ki dopolnjuje sicer ne preveč bogato publikacijsko dejavnost, zlasti med Slovenci v Porabju. Nekoliko več publicističnih in znanstvenih razprav z različnih področij imajo Hrvati in Srbi, toda to ni več tema o Narodnem koledarju, ki je izšel v 6 tisoč izvodih, besedila pa dopolnjujejo tudi številne fotografije.

ERNEST RUŽIČ

SLOVENSKA KNJIGA V LETU 1982

CANKARJEVA ZALOŽBA: NAD 50 NOVIH KNJIG (1)

Poudarek marksistični literaturi v sedmih novih knjigah

Kljub težavnemu položaju tako v gospodarstvu nasploh kot v slovenskem založništvu se posebej pri Cankarjevi založbi svojega letosnjega knjižnega programa v bistvu skrčila in je tako poskušala ostati zvesta svojim založniškim in programskim načelom.

Letos načrtujejo pri Cankarjevi založbi v njeni zbirki Marksizem sedem novih del. Na prvem mestu je tu četrta knjiga Izbranih del Vladimirja Iliča Lenina. V njej so zajeti spisi iz obdobja stolinjske reakcije. Leta 1909-1914 so bila za Lenina čas najbolj napornih bojev na ideološki fronti. Stranko je bilo treba obvarovati pred ideološkim razkrojem v času nenehnih razprav, frakcijskih bojev, razcepa med boljševiki in menjševiki, idejnih sporov in razcepa v sami boljševiški stranki. Četrta knjiga nam približa Leninov boj za ohranitev stranke, ki je Lenin začrtal programsko osnovo in določil razmejitvene linije. Obdobje reakcije je po mojmali kot čas priprave za nov napad na carizem. Lenin se je tedaj spoprijel tudi z

drugo, levo skrajnostjo v stranki — z otzovisti in ultimativisti. Otvisti so z revolucionarnimi frazami pozivali stranko, naj se odpo-ve vsem legalnim oblikam dela v sindikatih, delavskih klubih, prostovoljnih društvi itd. Takšna usmeritev bi stranko obsodila na razcep z množicami in jo spremenila v sekto. Druga skrajno leva skupina so bili ultimativisti, ki so zahtevali, naj socialdemokratska frakcija s svojimi radikalnimi zahtevami v dumi povzroči, da jo bodo iz nje izgnali. Lenin je takšna stališča ocenjeval kot napadna. Zgodovinski potek notranjega partijskega boja v Rusiji je pokazal, da so boj med boljševiki in menjševiki pogojevali različni činitelji: ekonomska vsebina ruske revolucije, odnosi med razredi, zlasti med proletariatom in liberalno buržoazijo na drugi strani. Načelna, kompromisna politika ni mogla privedi do zrušitve partije. V tem obdobju se je bilo treba prilagoditi najtežjim okoliščinam, pri tem pa ostati veselo sleden. Na to tematično je osredotočen izbor Leninovih spisov v četrta knjigi izbranih del. Nekaj član-kov pa osvetljuje tudi Leninove poglede na mednarodno delavsko gibanje ter na vojno in nacionalno vprašanje. Kot vse dosedanje knjige je tudi to uredil, izbral tekste in napisal spremno študijo dr. Marjan Britovšek.

Druga knjiga te zbirke je prvi zvezek «Izbranih pism Marx in Engelsa». Izbor Marxovih in Engelsovih pism v slovenski je bil načrtovan že, ko izdaja njunih izbranih spisov v petih zvezkih še ni bila zaključena. Ko je bil ta načrt v sodelovanju z Marksističnim centrom CK ZKS spet objuen in ko se je začel urediti, je bilo sklenjeno, da bo prvi zvezek izbora iz korespondence vseboval izbrana pisma s problematiko kritike politične ekonomije. V izbor so vključena vsa pisma — od leta 1844, ko se Marx začne resno ukvarjati s študijem politične ekonomije, do 1895, do Engelsove smrti — ki so pomembna za študije te problematike. Marxova in Engelsova korespondenca je pomemben in nepogrešljiv študijski material: odkriva nam njuno življenje in delo tako neposredno, kot nobeni drugi spisi in pričevanja, posebno pomembno pa je, da lahko na temelu njunih pism »razložimo« in tancito sledimo razvoju njune misli, njunemu »teoretskemu razvoju«. Za »formiranje« kritike politične ekonomije velja to še posebej.

Tretje delo je popravilni ponatis prevoda iz leta 1961 prvega dela Marxovega «Kapitala». Ponatis te knjige je pomemben zaradi pomanjkanja tega dela na slovenskem knjižnem trgu in zaradi dopolnitve starega prevoda. Prevod iz leta 1961 je bilo potrebno po dogovorih s prevajalci in strokovnjaki uskladiti s sodobno slovensko marksistično terminologijo, ki je se izoblikovala kot rezultat intenzivnega študija in kritičnih raziskovanj marksizma v zadnjih petnajstih letih. Sicer pa o potrebnosti in nujnosti ponatisa tega kapitalnega Marxovega dela sploh ni potrebno še podrobneje govoriti, zlasti se, če ga že vrsto let sploh ni moč dobiti na našem knjižnem trgu.

Kot četrto delo te zbirke bo izšel prvi zvezek Izbranih spisov Györgya Lukácsa. Znano je, da velja Lukács za enega največjih marksistov 20. stoletja. V prvem zvezku njegovih izbranih spisov v slovenski izdaji bodo objavljeni spisi iz sklopa «Zgodovine in razredne vladavosti». Prvič je knjiga s tem naslovom izšla 1923. Leta in že takrat izvala živahno polemiko. Ker je v nasploju z marksizmom II. internacionalne reaktivirala revolucionarno vsebino marksizma — tudi z odkopavanjem tradicij nemške klasične filozofije, predvsem Hegla, kolikor in kakor so bile in korporirane v klasično podobno marksizma — ni doživela ostrih obsod le s te strani, marveč tudi s strani nastajajoče ortodoksne III. internacionalne. Nasplošno pa so Bloch in drugi to delo odločno hvallili in branili. Ko je Lukács emigriral v Sovjetsko zvezo, je moral pogleda, ki jih je razgrnil v «Zgodovini in razredni vladavosti», preklicati. Ponovna izdaja te knjige je bila s tem blokirana vse do leta 1976, ko ji je Lukács napisal nov predgovor, kljub temu pa je bila vseskozi predmet marksističnega študija in diskusije, kar je tudi še danes.

Peta knjiga v tej zbirki pa je peti zvezek Zbrance dela Borisa Kidriča. Cankarjeva založba je doslej že v dveh izdajah natisnila Zbrana dela revolucionarja, misleca, teoretika in praktika naše revolucije Borisa Kidriča. Dvakrat je natisnila prve tri knjige, ki zajemajo čas do leta 1948, posebej pa je, kot edina izdaja v jugoslovanskem prostoru — izšla četrta knjiga govorov in člankov zadnjih štirih let Kidričevega življenja in dela, let najstrojše borbe — ekonomsk in ideološke z infor-macijskim. Po letih zatija je zvezni odbor za izdajo izbranih Kidričevih del pripravil še peto in sedmo knjigo, ki naj bi izšli do tridesetletnice Kidričeve smrti leta 1983. Peta knjiga prinaša neobjavljena dela in zapise Borisa Kidriča, ki so se našli kasneje ali pa ki niso bili vključeni v izdajo dosedanjih štirih knjig. Kot vsa dosedanja dela bo tudi peta knjiga

opremljena s potrebnimi opombami in komentarji ter z uvodno besedo.

Predzadnje delo te zbirke bodo Izbrani spisi Bertolta Brechta. Da je v slovenski potrebna izdaja Brechtovih teoretskih spisov, da bi lahko ta izdaja odigrala pomembno vlogo pri odvijanju historikomaterialističnega pristopa k umetnostnim pojavom v sedanjem trenutku idejnega boja pri nas, tega ni potrebno posebej upravičevati, saj je Brechtov ključni pomen za marksistično umetnostno prakso in nje teoretsko dojetje dovolj jasen, tako kot je jasno, zakaj Brecht navzlic nekaj izvedbam odrskih del in ne v knjižnih izdajah ne deluje kot živa vzpodbuda naši vladajoči umetnostni in teoretski praksi. Koncept izbora sicer izključuje serijo njegovih izredno pomembnih zapiskov o problemih realizma v razmerju do formalizma itd., ker bi ti spisi namreč tvorili jedro zbirke, posvečenega vsem trem etapam velike debate o realizmu v nemški marksistični misli. Celota te debate, v kateri kot osrednja nasprotna pola nastopata poziciji Lukácsa in Brechta, zahtevata in zasluži tudi celovite predstavitev in bi ločena objava Brechtovih spisov onemogočila, da jih dojemamo v njihovem konkretnem kontekstu. Zaradi velike teoretske teže Brechtovih spisov obsega naš zbor dva dela: prvi prinaša Brechtova razmišljanja o družbi, idejnem boju in problemih raznih umetnostnih vrst, izvirni gledališke, drugi pa kajpada njegove spise o gledališču.

Zadnja, sedma knjiga te zbirke pa je delo Mihaila Bahitina «Teorija romana». Izbor literarnoznanstvenih besedil M. M. Bahitina upošteva predvsem njegova krajša dela in sicer tista, ki obravnavajo roman, Bahit je romanu posvetil največ pozornosti in dosegel v preučevanju evropskega romana tudi največje uspehe. Bahitina (1895-1975) danes svetovno znane in priznane avtoritete cenijo kot marksisti, ki je znal izoblikovati originalni model semiotične humanistične znanosti in se s svojim konceptom «sloma» baze v nadstavljeni dogmatiki teoriji odseva, Bahitino preučevanje romana je postoploško in sociološko. Roman sprejema kot spopolno urešenitev umetniške proze. Geneza romana povezuje z literarnimi in znanstvenimi besedili (tudi iz folklorne in govorniške), s tradicijo ljudske kulture smeja v anti-ki, srednjem veku in renesansi. Bahit izdela posebno metodologijo, ki mu omogoča, da sintetično obravnava stilistična in vrstno tematska vprašanja tipologije romana. Vse te posebnosti Bahitinega raziskovanja se izražajo v razpravah, zastopanih v tem izboru: Epos in roman, Beseda o romanu, Rebelas in Gogolj. Oblike časa in hronotipa v romanu.

Naslednja zbirka nosi naslov Misel in čas. V njej bodo izšli štiri deli. Prva je delo Slavoj Žižka «Zgodovina in nezavedno». Knjiga povzema rezultat avtorjevega dolgotrajnega ukvarjanja s prispevkom, ki ga lahko da psihoanalitični pristop historikomaterialistični teoriji ideoloških mehanizmov. Vsebinsko obsega knjiga štiri tematske sklope, ki segajo od najsplošnejše ravni psihoanalitične logike označevalca, kot jo je razvil francoski psihoanalitik Jacques Lacan, do konkretnih analiz nekaterih ideoloških, tvorbi, ki so igrale (in še igrajo) ključno vlogo v zgodovini Slovencev.

Drugo knjigo je napisal Vid Pečjak pod naslovom «Veliki psihologi o psihologiji». Delo je rezultat ankete, ki jo je avtor izvedel pri večjem številu znanih in slavnih psihologov po vsem svetu in predstavljajo svetovni vrh sodobne psihologije. V odgovorih so psihologi prikazali svoje poglede na sedanjost in bodočnost psihologije, na socialno vlogo psihologije, na uporabo psihologije, o pisali so tudi lastne prispevke za psihologijo. Znani psihologi, ki so delujejo v anketi, so bili izbrani na podlagi treh kriterijev: pomembnost v svetovnem merilu, pomembnost v svoji disciplini in pomembnost v nacionalnem merilu. Psihologi, ki so sprejeli vprašalnik, so ustrezali vsaj enemu izmed njih. Avtor je skušal zajeti čim več del in čim več disciplin. V knjigi so odgovori okrog 100 znanih psihologov, sestavljena pa je iz uvoda, pisma psihologov in avtorjevega komentarja, ki je nekakšna sinteza pogledov.

Tudi tretja knjiga te zbirke je izvirno delo Tineta Hribarja «Metoda Marxovega Kapitala». Osnovni predmet te knjige je Marxova delovna teorija vrednosti, tema knjige pa Marxova metoda, ki jo je razvil ob kritiki politične ekonomije ter v pojmovnih določilih blaga in denarja, vrednosti in kapitala itd. Poudarek dela je vseskozi na metodi in vprašanjih metodologije, čeprav temo seveda ni moglo povsem ločiti od sistema, oziroma kritike politične ekonomije.

Zadnje delo te zbirke je knjiga Franceta Klopčiča «O preteklosti drugace». Klopčičevi izseki iz največje zgodovine se polemično, do polnjutebo in spreminjajoča, a vedno z argumenti zgodovinarja in preučevalca virov vračajo k po-

D. Z.

(Nadaljevanje na 7. strani)

ODINEA CUPIN
(Nadaljevanje na 10. strani)

IZ ŽIVLJENJA SLOVANSKIH NARODNIH MANJŠIN V LR MADŽARSKI

Izšel je Narodni-ljudski koledar Demokratične zveze južnih Slovanov

V njem je po ustaljeni praksi namenjen ustrezen del tudi Slovincem v Porabju

BUDIMPEŠTA — V Demokratični zvezi južnih Slovanov so tudi za leto pripravili Narodni-ljudski koledar. Kakor je to med ostalimi narodnostmi v drugih državah (Jadranski koledar, Koroski koledar, Gradiščanski koledar, Naptar — koledar Madžarov v Sloveniji in drugi) velja tudi za Narodni koledar, da ni zgolj knjiga, v katero bi pogledali, ko bi iskali neko ime ali pozabljeno, kateri datum je, marveč ta publikacija odraža širši pregled narodnostno političnega in kulturnega dogajanja. Po že ustaljeni praksi namenja Narodni koledar ustrezen del tudi Slovincem, ki živijo na Madžarskem.

V prvem, takorekoč programskem uvodniku, vršilec dolžnosti generalnega sekretarja Demokratične zveze Djuro Djurok poudarja pomen enotnosti pri uresničevanju skupno pomembnih narodnostnih ciljev. Pisec ugotavlja na predeku v narodnostnem življenju, in sicer se opira na oceno s VII. kongresa Domovinske ljudske fronte, na katerem so ocenili, da se Hrvati, Srbi in Slovenci aktivno vključujejo v narodnostno politično dogajanje. Dj. Djurok kot najpomembnejše izpostavljajo vprašanje ohranjanja in razvoja narodnosti. Zavzema se za ustanavljanje dvojjezičnih šol, kjer je to mogoče, s čimer priznava, da je mogoče, da se priznava, da je mogoče postaviti marksistično predmet vsakega premalo. V tem zapisu je ugodno ocenjeno tudi razvojnemu madžarsko — jugoslovansko sodelovanje, s poudarkom

ravno na pomoči narodnostnim šolam.

Tudi zapis o VII. kongresu Domovinske ljudske fronte je zanimiv za narodnostni na Madžarskem, saj gre za organizacijo, ki se v veliki meri uspešno ukvarja in razrešuje narodnostna vprašanja in razvija različne oblike stikov med narodnostmi in matično državo. Zanimivo tekst je prispeval prejšnji generalni sekretar Demokratične zveze Miša Mandić, ki obravnava mednarodno etnografsko konferenco v Békéscsabi. To srečanje ima poleg strokovnega — etnografskega, tudi važno politično obsežje s prisotnostjo predstavnikov iz enajstih držav.

Zelo zanimivo je tekst, ki ne bi smel biti spregledan, Marko Marković pa v njem obravnava ne-zavidljivi položaj narodnosti v mestih. Čeprav je v mestih precej narodnostnega prebivalstva, je tudi največ stapanja z večino, ali kot pravi M. Marković, pri-rodne asimilacije. Po njegovem kar močni migracijski tokovi ne priznajo narodnostnim na Madžarskem, zato naplaja vloga narodnostnih klubov, skrb za mlade in podobne oblike, s katerimi bo mogoče ohraniti narodnost oziroma prebivalce posameznih narodnosti, ki se preselijo v večja mesta. Tema, ki je vredna pozornosti, ne samo na Madžarskem, temveč na marsikaterem mestu, naj na probleme stopne asimilacije v mestih, zlasti velikih, opozarjajo, recimo, tudi gradiščanski Hrvati v Avstriji.

Več kot priložnostni zapis v koledarju, je tehen članek o javni rabi imen v jeziku narodnosti, o katerem pisec razčlenjuje možnost in vrednost dajanja imen v jeziku narodnosti. Ob nesporni vrednosti za ohranjanje narodnostne samobitnosti, gre v madžarskem primeru tudi za lomljenje tradicije, kajti še sedaj ima marsikatera žena na Madžarskem imo izpeljano iz moškega. Omenjamo primer, ki sicer ni značilen samo za narodnost, je pa nedvomno izraz nekdanjega zapostavljanja žene, ki je s poroko izgubila ime in primke. Zda je teh primerov sicer manj, vendar jih zakonodaja še vedno omogoča.

Izmed zapisov v slovenski omenimo najprej analizo dejavnosti komisije za narodnosti pri izvršnem svetu železnice županije, zanimata sta perspektiva o narodnostnem dnevju in proslavi slovenskega kulturnega praznika in še zlasti članek o sodelovanju visoke učiteljske šole v Sombathelyu in mariborske Pedagoške akademije.

Slovenski del se tudi letos ustrezno vključuje v koncept publikacije, ki dopolnjuje sicer ne preveč bogato publikacijsko dejavnost, zlasti med Slovenci v Porabju. Nekoliko več publicističnih in znanstvenih razprav z različnih področij imajo Hrvati in Srbi, toda to ni več tema o Narodnem koledarju, ki je izšel v 6 tisoč izvodih, besedila pa dopolnjujejo tudi številne fotografije.

V LETU 1921 STA BILI USTANOVLJENI DVE GRADBENI ZADRUGI

Prizadevanja Števerjancev za obnovo domačij porušenih v bojih med prvo svetovno vojno

Obnovitvene zadruge so morale že v letu 1921, za razliko od drugih, upoštevati zahteve novih oblasti po dvojezičnem naslovu - V letu 1921 so ustanovili tudi Gospodarsko društvo ter obnovili delo domače posojilnice

V prilogi o kulturnem dogajanju v zamejstvu z naslovom »Ljudje in kultura« z dne 10. januarja t.l. je tudi obširnejši prispevek Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu o pomembnih oblikah v letu 1982.

Med temi je omenjena tudi 60-letnica ustanovitve »Stavbene zadruga« v Števerjanu, ki naj bi bila torej ustanovljena v letu 1922. Podoben podatek je moč najti tudi v »Prosvetnem zborniku« 1868/1968, kjer je zapisano, da je bila v letu 1922 ustanovljena v Števerjanu »Druga stavbena zadruga«. Podatek ni točen. Ne vem kje so sestavljali naštete podatke. V Števerjanu sta namreč v letu 1922 že leto dni delovali dve stavbeni družbi. V tem letu pa ni bilo na novo ustanovljeno nobeno podobno društvo.

Da bodo bralci Primorskega dnevnika dobili popolno sliko o gospodarski dejavnosti v tem delu Brd v letih 1921 in 1922, ko je bilo treba obnoviti od vojne porušene domačije, bi tu rad posredoval nekaj podatkov, ki sem jih iz dokumentov shranjenih v sodnih arhivih in uradnih listih zbral v nekaj letih iskanja dokumentacije za dve obsežnejši deli s katerimi se ukvarjam, in sicer za pregled bančnega in posojilniškega delovanja na Goriškem in za pregled vsega drugega zadrugaškega gibanja med Slovenci na Goriškem.

14. januarja 1921 je bilo ustanovljeno »Stavbeno društvo« v Števerjanu - Cooperativa edilizia a San Floriano. Dvojezični naziv je bil že takrat potreben, ker so vse gradbene zadruge, ki so tedaj skrbjele za obnovo porušene Goriške, pa čeprav so bile sestavljene izključno iz Slovencev, morale imeti poleg originalnega slovenskega tudi italijanski naziv. Leto je namreč veljal pri novi italijanski oblasti, ki je dajala podporo iz zakladov vojne škode, le tistim zadrugam, ki so imele za funkcije, kar so prišli iz drugih pokrajin, razumljiv jezik. V teh le-

tu Števerjanu. Ustanovljeno je bilo 14. januarja 1921. Šele 26. junija istega leta so ga ustanovitelji registrirali na goriškem sodišču in to je poslalo uradnemu listu v Trst vest o registraciji, vest ki je bila objavljena 4. julija 1921. V odboru so bili Franc Jakin kot predsednik, Anton Korišič kot njegov namestnik ter Karol Tronkar, Mihael Velušček in Andrej Ambrožič kot člani.

V istem letu so Števerjanci ustanovili še eno podobno zadrugo, kar je znak, da niso bili vsi združeni v prvem društvu. Zakaj? Ker jih je bilo v prvem društvu že veliko? Dejstvo je, da je 5. junija 1921 prišlo do ustanovitve drugega društva. To je bilo »Stavbeno društvo vojnih oškodovancev« v Števerjanu - Cooperativa edilizia fra i danneggiati di guerra di S. Floriano. Na goriškem sodišču so društvo registrirali 12. junija istega leta, v »L'Osservatore triestino« pa je bila vest o ustanovitvi društva objavljena 4. julija 1921. V odboru tega društva so bili: Jožef Klanjšček iz Števerjana 113 kot predsednik; Karlo Princič iz Gorenjega Cerovega 20, kot njegov namestnik; Anton Štekar iz Števerjana 125, Lojze Terčič iz Števerjana 163, Anton Terčič iz Števerjana 225 in Ivan Klanjšček iz Števerjana 49 kot odborniki.

Da ostanemo pri teh dveh zadrugah omenimo še spremembo do katere je prišlo v letu 1922, torej pred šestdesetimi leti. Pred koncem leta 1921 je civilni komisar v Trstu izdal pravilnik o stavbenih in obnovitvenih zadrugah. Že obstoječe so morale v nekaterih primerih sprejeti tiste točke pravil, ki niso bile v skladu z navodili komisarata. Zaradi tega je »Stavbeno društvo« v Števerjanu 26. februarja 1922 sprejelo nekatera pravila. Sklep so registrirali na goriškem sodišču 26. marca 1922, v »L'Osservatore triestino« je bil sklep objavljen 12. aprila 1922. Takrat so odbor tega

dišču 27. 10. 1921, objava v »L'Osservatore triestino« 27. 12. 1921) je bilo ustanovljeno »Gospodarsko društvo« v Števerjanu. Tako naslov kot registracija na goriškem sodišču in objava v uradnem listu so bili izključno slovenski. To društvo ni namreč potrebovalo državne pomoči pri obnovi porušeni stavbi, zato je imelo takrat možnost poslovati v celoti v slovensčini. Odbor tega društva je bil zares množičen. Predsednik je bil Josip Klanjšček, doma iz Števerjana, podpredsednik pa Aleksander Blažič, iz Dolenjega Cerovega. Odborniki so bili Jernej Bratuž, Franc Drufovka, Karlo Gravnar, Izidor Hlede, Franc Karara, Karol Knez, Josip Maraz, Albin Pintar, Anton Štekar, Alojz Terčič, Alojz Terpin, vsi iz Števerjana; in še Josip Hlede, Miha Makorčič (ali Mohorčič), Anton Princič, Josip Princič, vsi iz Gornjega Cerovega; Ivan Klanjšček iz Števerjana in Ivan Klanjšček iz Kraševca in

Alojz Princič, vsi iz Dolenjega Cerovega.

Da omenimo še drugo važno gospodarsko društvo, »Kmečko hranilnico« in posojilnico v St. Ferjanu, ki je bila ustanovljena 20. februarja 1908, delovala pa do leta 1932, ko so jo člani odbora sklenili likvidirati. V letih 1921 in 1922 je imela dva obna zborov. Nista mi znana datuma teh zborov, povem pa da so bili sklepi prvega registrirani na sodišču v Gorici 17. avgusta 1921, drugega pa 26. januarja 1922. Kot izhaja so bili na prvem običnem zboru potrjeni za odbornike Stefan Maraz iz Števerjana 23, Josip Gravnar iz Števerjana 157 in Anton Terčič iz Števerjana 222. Na novo so bili izvoljeni Anton Maraz iz Števerjana 67, Janez Škorjanc iz Števerjana 112, Stefan Hlede iz Števerjana 199 in Josip Korišič iz Gornjega Cerovega 36. Odbor so takrat zapustili Jožef Maraz, Karol Hlede, župnik

Porušena cerkev in sosedne hiše v Števerjanu med prvo svetovno vojno. Na sliki je italijanski vojaški zdravnik kapetan Ferruzzi, ki se je dal od svojega šoferja slikati v več krajih od italijanske vojske zasedene Goriške in na tak način zbral važno dokumentacijo o naših krajih v letih 1915 - 1916.

Janez Ev. Jarec in Janez Knez.

Na običnem zboru posojilnice v letu 1922 so odbor zapustili Anton Maraz, Stefan Maraz, Josip Gravnar, Janez Škorjanc in Stefan Hlede. Novi odborniki so postali Jernej Bratuž, Jožef Planinšek, Jožef Gravnar, Ciril Sedej in Florijan Mikluš, vsi iz Števerjana. Posojilnico so razpustili leta 1932, njene knjige

pa so najbrž zgorele med drugo svetovno vojno.

Sestavljalci seznama organizacij v že omenjenem zborniku so se najbrž usteli kar to nekega našli, da je v letu 1922 nastala »Druga stavbena zadruga« v Števerjanu, očitno niso vedeli, da je šlo le za spremembo naslova že prej obstoječega društva. Sicer pa je bilo zabeleženih v istem

seznamu, vsaj kar se goriške pokrajine tiče, tudi nekaj drugih napak. V nekaterih primerih gre za pomankljive podatke, kar se lahko razumemo, v drugih pa za napake. Na žalost se te napake ponavljajo, kajti v marsikaterem oziru se kajdesi pisarji opirajo prav na te podatke.

MARKO WALTRITSCH

KAKO SO SE VESELILI IN ZABAVALI V GORICI NA ZAČETKU STOLETJA

Sprevod alegoričnih voz s Travnika do Korna: v njem tudi Medvedova »ladja v Severnem morju«

Zapis po spominih goriškega trgovca, planinca in ljudskega pesnika Petra Čermelja - Obmetavanje s konfeto - »Praščarji« so v sprevodu sodelovali s posebnim, z bršlino in suhimi svinjskimi glavami okrašenim vozom - Pusta so navadno sežgali in vrgli v Sočo

Običaj in navade se kajpak spreminjajo, kakor se spreminja življenje naspolh. Nekateri običaji tonejo v pozabo, drugi kar naenkrat postanejo mikavnejši in bolj zanimivi. Tudi s proslavljanjem pusta je tako. V zadnjem času se na našem pustu prirejajo sprevedi alegoričnih vozov in mask. Novost? Nikakor ne, vsaj za Gorico ne. Take prireditve, pa verjetno še bolj zanimive in zabavne, so se odvijale v Gorici že v prvih letih našega stoletja. Pustni čas je bil takrat prav zares nekaj posebnega, praznika, zabava, pa še kaj, če smemo verjeti pripovedi leta 1973 umrlega goriškega trgovca, planinca in ljudskega pesnika Petra Čermelja - Ciklaminca. Višje o u-trupu Gorice pred prvo svetovno vojno je skušal strniti v nekakšno kroniko, ki pa je ostala žal nedokončana. Ob zbiranju gradiva za 70-letnico Slovenskega planinskega društva so nam sorodniki prijzno dali na razpolago, poleg drugega gradiva, tudi okrog 100 strani obsegač rokopisa, v katerem je marsikaj zanimivega, med drugim tudi opis praznovanja pusta v Gorici, pred prvo svetovno vojno. Ker je pust že skoraj pred vrati, bo prav gotovo marsikomu zanimivo obuditi spomine na tiste čase in nepozabne čase, kakor je v kroniki večkrat zapisal Čermelj.

»Zgodaj v januarju si je lahko opazil, da se bliža pustni čas. Kar čez noč si opazil razliko razstavljenega blaga po izločbah raznih trgovin, od slaščičarn pa do najfinišne modne trgovine. Izpostavljeni so bili najrazličnejši ženski okraski, vseh barv in dimenzij trakovi, žida in zamet, cipke ter maske, maske, ne vem koliko mask. Zvečer so se izločbe, ob svitu prvih električnih žarnic prav bleščale ter privabljale ženske zbor na ogled in kupovanje. Lepo litografirani plakati (tudi v tem razlika od današnjih časov) so vabili na ples. Prirejali so jih, lahko bi rekli pravzaprav vsi, od obrtnikov in trgovcev do čevljarjev. Razna društva so imela svoj ples, novinarji, dame višjih oficijev. Akino hoteli vsi priti na vrsto, so morali kajpak hiteti. Pravi užitek je bil takrat plesati v lepo okrašenih dvoranah. O godbi pa niti govora: lepi valčki, polke, šlagerji itd. V pustnem času so tudi razne gostilne prirejale ples, ki so trajali pozno v noč. Med najlepšimi si lahko šteli novinarski in planinski ples. Na slednjega so se pripravljali cel mesec.

Poleg različnih papirnatih okrasov, oblek in posebnih papirnatih kokard, ki si jih lahko kupil v raznih papirnicah, predvsem pa pri Li-kurju, na vogalu Semeniške ulice in ulice sv. Ivana, je bilo pripravljeno na pust opaziti tudi v slaščičarnah, kjer so v tem času pripravljali mešane sladkorice ter jih zavijali v živopisne papirčke. Sladkorčke so metali, skupaj s konfeto in drobitjem, na promenadah. Konfetur? O tej hudičevi kaši piše Čermelj sledeče: »Konfeturja je bila mešana žitnega zrnja, povlačena v nekakšni moki. Po navadi so konfetur pripravljali stavovalci v majhnih hišicah pod gradom (tam kjer je speljala avtomobilska pot na grad). Že proti koncu junija in v juliju, ko so začeli mlati žito, si zavohal značilen duh po sveži konfeturji, ki so jo sušili na ogradah, kaščah in malih dvoriščih. Od kmetov so namreč kupili drobno posušeno zrnje, pomešano z graščo in konfeto plevlom. Namakali so to zrnje v brozgo barvane kredne mase. Potem so zrnje rešali ter sušili.

Konfeturto so takrat uporabljali namesto današnjih papirnatih trakov in odrezkov. Prodajali so jo v majhnih vrečkah, z njo pa so obmetavale maske. V predpustnem

času je bilo največ zabave ob čimtrkih, sobotah in nedeljah. Takrat je navadno igrala tudi mestna godba, prijetno pa je bilo tudi poslušati skupine dijakov, ki so se ob zvokih kitar in mandolin sprehajali po Travniku in Gosposki ulici do Korna ter vabili na ta ali oni ples.

»In končno je prišel težko pričakovani pustni torek. Že jutrija si lahko opazil množico, ki se je zbrala in nestrpno čakala na začetek pustnega spreveda. Nekako ob 2. uri popoldne se je pričel pomikati sprevod voz raznih goriških trgov, industrijev, obrtnikov. Vozovi so bili lepo okrašeni. Vmes si opazili tudi »kočije raznih baronov, hotelijev itd. Razvijal se je korzo (sprevod) od Travnika do Korna, skozi Gosposko ulico, v eni in drugi smeri. Vmes obmetavanje s konfeto, kričanje mulcev, ki so se po tleh podili za sladkorci in drobitjem. Gorje gospodični, ki je imela korajžjo prečiti Travnik sama. Od vespovsod,

posebej pa z balkonov so jo obmetavali s konfeto. Težko se je umikala nadležnemu pšenu.

Največjo atrakcijo pa so prav gotovo predstavljali vozovi. Namesto traktorjev in kamionov so bili takrat pripreženi konji, fantazije pa je bilo, kakor ugotavlja Čermelj, tudi takrat na pretek. »Spominjam se Edvarda Rusjana, našega pionirja zrakoplovstva, ki je napravil na vozu visoko šestmestno kolo, ki se je vrtilo okoli svoje osi, na vrhu pa je bila gugalnica, v kateri sta se zabala deček in deklica. Ob strani voza so stali, oblečeni v belo in modro, s posebnimi kapami na glavah, delavci podjetja Rusjan ter z nekakšnimi drogovci podpirali kolo, da se je obdržalo v ravnotežju. Sledila je velika ladja, ki se je premikala kar na treh, med seboj povezanih vozovih. Velika sta jo kar dva para konj. Trvdka Medved, ki je imela na korzu trgovino s konfekcijami, je pripravila ladjo v Se-

vernem Lednem morju. Ladja je bila umetno zasnežena s puhom in belo vato. Puh je letel tudi z ladje, kot da bi snežilo. Na krovu so stali s krasnimi belimi majicami in kapami uslužbenci ter z velikimi košev jemali umetne snežene kepe ter jih metali med ljudi in na balkone. V kepah so bile tudi male škatlice z bomboni ter reklamni lističi z napisom trdke »Oho!«. Posebno pozornost so vzbujali vozovi praščarjev (mesarjev), okrašeni z bršlino in slanimi praščinimi glavami, vozovi trgovcev z jestvinami itd. Za temi vozovi tambarskih ansambljev, godbe, ansamblji, itd. Zvečer se je veselo nadaljevalo v raznih »diverzjah«.

Vendar s pustnim tokom že ni bil izčrpan sicer bogat spored. Nekaj je ostalo še za pepelnico. Od kulinarikih specialitet breccolij (sladki kruhki s klijem) in renge (slaniki), treba pa je bilo poskrbeti tudi za pokop pusta.

»Največkrat je revež končal na pevmem mostu na grmadi in potem v mrzlih »lovih« Soče. Priprave na pokop so se pričele že sredi dopoldneva, glavna ceremonija pa je bila šele popoldne. Pravi pogreb, v vsakem oziru. Tudi godba je bila zvraven, vodil pa jo je »Papatutto« po poklicu sicer sobni slikar ter veseljak, da mu ni bilo para. Pred godbo je stopal pogrebec z veliko, na posebno rako nataknjenim pustovno podobno. Za godbo duhovnik, nato voz s pokojnikom, nato vsa neustojljiva »Zlatica«. Počas se je premikal sprevod po mestnih ulicah, godba je igrala žalostinke, posebno službo pa so ob straneh spreveda opravljali grobokopi z lesenimi barigalicami priprtimi na hrbtu. V te posode so jim gostilničarji in trgovci nalivali rebulo in refošk, tako da ob sežigu prav zares ni manjkalo pi-jace«.

Pa recite, da ni bilo veselo in zabavno!

VLADO KLEMŠE

IZŠLA JE OSMA ŠTEVILKA GORIŠKEGA LETNIKA

Spet nov kamenček v mozaiku raziskovanja Goriške dežele in sosednih pokrajin

V tem zborniku Goriškega muzeja v Kromberku zanimiv prikaz delovanja zavezniške vojaške uprave v Slovenskem Primorju - Sodelovanje italijanskih avtorjev - Nadaljevanje prikaza podružnic Družbe sv. Cirila in Metoda na Goriškem

Z nekajtedensko tiskarsko zamudo je te dni zšla že napovedana osma številka Goriškega letnika, zbornika Goriškega muzeja. Čeprav je številka komaj izšla, je že vzbudila dovolj živahno zanimanje za Rutar zabeležil v svoj noteh. Gre za pretežno ljubezenske poskočne pesmi, ki so jih nekoč strokovnjaki pristevali med najlepše in najstarejše narodne pesmi.

Tolmsovo deželo obravnava med članki še Petra Stihla Poskus orisa razvoja med Tolmsovega od 11. do 16. stoletja, ki nam precej nazorno in pregledno riše nekako pol tisočletja tolminske zgodovine.

V 18. stoletje vodi tudi razprava Arduina Cremenosija, šolnika in zgodovinarja iz Vidma, ki je bil na straneh Goriškega letnika že prisoten, Slovenska bratovščina sv. Hieronima v Vidmu. Povedati je treba, da so to temo raziskovali že drugi, slovenski in italijanski zgodovinarji, zdaj pa nam avtor, ki mu je po-novno uspelo najti statut te bratovščine, daje zgodovinski pregled ter kaže na cilje in dejavnost, ki jo je omenjena bratovščina imela v Vidmu v dobi, ko je v njem bila slo-vanska prisotnost dovolj značilna in tudi številčna.

Kakor nam je pred dvema letoma Andrej Vovko orisal stare Podružni-ce Družbe sv. Cirila in Metoda na Goriškem, tako nam letos v članku s podobnim naslovom kaže rast no-vih podružnic, ustanovljenih po le-tu 1907. Posebna vrednost članka so številne imenske in številčne pre-glednice, prav tako o sestavi odbo-rov podružnic za leta 1885-1918 ter pregled gibanja posameznih kate-gorij članstva.

Zgodi ekonomsko, politično, pred-vsem pa narodnostno problematiko obsega članek drugega tujega av-torja v pričujočem Letniku, Lore-ne Vianello Italijanska penetracija v Juljski krajini: socialnoekonomski vidiki kolonizacijske politike, v ka-terem avtorica na podlagi objavljene-virrov, pa tudi neobjavljenih ar-hivskih dokumentov izlušči dovolj-jasno podobo italijanskega imperia-

izma, ki se je polaskal slovenske zemlje v zasedeni Primorski z raz- narodovalno in kolonizacijsko po-litiko posebnega zavoda Ente di ri-nascita agraria per le Venezie (ki je kasneje še nekajkrat menjal svoj uradni naziv).

Pokojni slovenski zgodovinar Tone Zorn, po očetu primorskega rodu, objavlja razpravo Iz tedenskih pre-gledov evropskih v letih 1920-1936. Gre za nekaj pregled biltena Presse- Wochenschat zur Nationalitätenfra-ga, ki je izhajal na Dunaju. Iz nje jamlje predvsem tista poročila, ki so se tikala takratne italijanske raznarodovalne politike na Primor-skem, bodisi med Slovenci kakor tu-di med Hrvatmi. V poročilih odmeva pri tržaški proces, justifikacija Sottosantia, razbitje tiskarne No-venta lista v Gorici, odnos fašistič-ne Italije do narodno zavezne slo-venske duhovščine na Primorskem, posebej do nadškofa Sedeja, odme-va jezikovne krivice, preganjanje tiska, šol, primkov. Sledijo po-datki o avstrijski Koroški ter o po-ložaju jugoslovanskih Nemcev.

Slavica Plahuta se tokrat ustavlja ob Kulturnoprosvetni dejavnosti v Srednjeprimorskem okrožju. Prvi del razprave, ki obsega okrožja Go-rica, Kras, Vipava, zajema prvo slo-ko leto 1943-44. V njem nam kaže organizacija šolstva ter kulturnih de-javnosti v okrožjih, najprej po ka-pitulaciji Italije, potem pa še v pr- vi polovici leta 1944 vse do prve pokrajinske konference maja 1944.

Oris zavezniške vojaške uprave v Slovenskem Primorju (12.6.1945-15.9.1947) je naslov najobsežnejšemu članku. Prispeval ga je Cvetko Vid-mar. V njem se na podlagi domače in tuje literature ter virov spušča, kakor pravi, v »zelo kratko, vendar izredno zanimivo obdobje, anglo-ameriške zasedbe Slovenskega pri-morja ali točneje zavezniške voja-ske uprave Juljskega krajine. Avtor nakaže najprej mednarodno politič-no ozadje, ki je privedlo od vzpostavitve ZVU JK, predvsem nato stanje

na ozemlju JK ob nastopu ZVU, po-sebno poglavje pa govori o konceptu organizacije ZVU v Italiji. Iz članka izvemo še o neposrednih pripravah za inštaliranje ZVU pri nas, kakšna je bila njena organizacija in politika. Sledi analiza odnosa ZVU do ljud-ske oblasti ter oris uspehov in ne-uspehov dveletne njene vladavine.

Kulturno zgodovino zbornika uva-ga zapisnik Marka Vuka s Poročilom o krilnem oltarju v Kojskem, ki ga je leta 1916 sestavil Ugo Ojetti. Tekst dokumenta je objavljen tudi v iz-virniku. Sledi tretje nadaljevanje po-pisa spomenikov in spominskih pla- izpod peresa Tomaža Pavšiča. Tokrat, so na vrsti osebnosti, ki se začnejo s črkami S do Z. Gre za 58 spome-niških enot.

Z jezikoslovnim člankom je v Let-niku zastopan Tone Legar, ki nam v glasovni študiji podaja Govor kraja Podleške na Banjšinah.

Med Zapiski velja posebej omeniti dva: Juvantičev dolgo in kulturno zanimivo Steze v Zlatogorov raj ter zgodovinski zapis Kanalska dolina po prvi svetovni vojni avtorja, ki se je podpisal s kratkimi S. U.

Rubrika Dokumenti prinaša en sam naslov: Dodatno poročilo Albina Vodopivca o delavskem gibanju na Goriškem leta 1936. Objavlja ga je Vid Vreemc.

Nekrologi se spominjajo kar pet osebnosti, ki so imele bodisi z Let-nikom bodisi z Goriškim muzejem tesne vezi; med njimi Draga Pahor-ja, Miroslava Pahorja in Tineta Zorna, pa tudi sodelavce muzeja Avgusta Dugulina - Maksa ter Mirka Suligoja.

Rubrika Ocene in poročila obse-ga 22 krajsih in daljših zapiskov, predvsem recenzij in ocen vrste i-talijanskih revij, ki izhajajo na Tr-žaškem, Videmskem in Goriškem.

Kakor iz zgornjega pregleda lahko razberemo, je letošnji Goriški letnik, ki je izšel na 356 straneh, zelo bogat, zanimiv in aktualen.

N. J.

Ciril Hlede šestdesetletnik

V eni zadnjih številc časa »Primorske novice«, ki izhaja v Ko-pru, je bil objavljen zapis ob 60-letnici Cirila Hledeta, Števerjanca, ki živi že dolgo vrsto let v Kopru. Zaradi zanimivosti in da bi bili z njim seznanjeni vsi naši bralci iz Števerjana povzemamo ta članek iz »Primorskih novic« v celoti.

V Števerjanu, zdaj onkraj državne meje v vzhodni Goriški Brd, je bil 14. januarja 1922 rojen kot nov član številne kmečke družine Hledetovih sin Ciril. Še kot otrok je izkusil vse težavno življenje in pomankanje kmečkega človeka in ljudi, ki so morali svoj pridelek deliti na pol in boljše del oddajati števerjanskemu grofu.

Že med obiskovanjem osnovne šole v Števerjanu pa so se Cirilu odprla širša obzorja in zaželel je ven iz neznanosti razmer svojega domačega kraja. Še z nekaterimi svojimi prijatelji se je prijavil v predletalski tečaj. Bil je sprejet in ga je v nekaj mesecih uspešno opravil, naslednje leto pa je pobran kot pomožni de-lavec k vojnomu letalstvu v Verono, Rlim in na Sicilijo.

Ko je nekaj časa prebil na Siciliji, je dobil nagradni dopust, kot vsi drugi, ki so določeni časa prebili v te-žavnih razmerah na otoku. Prišel je domov in se pri svoji teti srečal s partizansko patruljo. Takoj se je tu-di sam odločil, da se pridruži slo-venskim borcev za svobodo. Ko je storil potrebne korake, da je zava- roval svoje pred masčevanjem fa-šistov zaradi svojega poba, je 10. februarja 1943 prišel kot bоре v 2. četo 3. bataljona Severnoprimskega odreda. V boju te čete v Volcan-skih Rovanj je bil že čez dober me-sec ranjen. Zdravil se je v znani partizanski bolnišnici pri Marički.

Vrnil se je v četo, ki je takrat že bila v sklopu Gradnikove brigade s katero se je potem prebijal skozi vse njene številne boje. Na Livku, pa 12. maja 1943 na Stolu in drugod po Tolmiskem, po odhodu brigade v osrednjo Slovenijo pa še v bojih po Notranjskem in Dolenjskem. Po ka-

Ciril Hlede

pitulaciji Italije septembra 1943 je sodeloval v bojih na Turjaku, kjer je bil v 3. bataljonu brigade mino-metalski strelce.

Po vrnitvi Gradnikove brigade na Primorsko in po bojih na Nanosu, ki so trajali nekaj dni, je bil nato decembra 1943 vključen kot mitra- lizec v Briško-beneški odred, v ka-terem je kmalu nato postal komar-dir čete, ki je v glavnem operirala po Režiji in Benečiji. Februarja 1945 je bil postavljen za komandirja za-ščitne čete okrožnega komiteja KPS za zahodno Primorsko. Ob osvobodit-ve je ukačal v Čedadu, kjer je s svo- jo enoto pomagal razoroževati naci-fašistično vojsko. Takoj pa je bil po- klican v Gorico, kjer je opravljal zahtevne dolžnosti v varnostnih e-notah in upravi.

Septembra 1945 je bil poslan v Aj-dovščino, kjer je opravil »časniš-ki« tečaj - šolo za pripadnike ljud-ske milice. Proti koncu leta 1945 je bil poslan v Koper in bil najprej na Skoflji komandir Narodne zaštite okolišne Ljudske milice, nato pa komandant milice v Kopru. Pozneje je postal komandant gasil-ske enote v Kopru in je na tem po-lju ostal vse do svoje upokojitve.

Ciril je rezervni vojaški starešina in nosilec več visokih odlikovanj. Je tudi vojaški vojni invalid. Član KPS je postal že decembra 1943 in je to brez prekinitve še danes, opravil pa je tudi nizko partijsko šolo v Mari-boru. Še danes - kljub svojemui šibkemu zdravju - je vedno pri-pravljen sodelovati povsod, kjer to lahko še stori.

Bojni tovariši, prijatelji in znanci skupaj z ožjimi svojci Cirilu ob nje-govem življenjskem jubileju čestit-amo in mu od srca želimo še dol-ga leta mirne starosti.

TURISTIČNA AGENCIJA

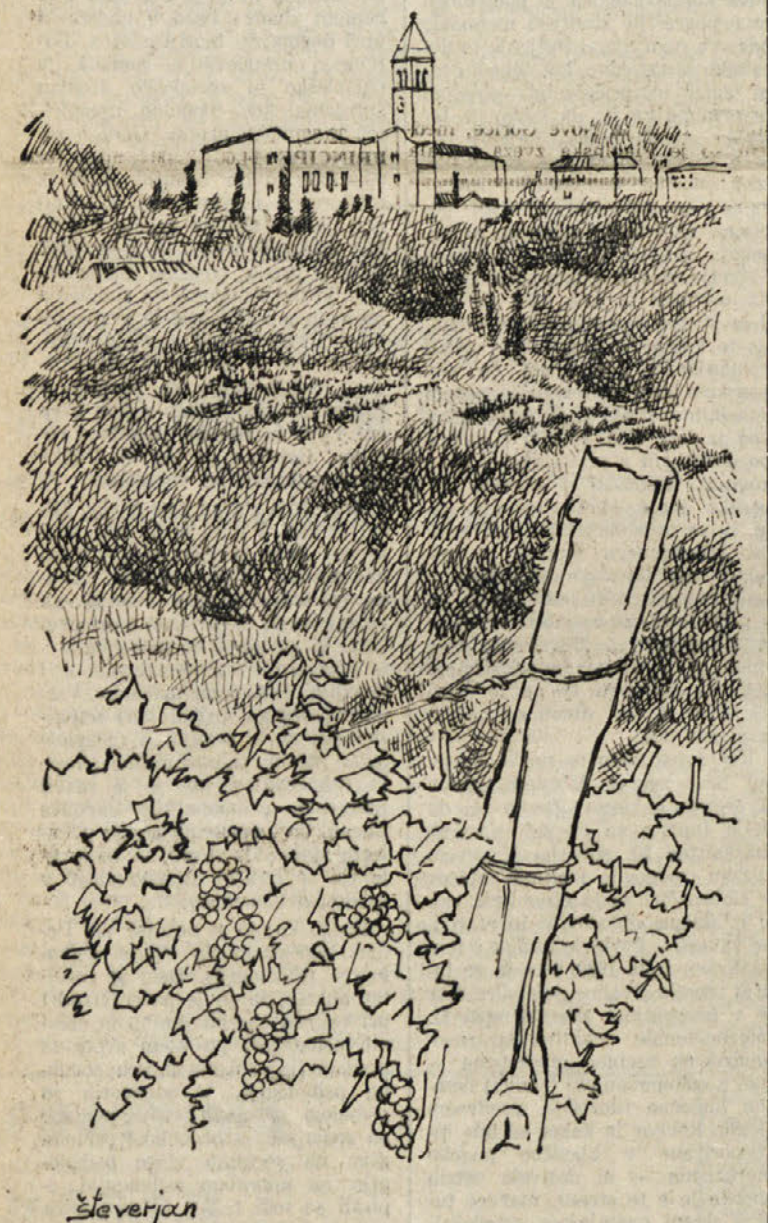
GOTOUR

VABI NA KARNEVAL V NICIJO od 21. do 25. februarja. Potovanje z avtobusom. Cena potovanja in drugih storitev 295.000 lir.

GOTOUR GORICA - KORZO ITALIA 205 TEL. 33-019

Revija GALEB v vsako šolsko torbico

Silvan Bevcar: »Števerjanci, perorisha 1981

tih so tak dvojezični naziv imele le gradbene in obnovitvene zadruga. Vse slovenske zadruga in posojilnice pa so se najprej uporabljale le slovenski originalni naziv in v tem po- stavljale le slovensko napisa- ne. To je veljalo tako za za- druge, ki so bile nastale še pred pr-vo vojno, kot za tiste, ki so se u- stanovile v letih nove italijanske v- ladavine. Na goriškem sodišču so pri- jave zadrug poslej izključno v slo- vensčini tudi sprejemali in jih v taki obliki pošiljali tudi takrat v ob- javo v takrat uradni list Juljske Benečije, v tržaški dnevnik »L'Osservatore triestino«. Slovenske obja- ve so na sodišču v Gorici spreje- mali tja do začetka leta 1924. Že prej so nekateri sodniki slovensčino izgnali iz sodnih dvoran. V letu 1924 pa so slovensčino odpravili tudi iz sodnih spisov in takrat so morale tudi posojilnice in druge zadruga do- dati prvotnemu slovenskemu še ita- lijanski naslov. To je bila posledica fašističnih zakonov in tudi osebn- angažiranosti videmskega fašistične- ga prvaka Pissentia ter nekaterih tukajšnjih sodnikov in odvetnikov. Takrat, v začetku leta 1923, so na- mreč goriško pokrajino razkosali in jo razdelili med videmsko, tržaško in istrsko. V drugih sodiščih dežele so tako ravnali že prej.

Vrtnimo se k »Stavbenemu društvu

društva zapustili Franc Jakin, Anton Korišič, Karol Tronkar in Mihael Ve- lušček. Na njihova mesta so člani društva izvolili Ivana Boleta iz Sna- žnega (postal je predsednik), Sme- ča Benčiča iz Gornjega Cerovega (postal je podpredsednik) in Aloja Maraza iz Števerjana in Antona Princiča - Petrova iz Gornje- ga Cerovega.

Dva dni, 24. februarja 1922, so se na občni zbor sešli člani »Stavbene- ga društva vojnih oškodovancev« v Števerjanu. Sprejeli so popravke pravil in sprejeli tudi sklep o prei- monovanju društva v »Druga stav- bena zadruga v Števerjanu - Seco- nda cooperativa edilizia in San Flo- riano«. Sklep so registrirali na go- riškem sodišču 18. marca 1922, v »L'Osservatore triestino« pa je bil objavljen 12. aprila 1922.

Pred dvema letoma je umrl mojster besede Ciril Kosmač

...toda duhovno je živ med nami kot kdaj koli prej...

Pokopališče v Ročah. Skromno, majhno in odmaknjeno od edine glavne ceste, ki pelje skozi dolino. Visoko nad dnem doline, da se ujamemo nekaj sonca, pa ne dovolj, da bi človeško oko lahko zaznalo široko obzorja. Do njega se dotipa sonce šele, ko je že nekaj časa na svoji nebesni poti. Tu, sredi te tišine, ki jo zmotijo le krilati peveci, daleč odmaknjeno, pa vendar blizu človeških bivališ, se topih od prisotnosti človeka, tiste žive prisotnosti, v kateri čutiš, da človeška kri in duh živo pojeta, tu počiva pevec in bard te zemlje. Malo časa je lahko užival lepoto in dobroto domače doline. Zgodaj sta ga pogolnala v svet skrb za kruhom in nujna po narodnostni svobodi. Veliko širnega sveta je obhodel, da se je dokončno le tu umiril, umiril se pred smrtjo, ko se je ponovno po dolgem vdanju spet poistil z domačim človekom in je smel in mogel ponovno opravljati Pot v Tolmin, pa jo vse drugače dojeti in globlje doživeti kakor tisti krat, ko je nanjo stopil skupaj z očetom in mu je ta razkril velike in zanimive, dolge neupesnjene življenjske usode in neopisane tragike, ki so celo očeta, preproste očanca z naših gor vabile, da bi jih v zapisih rešil prihodnosti.

Pokopališče v Ročah. Odmaknjeno, a ne pozabljeno. Na pisateljeve grobu je vedno cvetel, ki ga polaga preprosta roka domačina ali pa tudi taborna neina roka daljne umetniške ustvarjalke, ki je umetniku stala človeško blizu dolga leta in z njim delila dobro in slabo, ko je nanj zgrinjala; ki ga je pridušeno razumela, razumela njegova sanjske polete, razumela pa tudi trde temne ure, ki niso nikomur prihranjene.

V bližnjem Tolminu knjižnica; ljudska knjižnica, kakršna naj bi imelo vsako srednjeveliko slovensko središče. Pred nekaj leti se do nemilosti stisnjena v komaj kak imena vreden prostor, danes v lepo, v središče postavljena, pa vendar v tišino odmaknjeno središče kraja. Pred leti brez posebnega imena, le s splošnim nazivom ljudska knjižnica, danes s pomembnim imenom velikega pisatelja: Knjižnica Cirila Kosmača. Zda se ob njej blestijo le svetlo zlate kovinske črke, mor-

da pa se bo kdaj v amfiteatru pred knjižnico zamišljeno oziral tudi kip pisatelja, v naravni velikosti njegovo tako izrazito obličje, njegovi usločeni obrvi, in nasmeh med jedkim in dobrodušnim, kakršnega so pač terjale vsakokratne razmere. Morda tak, kakršen je bil tistikrat, ko je po pripovedovanju odslovil iz avtomobila, potem ko ju je kot avtopostoparja sprejel, mlajša človeka, dijaka ali študenta, ki mu nista znala nič povedati o pomembni osebnosti iz slovenske literature. Sedeti bi skoraj ne smel, ker se to ne bi skladalo z njegovo dinamiko. Saj vendar ni kak patriarhalni Tavčar, ki majestetično sedi na Visokem, ali zamišljeni Kugy, ki gleda gore in oblake!

Toda tudi dokler ga in četudi bi ga morda nikoli ne bi bilo, bo vendar v duhu v tistih prostorih. Zakaj knjižnica z njegovim imenom je vendar hranilnica največjih proizvodov duha vseh časov. In pisatelj sam je bil velik občudovalec in uživalec teh dobrin, povrh pa jih je še sam ustvarjal, ustvarjal s tako silo in močjo, da smo strmeli že takrat, ob nastajanju vsakega njegovega večjega, in da se čudimo danes, ko se čas odmika, njegova dela pa vedno bolj pridobivajo na veljavi.

Ciril Kosmač oziroma njegovo umetniško delo je po vsej pravici najprej naša zemlja, ki ga je rodila, tiste zemlje, ki mu je dala svojo grenko lepoto v popotno malho, ki ga je tako osvobodila in nase plemenila, da se je tudi v daljnem svetu ni nikoli otresel. Šele potem, je last širnega slovenskega sveta in postaja lastnina vsega človeškega sveta. Niso zaman njegova dela prevedena in toliko jezikov in izhajajo v vedno novih, če se samo mimogrede spomnimo enega najzadnjih, malteščin.

In če se pisatelja danes, po dveh letih, odkar nas je človeško zapustil, spominjamo, pomeni, da je duhovno živ med nami bolj kot kdajkoli prej, in da bo še dolgo nadaljeval pogovor, ki ga je s svojim ljudstvom začel.

MARIJAN BRECELJ

KULTURNO PISMO IZ LJUBLJANE

Začetek novega leta v znamenju bogatega kulturnega življenja

Nov program Viba filma obsega poleg 15 kratkih filmov (tudi za TV), še 20 naročenih kratkih filmov in tri celovečerne filme

Nismo se niti opravičili obračuna nad kulturnim dogajanjem v lanskem letu, pa nas že prehitava čas, saj je prvi mesec novega leta tako rekoč že za nami. Če bodo tudi preostali meseci tako kulturno bogati, in mogoče znamenja kažejo, da bodo, potem se nam obeta plodno kulturno leto: raznovrstno, na dovolj visokem nivoju, polno dogajanj, prežetih s pravo stvariteljsko energijo in zanesenostjo, pa tudi z ustreznim odzivom med tako imenovanimi kulturnimi porabniki.

Medtem ko so v Cankarjevem domu v zadnjem času pripravili celostno nastopov, so njihovim obiskovalcem ponudili tudi dve različni razstavi. O predstavitvi življenja in dela Milana Sbrinkina smo že poročali. Ni manjše zanimanje pa ni doživela v spodnji vhodni dvorani razstava »Če francoskih knjižnih polic, zelo zanimiva in aktualna predstavitev največjih knjižnih izdaj francoskega lepovedja, leksikografije, monografskih predstavitev francoske kulture in podobno. Skorajda bi lahko rekli neke vrste pomanjšani francoski knjižni svet, pospremljen s predavanji o sodobni francoski literaturi, njenih značilnostih, usmeritvah, odmevih. Razstavo so pripravili s sodelovanjem Francoskega kulturnega centra v Ljubljani, francoskega ministrstva za kulturo ter nekaterih velikih ali znanih založb kot so Gallimard, Hachette, Editions de Minuit (znana kot založnica predstavnikov francoskega novega romana), Femmes, Robert Aubier Montaigne, Flammarion, Skira (najbolj znane likovne monografije)... Neopredna organizatorica razstave je bila Ane-Marie Claude Vogric. Med raznovrstnimi knjižnimi izdajami bilo tudi 23 enciklopedijskih izdaj, zelo dragocenih, ki so jih založbe Ljubljani podarile, medtem ko je Gallimard v dogovoru s Mladinsko knjigo delo razširjanja in prodaje sodobne francoske knjige v Sloveniji, za kooperacijo ter vzajemno prevajanje. (In to v času,

ko prihajajo v javnost vse pogostejše kritike in račun omejevanja uvoza tuje literature in periodičnega tiska, zlasti strokovnega). Velike možnosti sodelovanja so tudi na področju otroške literature — tu bi kajpada prodajali zlasti mi (tako kot je Mladinska knjiga lani opravila uspešno kulturno poslanstvo s prodajo mnogih slikanic v več državah, med njimi tudi Indijo in Sovjetsko zvezo). V času razstave je Ljubljano obiskal francoski pisatelj in literarni kritik Jacques Benise, bilo je še več predavanj naših romanistov, ter videoprogramov, kot A. postopost Bernarda Pivota. Tu di take razstave bi morali v Ljubljani in Sloveniji pogostejše predstavljati — denimo novejša dela italijanskih, nemških, avstrijskih, sovjetskih, čeških in drugih založnikov, literaturo nevrščenih, dežel in nenazadnje seveda literaturo drugih republik in pokrajin. Kaj vse se dogaja drugod na založniškem in knjižnem področju vemo (pre)malo, da ne rečemo še kaj hujskega.

Manj zanimanja kot smo pričakovali je v srednji dvorani Cankarjevega doma vzbudil celovečerni recital odličnega zagrebškega pianista Vladimirja Krpana s Chopinovimi Etudami (op. 10 in op. 25). Če primerjamo izredno zanimanje za Pogočičevega Chopna, ki je pred pol leta trikrat zaporedno naplinal isto dvorano, in to kratkoročno prazen auditorij ob istem skladatelju, potem je med ljubljanskim koncertnim občinstvom zelo velika snobovstva, iskanja senzacionalizma, prisluskačevstva, modnosti, kot pa potreba po kulturi sami. Potemtakem pravega kulturnega občinstva ni toliko, kot bi si mislili, verjetno pa prav o krog Cankarjevega doma nastaja novo občinstvo, brez vnaprejšnjih kompleksov pred »vsebinsko« znanostjo dvoran v Ljubljani. Verjetno se bo ta domneva potrdila (ali ovrгла) že čez nekaj mesecev ob očitovirni velike dvorane CD. Vla-

dimir Krpan je celoten večer posvetil Chopinu, njegovim 27 Etudam, kar je za samo po sebi dober gošek: dela zahtevajo izredno koncentracijo, izdelano interpretacijo, kontrastnih del, smisel za njihovo povezovanje v celoto (Krpan ni šel po številkah, marveč po lastnem izboru, saj Etude niso strogo določeni ciklus), s čimer je pokazal aktiven odnos tudi do razumevanja glasbenikov sporočila. Tako kot pri Pogorelcem recitalu (na istem klavirju), se je tudi pri Krpanovi interpretaciji Chopina ponovila zadrega tako z instrumentalno kot z akustično dvorano. Sicer pa je te stvari že v smiselno ponavljali.

Ljubljanski Festival je z opaznim uspehom in odmevnostjo pripravil premiero nove monodrame Direktne pisma pisatelja Milosa Mikela v izvedbi znane igralca, Zlatka Sugmana, člana Mestnega gledališča ljubljanskega. Ta esajin, rični paternostri, kot je avtor podnaslovljeno, niza dovipe, politične šale, satirične posušice na naše bolj ali manj splošno znane družbenopolitične teme: od inflacije do nesposobnih politikov, ki se ob vsch rotativni obdružbe na oblasti... Glavni junak monodrame je neke vrste televizijski novinar, ki ob prenosu slavnostne proslave komentira vsakršne neumnosti. Odlična Sugmanova igra, kot našla za njegov temperament in igralsko orieniacijo, znano iz mnogih drugih nastopov, zanje velika uspeh. Delo so iz manjše Viteške dvorane v Krizankah celo preselili v večje in priročne Mestno gledališče.

V slovenski filmski proizvodnji, potem ko je usoda nadaljevanke Družabna bitka potisnjena v molk, negotovost in neodgovornost, se je s sanacijo Vibe filma, ki je bila že na robu propada, položaj nekoliko popravil. Ne bomo rekli, da ima glavne zasluge za to le njen novi direktor in odlični poznavalci kulturnih razmer v Sloveniji, nedvomno pa je res, da

SOBOBNOST, 1. 1982.

do'aknil naslednjih imen: Antonio Morassi, Kogoj, Schoenberg, Veno Pilon, Luigi Spazzapan, Vittorio Bolaffio, Rodolfo Battig Melius, Gino de Finetti di Corona, Cuzzi in Gyra.

Delo slikarja Vittoria Bolaffia v luči krize evropske kulture je v studiju Il pittore Vittorio Bolaffio e la crisi della cultura europea analiziral Giulio Montenero (str. 79-82).

Dr. Damjan Prelovec je prispeval študijo o Plečnikovem delu iz domaja 19. stoletja — Il contributo di Plečnik al disegno di fine secolo (str. 97-99), prof. Milko Rener pa je podal oris življenja slovenskih slikarjev v studiju Slovenski slikarji na Gorickem v prvem tri desetletju našega stoletja (str. 101-105).

Zanimiv je tudi prispevek Nicolette Zanni — Giuseppe Caprin nella cultura figurativa di Trieste tra '800 e '900 (str. 141-144).

LA MUSICA NELLA MITTELEUROPA. ATTI DEL CONVEGNO. Gorizia 1981.

Izmed člankov, ki so objavljeni v zborniku La musica nella Mittel-europa, bi omenili le tri. Prvi je izpod peresa Andreja Bratšusa, naslov je Slovenska cerkvena glasba na Gorickem, v katerem je avtor podal kratek sintetični prgled delovanja gorških glasbenikov (str. 15-17). Drugi članek — Mario Montico nella vita musicale in Friuli (str. 41-44) je napisal Adriano Cossio, tretjega pa Borut Lapornik. Avtor je v članku Slovenski skladatelji Marij Kogoj in tendence v obdobju 1900-1930 (ekscerpt) (str. 131-133) analiziral delo in izhodišča Kogojevega glasbenega ustvarjanja.

SOBOBNOST, 1. 1982.

Andrej Zlobec, za blagor očetnjave. Ljubljana 1981.

Knjiga je dragocen osebni spominski zapis človeka, ki je prehodil dolgo pot, polno grenkobe in trpljenja vse od prve svetovne vojne, stare Jugoslavije in ilegalnega dela pod okupacijo in strahotnega mučenja v zaporih v Ljubljani. Nedvomno je to delo tehnice prispevek memoarski zvrsti literature.

N. S.

Nedelja, 31. januarja 1982

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal
10.00 Halo, poziv v sili - 5. epizoda
10.30 Koncert za jutrišnji dan
11.00 Masa
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Zelena črta - Kmetijska oddaja
13.00 DNEVNIK ob enih
13.30 DNEVNIK 1 - Vesti
14.00 - 19.50 V teku nedelje...
14.15, 14.45 in 16.55 Športne vesti
14.30 Discoring - telefonska oddaja o glasbi in ploščah
17.05 Pustolovce - TV film
18.30 90. minuta
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo: Registriran polčas tekme A lige
Napoved vremena
20.00 DNEVNIK
20.40 "Colomba" - 2. del TV nadaljevanke
21.45 Športna nedelja
22.45 Concert Piergiorgia Farine
23.20 DNEVNIK - Vremenske razmere

Drugi kanal

10.00 Simfonistični koncert pod vodstvom F. Luca Caracciollia
10.50 Dogodivščine Balanale - risanka
11.00 Evropski dnevi
11.30 Bit Tip - bis Tap, komično-glasbeni program
12.00 Opoldanski program: Ne, hvala, bom sam
12.30 George in Mildred - TV film
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Colombo - TV film
15.15 Blitz - pisani program
Med programom športni dogodki:
Zimski športi: Svetovni pokal v smučanju
Boks: Arturo Frias - Ernesto Espagna
18.45 DNEVNIK 2 - Gol flash
18.55 Starsky in Hutch - TV film
Napoved vremena
19.50 DNEVNIK 2
20.00 DNEVNIK 2 - Nedelja sprint
20.40 Patatrak - komično-glasbeni program
21.45 "Una rosa non ufficiale" - 2. del TV nadalj.
22.35 Vabilo
23.20 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti
Boks: Arturo Frias - Ernesto Espagna

Tretji kanal

11.45 V nedeljo glasba za ploščo
13.15 Neposredni športni prenosi Cavalese: Marcialonga di Fiemme e Fassa
Rugby: Aquila - Catania
Formica: Zenska lahka atletika
17.25 Genova - John Mayall

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. masa; iz župne cerkve v Ročah; 9.45 Veliki orkestri; 10.30 Poslušali boste (ponovitev); 10.30 I. ediški zvon; 11.00 Mladinski oder; Otroci umetnosti; "Modest Musorgski"; 11.30 Nabožna glasba; 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec v Italiji; 12.30 in 13.30 Glasba po željah; 14.10 Na goriskem valu (ponovitev); 14.40 Sport in glasba ter prenosi naših kulturnih prireditelj; ob 18.00 Jubilejni koncert TPPZ "PINKO Tomažič ob 10. obletnici ustanovitve, ki je bil 23. januarja letos v veliki dvorani Koroška za kulturo in umetnost v Trstu.

KOPER

(Italijanski program)
7.30, 10.30, 12.30, 13.30, 18.30 Poročila: 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Koledarček; 8.50 Podrobnosti; 9.30 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami; 10.30 Glasbeni prostor; 10.45 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.15 Valčki; 11.30 Kim, svet mladini; 12.10 Glasba po željah; 12.50 Nazdravimo z...; 14.30 Kaj je nova?; 15.15 Štisk roke; 15.30 Vrtljaji: jugoslovanskih motivov; 16.30 Crash; 17.45 Glasbeni slovar.

KOPER

(Slovenski program)
7.30, 8.30, 13.30 Poročila; 7.00 Veselo v nedeljsko dopoldne; 7.05 Naš čas; 7.40 Kinospored; 8.00 Kmetijski nasveti; 8.03 Spored za bavlne glasbe; 8.15 Program te-

TOREK, 2. februarja

Ljubljana
9.55 - 11.55 Haus: Slalom za moške; 17.15 Poročila; 17.20 Potovanja škrtata Spodnjoljuba; 17.30 Jugoslovanski narodi v pesmi in plešu; Pav in njegove samice; 18.30 Pisani svet: Sladko življenje; 18.30 Obzoriki; 18.45 Mostovi - Hidak; 19.00 Knjiga; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Aktualno: Pretrgane vezi; 20.50 E. L. Vojnovič: Obad, sovjetska nadalj; 21.55 V znamenju.

KOPER

13.30, 15.30 Odprta meja; 16.00 Smučanje; 17.30 Rezervirano za najmlajše; 18.00 Ponovitev filma; 19.30 Obzorja; 20.00 Risanke; 20.15 TV D - Stičiče; 20.30 Čuvaj moč - film; 21.40 TV D - Danes; 21.50 V eter in Hrast - TV nadalj; Ob koncu TV D - Danes.

SREDA, 3. februarja

Ljubljana
9.55 - 16.10 Velešlalom za ženske; 16.20 Poročila; 17.25 Cici-ban, dober dan; Naš vrtec je ob meji; 17.45 Padla z neba; 18.15 Pozdravljena, Makedonci; 18.30 Obzoriki; 18.45 Državni ansam-

17.55 Vico della Storta
19.00 DNEVNIK 3
19.15 Deželne športne vesti
19.35 Concertone
20.40 Sport tri
21.40 Hčere in očetje - 3. del
21.55 Anna Maria Guarnieri se spominja očeta Antonia
22.40 DNEVNIK 3
23.30 Nogometno prvenstvo A lige

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.25 Poročila
9.30 Živ zav. otroška matineja
10.20 S. Zaninović: Ko sem bil vojak, nadalj.
10.50 TV kažipot
11.10 Domači ansambli: Ansambel Avenik
11.45 Schlading: Smuk za moške
13.15 Poročila
15.20 Gostilna Sifer
16.10 Priljubljeno tišini, oddaja za slušno prizadete
16.30 Poročila
16.35 Blokada, ameriški film
18.00 Športna poročila
18.15 625
18.45 Dolina reke Treske, dok. oddaja
19.15 Risanka
19.22 TV in radio nocoj
19.24 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 D. Mihačević - R. Grlič - S. Karanović: Petrijin venec, TV nadalj.
20.55 Milan, dok. oddaja
21.15 Spektar: Smeti - vir energije
21.15 Športni pregled
21.55 Poročila

KOPER

16.30 Smučanje: Schlading: Svetovno prvenstvo - smuk moški
18.00 Ponovitev filma
19.30 Poje Ibrica Jusić - 1. del
20.00 Risanka
20.15 TV D - Stičiče
20.30 Fenicijsko zlato - dok. oddaja iz serije Moje morje
22.00 Španske operne zvezde - Pedro Lavirgen

Zagreb

15.10 Vesolje, dok. oddaja
16.10 Pet španski film
18.00 Nedeljsko popoldne
20.55 Morje, ljudje, obale

SVICA

14.35 Dokumentarni film
15.20 Izjajba profesorja Desmonda - TV film
19.15 Glasbeni program
20.35 Fortunata in Hijacinta - TV nadalj.

8.40 Stoji, stoji lipica - glasbeni utrinki iz zamejstva; 13.00 Sosednji kraji in ljudje; 13.40 Glasbeni notes; 14.00 Glasba po željah; 15.00 Radio Koper na obisku; 16.00 Ju pop scena: iz lastne produkcije; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Zabavna glasba; 17.00 Za vsakogar nekaj.

RADIO 1

8.00, 10.12, 13.00, 17.02, 19.00 Poročila; 6.00 - 7.00 Glasba in besede za praznični dan; 8.50 Kmetijska oddaja; 10.15 Moje glas za tvojo nedeljo; 11.00 Dovolite konj; 12.30 Bel papir; 13.15 Glasba in besede za praznični dan; 14.00 Mit, mitissimo; 14.30 Bel papir; 15.00 Nogometne vesti; 17.07 Bel papir; 19.25 Najdaljši dan; 19.45 Opera v treh dejanjih; 23.10 Telefonski klic.

LJUBLJANA

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.30 Zdravo, tovariši; 8.07 Veseli tobogan; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Za kmetijske proizvajalce; 14.05 Humore; s tega tedna; 14.25 Z majhnimi ansambli; 14.40 Pihalne godbe; 15.10 Pri nas doma; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 Listi iz notesa; 16.50 Grmo v kino; 17.05 Priljubljene operne melodije; 17.25 Zabavna radijska igra; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.30 Glasbena tribuna mladini; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Nocoj koncert lahke glasbe.

TEDENSKI SPORED JUGOSLOVANSKE TELEVIZIJE

bel Gruzinske folklore; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Film tedna: Bernadettina prva podoba, kanadski film; 21.35 Miniature: Umetniki in spremljevalci; 22.00 V znamenju.

KOPER

13.30 in 15.30 Odprta meja; 16.00 Smučanje; 17.30 Rezervirano za najmlajše; 18.00 Ponovitev filma; 19.30 Visoki pritisk, glasbena oddaja; 20.15 TV D - Stičiče; 20.30 Primer Raoul, film; 22.00 TV D - Danes; 22.10 Drsanje; Lione - evropsko prvenstvo; Ob koncu TV D - Danes.

ČETRTEK, 4. februarja

Ljubljana
17.05 Poročila; 17.10 Glasba za cici-bane; 17.25 Kuhinja pri violini skem ključu; Koblija jaja; 18.00 Mozaik kratkega filma: Krsto Hegeušič, Stečki - jug. dok. film; 18.30 Obzoriki; 18.45 Pilot Špiro, dok. oddaja; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 "Ludo 2"; 21.30 Človek eno leto v mozaiku milijonov let, dok. oddaja; 22.15 V znamenju.

nedeljek, 1. februarja 1982

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal
12.30 Solška vzgoja: Zgodovina: Od izvirov cirilice
13.00 Tedenska oddaja knjižne informacije
13.30 DNEVNIK
14.00 Neki Harry Brent, 1. del TV nadalj.
14.30 Posebna oddaja iz parlamenta
15.00 Solška vzgoja: Sedem svetovnih čudežev
15.30 Strašilo
16.00 Zdravniki ponoči, TV film
Umetniške roke, 1. del
16.30 240 Robert - TV film
Nevarnost: petrolej v morje, 1. del
17.00 Dnevnik 1 - Flash
17.05 Neposreden prenos s tvojo anteno
17.10 Otok zakladov - risani film
Neposreden - dopisništvo, aktualnosti, predstave
17.30 Steze dogodivščin, TV nadalj.
18.50 "Piccole donne" - TV film
Obletnica
20.00 DNEVNIK
20.40 Spencer Tracy: "Omerta" - film
22.25 Srečanje v kinu: kinematografske novosti
23.30 Posebna oddaja Dnevnika 1
23.25 Dnevnik, Danes v parlamentu in v vremenskih razmerah

Drugi kanal

13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Solška vzgoja: Otok in psihoanaliza
14.00 Popoldan, dnevna rubrika Mnenje Antonia Ghirellija
14.10 Zadeva Stavisky, 2. del TV priredbe
15.25 Solška vzgoja: Follow me - tečaj angleškega jezika
16.00 Tip - tap, glasbeno-komični program
16.55 Poljub naslaja - 5. del
17.50 Dnevnik 2 - Večerne športne vesti
18.05 Muppet show
18.30 Programi pristopanja
18.50 Osvajanje Divjega Zahoda, 1. del TV nadalj.
Hilary
19.45 DNEVNIK 2
20.40 Čas proze: "Il padre" - Oče - televizijska drama
22.25 Strah pred nepredvidnim, TV film
22.50 Protestantizem
23.20 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Gospodarska problematika pri nas in v svetu; 8.45 Glasbene novice; 9.30 Alternativna prehrana; 10.10 Koncert; 11.30 Polnevalniški razgledi: Beleška; 12.00 Kulturni dogodki (ponovitev); Kako ti je ime? (ponovitev); Lahka glasba; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroški kotiček: Tik-tak; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Edvard Kocbek: "Strah in pogum"; 5. del: 15.00 Glasbeni ping-pong; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Računalnik v službi človeka; 18.30 Priljubljani motivi.

KOPER

(Italijanski program)
7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Koledarček; 8.30 Vrtljaji jugoslovanskih motivov; 9.00 Štirje koraki; 10.00 Z nami je... 10.10 Življenje v soli; 10.32 Glasbeni prostor; 10.45 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladini; 12.05 Glasba po željah; 15.00 Življenje v soli; 15.20 Glasbeni odmevi; 16.00 Stadion in telednevnik; 16.10 Glasovi in zvoki; 16.32 Crash; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Spominjajo se opere; 17.30 Rock party: 18.00 Vam sonato Ivana Petrica.

KOPER

(Slovenski program)
6.30, 7.25, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Glasbena tribuna mladini; 6.30 Glasbena tribuna mladini; 6.45 Glasbena tribuna mladini; 6.55 Glasbena tribuna mladini; 7.05 Glasbena tribuna mladini; 7.15 Glasbena tribuna mladini; 7.25 Glasbena tribuna mladini; 7.35 Glasbena tribuna mladini; 7.45 Glasbena tribuna mladini; 7.55 Glasbena tribuna mladini; 8.05 Glasbena tribuna mladini; 8.15 Glasbena tribuna mladini; 8.25 Glasbena tribuna mladini; 8.35 Glasbena tribuna mladini; 8.45 Glasbena tribuna mladini

VELETRGOVINA PAM VEČ ZA MANJ

TRST drevored Campi Elisi vogal ul. d'Alviano s 2

piščančeva stegna 1 kg lir **2690**

piščančeva prsa 1 kg lir **8690**

piščanec očiščen in že pripravljen za kuhanje produkt aia ali arena 1 kg lir **2990**

pleča v kosih kuhana nemastna 10 dkg lir **598**

sir grana vernengo izsušen 10 dkg lir **870**

olivno olje europa 1 l lir **2140**

sir za toast 10 dkg lir **288**

semensko olje panda 1 l lir **870**

tun alco v olivnem olju 170 g lir **1160**

paradižnikova mezga sarella v steklenici 685 g lir **470**

riž curti originario 950 g lir **840**

gran pavesi veliki format slani in neslani 430 g lir **930**

prepečenec barilla x 42 330 g lir **810**

10 campari soda lir **2860**

kava lavazza rossa v vrečki 200 g lir **1520**

amaro ramazzotti 70 cl lir **3790**

ESPAÑA 82

Španci, stari znanci Jugoslovanov

«Zlati pokal mednarodne nogometne zveze za svetovno prvenstvo je tako lep in dragocen, da je velika škoda, ko bi ga ne osvojili,» je dejal zvezni trener španske reprezentance Santamaria.

Besede, ki dovolj zgovorno kažejo, kolikšne so ambicije španske izbrane vrste?

ŠPANIJA

504.748 kvadratnih km; 38 milijonov prebivalcev; 330.000 registriranih nogometašev; 5.800 nogometnih klubov.

Dres državne reprezentance: rdeča majica, plave hlače, rdeče nogavice.

Največji uspehi: 1. mesto na EP leta 1964; 4. mesto na SP leta 1950.

Najbolj popularna društva: Real Madrid, Atletico Madrid, Barcelona, Real Sociedad, Valencia itd.

Verjetna postava na SP: Arconada; Camacho; Tendillo, Alesanco; Gordillo; Caniti, Alonso; Zamora; Marcos; Stratusstegui, Lopez Ufarte. Trener: Santamaria.

reprezentance na bližnjem svetovnem prvenstvu.

Zanimivo pa je obenem tudi ugotoviti, da si je večina španskih strokovnjakov pred zbiranjem zela, da ne bi v skupini s španjo nastopila tudi Jugoslovija, razen predsednika Porte.

Zakaj?

Verjetno zato, ker španci do potankosti poznajo našo reprezentanco. Mogli bi lahko mirno reči, da je Jugoslovija Španiji »stari znanec«. Španci so dvakrat preizkusili »plavim« računice. Leta 1970 in 1978 so jih izločili iz finalnega dela SP. Sicer pa so tudi Jugoslovani »špancem« posteno zagodili, ko so jih v Frankfurtu v odločilnem srečanju izločili iz SP. Poleg tega

pa je Špancem še vedno dobro ostal v spominu poraz proti Jugosloviji, ki so ga doživeli v Valencii. In prav v Valencii se bosta obe reprezentanci zopet srečali. Tokrat 20. junija v peti skupini »Espane 82«.

Kaj bi lahko rekli o igri španske reprezentance?

Vujadin Boškov, nekdanji jugoslovanski nogometni as in trenutno trener Reala, meni, da španci nimajo močne reprezentance. Po njegovem mnenju sta glavna aduta španske izbrane vrste zanesljiva obramba in nevaren protinapad. Premalo za visoko uvrstitve na SP. Boškov pa obenem tudi trdi, da je njegov kolega Santamaria napravil odlično napako, s tem da je »razbil« v reprezentanci osrednjo os, ki so jo sestavljali nogometaši Reala in Barcelone. V moštvo je namreč uvrstil nogometaše iz več klubov, kar je oslabilo reprezentanco predvsem glede izkušenosti.

Kateri pa so glavni aduti španske izbrane vrste?

Pri tem gotovo velja v prvi vrsti omeniti odličnega vratarja Arconado, ki je trenutno najboljši evropski vratar. Boškov tudi meni, da je Camacho eden najboljših evropskih branilcev. Na sredini igrišča odlično igra Zamora, ki pa ni dovolj izkušen za tako zahteven turnir, kot je SP. V napadu je še kako nevaren Lopez Ufarte, v kazenskem prostoru pa zelo učinkovit Stratusstegui, da ne govorimo o Juanitu, ki zaradi spora z zveznim trenerjem se ni v reprezentanci, z dobro igro v prvenstvu pa si bo gotovo priboril mesto v izbrani vrsti. Predragocen je namreč ta nogometaš za »furijske« da bi ga pustili na tribunah.

Kdo bo prvi v peti skupini?

Na dlani je, da so v prethodni španski reprezentanci, ki bodo igrali pred domačim občinskim Valencio bo seveda »ponorela« za svojo nogometaše. To pa bi lahko ugotovili tudi dvorezni meč za varovanje trenerja Santamaria. Ko treba zmagati za vsako ceno, narašča katera ekipa »odkrije« tudi več slabosti tehnične in psihološke narave.

Kdo drugi naj bi lahko najbolj izkoristil prav te slabosti kot jugoslovanski zvezni trener Miljan Miljanić, ki pozna španski nogomet in španske nogometaše do potankosti.

Jugoslovija torej v peti skupini ni odedzana od borbe za prvo mesto. Nasprotno!

KRASNODAR RORA

NA 14. OBČNEM ZBORU ŠPORTNEGA DRUŠTVA POLET NA OPČINAH

Z novim pokritim prostorom rešeno delovanje društva v zimskih mesecih

Večjo skrb pa treba posvetiti sodelovanju z ostalimi organizacijami (zlasti s šolo) in pri delovanju angažirati večje število članov

Kot je v svojem poročilu na občnem zboru SD Polet, ki je bil v četrtek v Prosvetnem domu na Opčinah poudaril predsednik Robert Hrovatin, je bila ena osrednjih nalog, s katero se je ubadalo društvo, iskanje pokritih prostorov, ki bi omogočili delovanje tudi v zimskih mesecih. Sedaj je to vprašanje končno rešeno. Ob koncu kalenskega leta so namreč ob kotališču na Pikelcu, zgradili novo, veliko ploščad (14 X 27 m) in jo pokrili s prenosljivo železno konstrukcijo in platneno streho. V njej je kotalarska sekcija že decembra lani začela s treningi. Sedaj bo treba vanjo postaviti še kose in začrti kotalarsko igrišče, s čimer bo poskrbljeno tudi za košarkarje.

Prav izgradnja tega novega objekta, pri katerem je bil odločilni doprinos opneke Hranilnice in pojoilnice, ter organizacija medna-

Hrovatin se je v svojem poročilu ustavil tudi pri košarkarski sekciji, kjer je bilo delovanje po njegovem mnenju precej statično, delno opravljeno pa gre iskati v pomanjkanju prostora za treninge. Večjo pozornost bodo morali posvetiti vprašanju trenerjev in minibusov, za kar jih obvezuje tudi dejstvo, da so soubstantivirali združene košarkarske ekipe Jadrana, katerega obstoj je vezan prav na naraščajočo.

Kot smo izmed nalog novega odbora, je Hrovatin omenil tudi rešitev vprašanja uprave Prosvetnega doma.

Sledilo je poročilo tajnika Roberta Gantarja, ki je podal sintetično sliko celotnega delovanja Poleta (sodelovanje na zimskih športnih igrah, nočni štafeti tek, delovanje košarkarske, kotalarske, šahovske sekcije in društvenega krožka). Po blaginjskem poročilu Edija Sosića, ki je pokazalo velike napore društva, da bi »križlo vse finančne potrebe, ki jih ni malo, je Maja Kokorovec podala zelo izčrpen pregled delovanja kotalarske sekcije, kjer so se po izgubi tragično premnulega Pavla Sedmaka bali, da bo zavladalo malodušje. Kokorovecva pa je ob tem ugotovila, da so preostali tudi težko preizkušnja in da rezultati niso izostali, čeprav kotalarski šport postaja iz leta v leto zahtevnejši in konkurenca hujša. Kljub temu pa je med več kot 500 društvih v Italiji Polet sedaj na neuradnem 30. mestu, poletovci pa so se odlično odrezali v samem »državnem« merilu in dosegli nekaj državnih naslovov. V organizacijskem kot tudi tekmovalnem smislu pa je bila najpomembnejša organizacija trofeje Pavla Sedmaka, na kateri so poletovci zasedli prvo mesto.

Ne preveč spodbudno pa je bilo poročilo Sergija Tavčarja o delovanju košarkarske sekcije, kjer so se srečevali z vrsto težav, ki jim je bilo v glavnem krivo pomanjkanje prostora za trening. Nedopustna je bila po njegovem zamuda, od katere je prišlo pri postavitvi kosev v novem objektu na Pikelcu. Sedaj, je nadaljeval Tavčar, je vprašanje objekta zadovoljivo rešeno, izredno pereče pa je pomanjkanje trenerjev, ki omejuje in zavira celotno delovanje. Omenil je tudi svojo pobudo, da bi ustanovili žensko ekipo, kjer pa bi se delno uspešno. Zamisel, je dejal Tavčar, je na žalost naletela na negodovanje in

ROKOMET

DANES V TRSTU

V športni palači dve zanimivi tekmi

V okviru desetletnice italijanske rokometne zveze bosta danes v športni palači v Trstu dve zanimivi prijateljski tekmi.

Ob 10. uri se bosta pomerili moštvi tržaškega Sassona in Jadrana iz Kozine. Ob 11.15 pa se bosta v prijateljskem srečanju spoprijeli italijanska reprezentanca in Klagenfurt.

SYDNEY — Na svoji avstralski turneji je madžarska državna nogometna reprezentanca izenčila z ekipo Olympic 3:3.

NA PREDINOČNEM OBČNEM ZBORU ŠD PRIMOREC V TREBČAH

Mladinski sektor terja večjo pozornost

Delo zavira tudi pomanjkanje ustreznih trenerjev - Velik uspeh pa je društvo doseglo pri razširitvi športnih objektov

V trebskem Ljudskem domu so se v petek zvečer zbrali člani in prijatelji SD Primorca, da bi sledili 16. rednemu občnemu zboru tega slovenskega društva. Občni zbor je odprl predsednik trebskega nogometnega društva Albat Cuk, ki je pozdravil vse prisotne in podal svoje predstaviteljsko poročilo. Dejal je, da je društvo v razdobju dveh let (od prejšnjega občnega zbora, ki je bil marca 1980) uspešno delovalo. Predvsem gre poudariti razširitev športnih objektov, ki sedaj merijo kar 12 tisoč kvadratnih metrov. Ob tem so nogometno igrišče opremlili tudi z lučmi, kar je zares velika pridobitev in ob tej priložnosti se je predsednik Cuk zahvalil svetovnemu KPI v tržaškem občinskem svetu, ki so stalno podpirali prošnje trebskega društva. Seveda pa je pomenil hud udarec podli požig slačilnice, ki je nekoliko ohromil dejavnost društva, kljub temu pa so ob solidarnostni podpori vseh to kmalu premostili in v kratkem času spet predali slačilnice svojemu namenu.

Predsednik SD Primorca Albat Cuk je se poudaril, da je sodelovanje z ostalimi društvi na vzhod-

nem Krasu precej dobro, same Trebče pa se premalo zanimajo za člansko nogometno ekipo, predvsem pa je malo zanimanja za najmlajše nogometaše. Zato je pozval vse k dejavnemu pristopu v korist društva in vasi.

Tiziana Križmančič je v svojem tajniškem poročilu nanizala vrsto dogodkov, ki so se pripe-

Novi odbor SD Primorca

Egidio Canziani, Enzo Kralj, Albert, Dario, Elio, Franko, Milan in Riko Cuk; Vojko Černe, Alfredo, Darko, Leonard in Nataša Kralj, Doro Možina, Ljilja Sotić.

Nadzorni odbor
Srečko Križmančič, Rado Štok, Jožef Maglica, Franko Mesar, Mauro Kralj

tili v zadnjem dvehletju in pri tem omenila tudi škodo, ki jo je društvo utrpelo ob požigu slačilnice, ki si jih vsačani in trebski športniki delavci sami popravili in usposobili. Zahvalila se je slovenskim in italijanskim podjetjem za finančno pomoč, nakar je prešla na pregled športnih rezultatov. Članska ekipa je v lanskem sezoni zasedla 4. mesto na lestevici tretje amaterske lige, medtem ko so se naraščajni uvrstili na presenetljivo drugo mesto v pokrajinskem merilu. Ta uvrstitev se enkrat potrjuje, je dejala tajnica društva, da je pot sodelovanja med raznimi društvi najuspešnejša, saj so ekipo sestavljali igralci Primorca, Gaje in Zarje.

Tiziana Križmančič je v nadaljevanju svojega posega govornice o zamenjavi raznih trenerjev in udeležbi na najrazličnejših nogometnih turnirjih, nakar je sledilo blaginjsko poročilo, ki ga je podal Egidio Canziani.

Sledila je razprava, v kateri so prisotni iznesli nekatere pogoje na delovanje društva. Prejeto so se dotaknili pomanjkanja mladinske ekipe oziroma pristopa mladine k nogometu ter ugotovili, da bo treba temu sektorju posvetiti znatno večjo pozornost. Vprašali so se tu di za vzroke, zakaj mladinci ne nehajo z aktivnim igranjem. Ena izmed ugotovitev je bila ta, da ni ustreznih trenerjev, pa tudi starejši igralci, ki bi morali mlade učiti, se izogibajo delu. Novi odbor bo moral zato posvetiti mladin, zelo veliko pozornost.

Ob koncu naj omenimo še pogoje zdravje gostov. V imenu ZSDI in bazoviškega društva Zarja je občni zbor pozdravil Ivan Brass, ki je poudaril, da imajo slovenska športna društva tudi narodnoobrambni značaj in se morajo vključevati v splošno borbo za uveljavitev pravic slovenske na rodnostne skupnosti. Predstavniki

sekcije KPI »Zorko Kralj« iz Trebče, KD Primorec, SZ Sloga in godbe na pihala »Viktor Parma« pa je malo zanimanja za najmlajše nogometaše. Zato je pozval vse k dejavnemu pristopu v korist društva in vasi.

Tiziana Križmančič je v svojem tajniškem poročilu nanizala vrsto dogodkov, ki so se pripe-

KOŠARKA

PRVENSTVO A-2 LIGE

Tržačani in Goričani na domačem igrišču

V 23. kolu košarkarskega prvenstva A-2 lige bosta danes tako tržaški OECE kot goriški San Benedetto igrala pred domačim občinstvom.

Tržačani se bodo spoprijeli s petko Rapidit iz Ljovna.

Povsem drugače pa je z goriško petko, ki je zanesljivo na drugem mestu lestvice.

DANAŠNJI SPORED (17.30)
Libertas Livorno - Cidneo; Stella Azzurra - Honky; Seleco - Tropic; Sweda - Latte Matense; San Benedetto - Laterini; OECE - Rapidit.

VCERAJ
Sapori - Sacr mora 71:63

NOGOMET

NOGOMET

3. ITALIJANSKA LIGA

Tržaško moštvo v popolni postavi danes proti Parmii

Triestina ima danes lepo priložnost, da pospravi novi prvenstveni par točk. Razlogov za to je več.

Prvič: igrala bo doma; drugič: nastopila bo v popolni postavi (tudi De Falco, Costantini it.); tretjič: današnji nasprotnik Rhodanov, moštvo Parme je sicer na sredini lestvice, vseno pa je za Triestino povsem premagljivo tekme.

Novi točki pa lahko Tržačani osvojijo, le če bodo odločno in samozavestno igrali. Vsako podcenjevanje bi jih lahko drago stalo.

DANAŠNJI SPORED (15.00)
Atalanta - Forli; S. Angelo - Vicenza; Alessandria - Mantova; Empoli - Monza; Triestina - Parma; Trento - Piacenza; Fano - Rhodanov; Padova - Sanremese; Modena - Treviso.

Lucchinelliju priznanje

SASSUOLO (MODENA) — Marco Lucchinelli, svetovni prvak v motociklizmu za razred do 500 cc, je osvojil nagrado zlatega »Guerina« za najboljšega italijanskega športnika v letu 1981.

Po anketi, ki jo je vodil italijanski tehnik »Guerin Sportivo«, je namreč Lucchinelli premočno zmagal pred McEnirojem.

NOGOMET

1. ITALIJANSKA LIGA

Udinese brez Causia danes proti Ascoliju

Kandidati za državni naslov pred domačim občinstvom

Če so v prejšnjem kolu moštva, ki se potegujejo za državni naslov, igrala v gosteh, kjer so jih »provinciale ekipe« čakale v zasedi, tokrat pa bodo le-ta zaposlena pred domačim občinstvom.

Bo zato zanje naloga lažja?

Nikakor ne! Na sporedu je že drugo povratno kolo. Bitka za točke tako na vrhu kot na spodnjem delu lestvice je ogorčena.

Vodilna Fiorentina bo doma igrala proti Milanu, ki je pravkar zamenjal trenerja Radiceja z Galbattijem. Milančani bodo tako doptovali v Firence s trdno voljo, da osvojijo točko.

Juventus se bo spoprijel z Avellino, ki je najugodnejše presenečenje letošnjega prvenstva. Odlični Juari bi lahko prekrizal račune tudi Trapattinijevemu moštvu. Težka preizkušnja za Romo, ki bo gostila nevarno Ceseno, ki je v nedeljo spravila v velike težave državne pravke. To pa tudi velja za Inter, ki se bo v Milanu spoprijel s Catanzarom. In končno tudi Napoli ne bo pred lahko napadom v tekmi s Cagliarijem.

Videnski prviločas pa bo danes

sprijel v goste ekipo Ascolija. Udinese je v zadnjih kolu igral izredno zanesljivo, osvojil je vrsto pomembnih točk. Tokrat pa bodo Videmčani nastopili brez svojega najboljšega nogometnega Causia, ki je bil izključen. Bivši Juventusov nogometaš pa za Udinese pomeni ogromno.

DANAŠNJI SPORED (15.00)
Bologna - Torino; Fiorentina - Milan; Genoa - Como; Inter - Catanzaro; Juventus - Avellino; Napoli - Cagliari; Roma - Cesena; Udinese - Ascoli.

Delovanje ZSDI

ZSDI obvešča, da bo v sredo, 3. februarja, ob 18.30 na sedežu ZSDI v Trstu seja košarkarske komisije. Dnevni red: 1. delovanje komisije; 2. kartoteka; 3. mladinske selekcije.

OBVESTILA

SD Breg

obvešča, da ob priliki smučarskega tekmovanja, ki ga organizira v nedeljo, 7. februarja, v Trbižu, SK Devin, priredi izlet s tekmovanjem. Zainteresirani naj se čimprej zgledajo v gostilni Ljivo Sancin v Boljuncu.

Košarkarska sekcija SZ Bor obvešča, da so treninjske košarke ob torkih (Ul. Caravaggio ob 20.30) in četrtek (stadion »I. Maj« ob 21.30).

Mladinske selekcije

Namiznoteniški odsek SZ Bor obvešča, da se udeležijo treningov, ki so ob torkih in petkih ob 16.30 do 19.00 v telovadnici liceja »F. Preserena«. Dobrodošli so tudi starejši ali stari rekreativci ter začetniki vseh starosti.

Za informacije telefonirajte Rase- nju (74-50-92).

SD Mladina — smučarski odsek obvešča, da se tečaj telovadbe nadaljuje in sicer vsak torek od 20. do 21. ure in vsak četrtek od 19.30 do 21. ure.

Posnetek z občnega zbora SD Polet, ki je bil v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah

SMUČANJE

NA SP V SCHLADMINGU

Zaradi odjuge včeraj ni bilo tekem

Organizatorji so morali povsem spremeniti tekmovalni koledar - Danes ženski kombinacijski slalom

SCHLADMING - O tem, da imajo organizatorji letošnjega svetovnega smučarskega prvenstva alpskih disciplin smolo ne more biti nobenega dvoma. Potem ko so vse pripravljane mesece preživeli v strahu, da snega sploh ne bo in so, potrošili milijarde vsote denarja za nabavo snežnih topov ter drugih pripomočkov, je ob otvoritvi kazalo, da je bil ves strošek odveč. Toda komaj se je prvenstvo dobro začelo je prišlo do prvih težav: snega je nasnežilo toliko (70 cm), da predvidenih nastopov v smuku sploh ni bilo močke izvesti. Prišlo je do prvih preložitvev v upanju, da bo nekaj tojovakov in domačih ljubiteljev smučanja, ki so ob pomoči desetin snežnih mačkov pripravili progo, le uspelo omogočiti smučarsko tekmovalno. Ko je za kazalo, da je bitka dobljena, da je nenadoma včeraj pritisnila "föhn", vroči veter, začelo je deževati in smučarski izvedenecem je bilo takoj jasno, da so organizatorji dobili udarec, ki bo pretresel vso organizacijo prvenstva.

Tako je tudi bilo. V naglici so se sestale žirije, predstavniki mednarodne smučarske zveze in vodje delegacij, ki so enoglasno ugotovili, da s tekmovalcem ne bo nič. Tako so sestavili novi tekmovalni koledar (ki ga priobčujemo posebej), ki pa v vrste organizatorjev ni vnesel prav nobenega miru. Kaj bo, če se bo huda odjuga nadaljevala tudi danes? Naj v ilustracijo pove-

NOVI SPORED SVETOVNEGA PRVENSTVA
Danes, 31. januarja
ženski kombinacijski slalom (Haus)
Jutri, 1. februarja
moški kombinacijski slalom (Haus)
Torek, 2. februarja
ženski veleslalom (Schladming)
Sreda, 3. februarja
moški veleslalom (Schladming)
Četrtek, 4. februarja
ženski smuk (Haus)
Petek, 5. februarja
ženski slalom (Haus) in
moški kombinacijski smuk (Schladming)
Sobota, 6. februarja
moški smuk (Schladming)
Nedelja, 7. februarja
moški slalom (Schladming) in zaključna slovesnost

NOVI SPORED SVETOVNEGA PRVENSTVA

Danes, 31. januarja
ženski kombinacijski slalom (Haus)
Jutri, 1. februarja
moški kombinacijski slalom (Haus)
Torek, 2. februarja
ženski veleslalom (Schladming)
Sreda, 3. februarja
moški veleslalom (Schladming)
Četrtek, 4. februarja
ženski smuk (Haus)
Petek, 5. februarja
ženski slalom (Haus) in
moški kombinacijski smuk (Schladming)
Sobota, 6. februarja
moški smuk (Schladming)
Nedelja, 7. februarja
moški slalom (Schladming) in zaključna slovesnost

RADIO

Glasbeni 'ping - pong'
V jutrišnji oddaji 'Glasbeni ping-pong', ki jo od 15. do 17. ure vodi Ivan Peterlin, bo poleg običajnih stalnih rubrik tudi govor o možnosti vrhunškega športa na Gorškem.

Gost oddaje bo predsednik Teritorialnega odbora ZSSDI v Gorli I. Gor Kometl.

KOŠARKA

Tesen poraz Jadrana v Vicenzi

Naši košarkarji so po prvem polčasu vodili že z 12 točkami razlike

Vicenza - Jadran 77:73 (36:48)

JADRAN - Žerjal 8, Klavdij Starc 10 (4:8), Ban 26 (2:3), Daneu 8, Klobas, Kras, V. Valtar Sosti 13 (3:4), Ivo Starc.

Jadrancovi košarkarji so sinoči na gostovanju v Vicenzi neprimerno izgubili. Poraz je bil toliko bolj pekoč, če upoštevamo, da so naši košarkarji po prvem polčasu vodili kar z 12 točkami razlike.

Sploh pa je imelo včerajšnje srečanje dvojni pomen. V prvem polčasu so bili namreč jadrancovi odločno boljši od domačinov. Naši so namreč igrali skoraj brezhibno: očiščili so bili v obrambi, v napadu pa so zadelali kot za stavo. V tem delu srečanja so se izkazali prav vsi jadrancovi košarkarji. Žerjal je v prvih 13 minutah igral zelo dobro, Marko Ban je bil kot običajno zelo točen pri metu na koš, Daneu in Kraus (nastopil je kljub gripi) sta bila zelo zanesljiva v obrambi.

V drugem polčasu, žal preobrat. Naši so znatno popustili, domači košarkarji pa so začeli nadoknaditi zamujeno. Košarkarji Vicenze so nato tudi 'prehiteli' naše igralce in nato tudi zmagali.

KOŠARKA

Derbi kola Partizanu

Pomembna zmaga ljubljancev

Partizan - Cibona 51:88 (51:48)

PARTIZAN BEograd: Slavnić 19 (1:1), Zorkić, Ristanović, Kerkez, B. Petrović 14 (2:3), Medić, Savović, Marić 18 (2:2), Grbović 2 (0:3), Pešić 12 (2:5), Dalipagić 26 (8:9).

CIBONA Zagreb: Nakić 8 (2:2), A. Petrović 14 (4:4), Bečić 10 (2:3), Čutura 12, Pavličević 5 (1:1), Bevanda, Cetina, Knežević 6, Čosić 18, Ušić 15 (1:2), Gospodnetić.

BEograd - V velikem derbiju 15. kola prve jugoslovanske košar-

karske lige je včeraj v Beogradu domači Partizan premagal Cibono in tako verjetno osvojil odločilni točki za osvojitve prvega mesta pred tekmi v 'play-offu'.

Včerajšnje srečanje je bilo padljivo in kakovostno, zmagali pa so zasluženo Beograščani, čeprav jim je Cibona nudila vse do poslednjih sekund močan odpor.

Pri Beograščanih sta bila zelo dobra Slavnić in Dalipagić, pri gostih pa Čosić ter presenetljiva Bečić in Ušić.

Tudi v ostalih srečanjih včerajšnjega kola so se na vseh igriščih bile ostre borbe.

Ljubljanski Iskra Olimpija je po zaslugi izredno razpoloženega Vilfana (39 točk) premagala moštvo Radniškega LMK, Beogradska Crvena zvezda je zmagala v Sarajevu proti Bosni, Šibenka je osvojila dragoceno točko v Čačku, Zadar pa v Skopju.

IZIDI 15. KOLA
Bosna - Crvena zvezda 94:98
Boboda - Budućnost 80:79
Borac - Šibenka 91:94
Radnički - Zadar 92:95
Iskra Olimpija - Radnički LMK 96:87
Partizan - Cibona 91:88

ATLETIKA

13. T.M. NA STADIONU «1. MAJ»

Prva preizkušnja za naše nižješolce

Letos se prireditve imenuje «Atletika liga 1982» - Organizacija je tudi tokrat prevzel Bor - Vrsta novosti za popestritev tekmovalnosti

V pričakovanju nove atletske sezone je SZ Bor prevzel običajno nalogo organizacije tekmovalnosti slovenske nižje srednje šole, ki se bo prireditve, prireditve, na katere bodo tri različna tekmovalna, se bo letos imenovala «Atletika liga 1982».

Prvo tekmovalno, ki bo vsebovalo tek na 20 m, met krogle in skok v višino, bo na stadionu «1. maj» v Trstu, namenjeno pa bo šolam «Ivan Cankar» od Sv. Jakoba, «Sv. Ciril in Metod» od Sv. Ivana in «Srečko Kosovel» z Opčin. Ostale šole in sicer «Fran Levstik» s Proseka in iz Križa, «Simon Gregorčič» iz Doline, «Fran

Erjavčev» iz Rojana in «Igo Grudens» iz Nabržine pa se bodo v omenjenih panogah pomerile dva tedna kasneje, in sicer v soboto, 27. februarja.

Organizator je vnesel v letošnji pravilnik novost, ki bi morala popestriti tekmovalno v skupinskih konkurencah. Za vsako šolo bodo namreč lahko v predstavnstvu različnih razredov nastopale skupine po 5 ali več dijakov in dijakin. Letovica bo sestavljena prav za te skupine, kar pomeni, da ima možnost dobre uvrstitve tudi ekipa, ki prihaja iz majhne šole. V prejšnjih izvedbah tekmovalna so bile manjše šole kljub številni udeležbi povsem odrezane od borbe za zmago ali tudi za mesta pod vrhom. Seveda bodo vsi rezultati ocenjeni na podlagi njihove vrednosti in ne samo preko tekmovalnega uspeha.

Druga stopnja tekmovalnosti bo kros, ki se bo odvijal za vse šole v soboto, 13. marca, na Kolonji. Proge bodo merile od 1000 do 1200 metrov. Atletika liga se bo zaključila v soboto, 27. marca 1982, na Kolonji s tekmovaljem v teku na 50 m, v metu krogle in v skoku v daljino.

Organizator je že pred dnevi po vseh šolah razdelil pravilnike in prijavnice in računa, da se bo vabilo odzvalo lepo število dijakov in dijakin.

Na lanskem tekmovalju je bila v končni razvrstitvi prva šola «Simon Gregorčič» iz dolinske občine pred «Cankarjem». Med lanskimi tekmovalji je bilo zabeleženih približno 800 posameznih nastopov. (kb)

ATLETIKA

Portugalci prvaki
CLUSONE (Bergamo) - Portugalsko moštvo Sporting Club je osvojilo prvo mesto v klubskem pokalu prvakov v krosu.

Med posamezniki je zmagal Portugalac Lopes pred Špancem Velasco.

OBVESTILO

SPDT obvešča tekmovalce, naj se za tekmovalje, ki bo v nedeljo, 7. februarja, v Trst, javijo v torek, 2. februarja, na sedežu društva od 20. do 21. ure.

V PRVENSTVU ŽENSKÉ B LIGE

OBE NAŠI ŠESTERKI STA V TEM KOLU ZMAGALI

Tudi večina ostalih naših šesterk je tokrat pobrala ves izkupiček

II Pellicano - Bor

(11:15, 6:15, 15:13, 12:15)

BOR: Rauber, Kus, Fičur, Debnjak, Cergol, Tomšič, Klemš, Maver, Glavin.

Borovke bi sicer lahko tekmo osvojile s čistim 3:0, saj so odigrale eno najboljših letošnjih tekem. Vendar so se nasprotnice izredno zloavile upirale. Borovke so predvsem blestele ob mreži in dober je bil tudi sprejem nasprotnikovih servisov. Tokrat moramo še posebej pohvaliti tehničarko Cergolovo, ki je verjetno odigrala svojo najboljšo letošnjo tekmo. Ob njem pa je enako dobro igrala tudi kapetanka Rauberjeva. S tem so Borovke praktično presegle cilj, ki so si ga postavile pred letošnjim prvenstvom in so tudi matematično osvojile tretje mesto na lestvici, ki jim omogoča nadaljnje tekmovalje v skupni

ni boljših ekip, ki se bodo potegovala za napredovanje v A-2 ligo.

Sokol - Prata 3:0 (15:12, 15:10, 16:14)

SOKOL: Vida in Grazia Legiša, Lozar, Mervic, Antoni, Kralj, Škrk, Pernarčič.

Na prvi pogled izgleda, da je bila to rutinska tekma, kjer je bil Sokol absolutni favorit in je z lahkim zmagal. V resnici pa ni bilo tako, saj je ekipa iz Prate povedla z 10:5. Nabrežinke pa izboljšale blok in počasi prehitile nasprotnice ter dobile set.

Drugi in tretji set sta bila skoraj enaka prvenstvu. Sokolu pa je uspelo vedno nadoknaditi zamujeno, čeprav je izgledalo, da je v tretjem setu že vse izgubljeno. V tem nizu so namreč gostje vodile že z 10:5 in s 14:12. Vsekakor je Sokol zaslužen zmagal. S. A.

ŽENSKA C-2 LIGA

Sloga - Julia 3:2 (8:15, 11:15, 15:5, 15:13, 15:8)

SLOGA: Čuk, Marušič, Mira in Neva Grčić, Hrovatini, Kalan, Lucča, Milena in Tiziana Krizmančič, Vidali.

Po skoraj dveh urah tekmi si je Sloga v četrtem setu zagotovila v drugem delu prvenstva igranje med ekipami, ki se bodo borile za napredovanje. Sloga se igranje živčno in zmerno. Do preobrata je prišlo v tretjem setu, ko so končno le zaigrale kot zmagalke. V četrtem setu je Sloga z enostavno 9:0, ko so naše igralke le reagirale. V odločilnem setu je Sloga ni več pustila presenetiti in je osvojila 7. prvenstveno zmago.

Donatello - Breg 0:3 (11:15, 5:15, 1:15)

BREG: Sanci, D. in K. Kocjančič, Žerjal, Stepančič, Martinelli, K. in S. Slavec, Tremolin.

SODNIK: Trevisan

Donatello je igral dobro le v prvem nizu, ko je tudi vodil do 11. točke. V naslednjih dveh nizih pa se je Breg razgledal, zlasti je bil uspešen, kjer mu je uspela vrsta akcij, ker nasprotnice niso imele zanesljivega bloka.

Tekma kot celota ni bila posebno zanimiva.

MOŠKA D LIGA

Juventina Belca - CUS Trst 2:3 (13:15, 12:15, 16:14, 15:13, 11:15)

JUVENTINA BELCA: Orel, Lucija

DVRANSKI MITING V TORONTOU

Nehemiah in Olson svetovna rekorderja

TORONTO - Na mednarodnem dvoranskem atletskem mitingu v Toronto sta Američana Nehemiah in Olson izboljšala svetovna rekorda «indoor» v teku na 50 jardov s 5'92 oz. v skoku s palico s 5,71 m.

LOS ANGELES - American Arturo Frias je uspešno branil svetovni naslov v lahki kategoriji (po verziji WBA) proti Venezuelcu Ernestu Espani. Dvojbo je zdravnik prekinil v devetem krogu zaradi močnega vendar nenamernega udarca z glavo, s katerim je izževal zadnji Friasa pod oklo.

PLAVANJE

Salnikov 15'31"13

AMERSFOORT - Na mednarodnem plavalnem tekmovalju v nizozemskem kraju Amersfoort je na 1500 m zmagal favoriti Sovjet Salnikov s časom 15'31"13.

ODBOJKA

OBE NAŠI ŠESTERKI STA V TEM KOLU ZMAGALI

Tudi večina ostalih naših šesterk je tokrat pobrala ves izkupiček

II Pellicano - Bor

(11:15, 6:15, 15:13, 12:15)

BOR: Rauber, Kus, Fičur, Debnjak, Cergol, Tomšič, Klemš, Maver, Glavin.

Borovke bi sicer lahko tekmo osvojile s čistim 3:0, saj so odigrale eno najboljših letošnjih tekem. Vendar so se nasprotnice izredno zloavile upirale. Borovke so predvsem blestele ob mreži in dober je bil tudi sprejem nasprotnikovih servisov. Tokrat moramo še posebej pohvaliti tehničarko Cergolovo, ki je verjetno odigrala svojo najboljšo letošnjo tekmo. Ob njem pa je enako dobro igrala tudi kapetanka Rauberjeva. S tem so Borovke praktično presegle cilj, ki so si ga postavile pred letošnjim prvenstvom in so tudi matematično osvojile tretje mesto na lestvici, ki jim omogoča nadaljnje tekmovalje v skupni

ni boljših ekip, ki se bodo potegovala za napredovanje v A-2 ligo.

Sokol - Prata 3:0 (15:12, 15:10, 16:14)

SOKOL: Vida in Grazia Legiša, Lozar, Mervic, Antoni, Kralj, Škrk, Pernarčič.

Na prvi pogled izgleda, da je bila to rutinska tekma, kjer je bil Sokol absolutni favorit in je z lahkim zmagal. V resnici pa ni bilo tako, saj je ekipa iz Prate povedla z 10:5. Nabrežinke pa izboljšale blok in počasi prehitile nasprotnice ter dobile set.

Drugi in tretji set sta bila skoraj enaka prvenstvu. Sokolu pa je uspelo vedno nadoknaditi zamujeno, čeprav je izgledalo, da je v tretjem setu že vse izgubljeno. V tem nizu so namreč gostje vodile že z 10:5 in s 14:12. Vsekakor je Sokol zaslužen zmagal. S. A.

ŽENSKA C-2 LIGA

Sloga - Julia 3:2 (8:15, 11:15, 15:5, 15:13, 15:8)

SLOGA: Čuk, Marušič, Mira in Neva Grčić, Hrovatini, Kalan, Lucča, Milena in Tiziana Krizmančič, Vidali.

Po skoraj dveh urah tekmi si je Sloga v četrtem setu zagotovila v drugem delu prvenstva igranje med ekipami, ki se bodo borile za napredovanje. Sloga se igranje živčno in zmerno. Do preobrata je prišlo v tretjem setu, ko so končno le zaigrale kot zmagalke. V četrtem setu je Sloga z enostavno 9:0, ko so naše igralke le reagirale. V odločilnem setu je Sloga ni več pustila presenetiti in je osvojila 7. prvenstveno zmago.

Donatello - Breg 0:3 (11:15, 5:15, 1:15)

BREG: Sanci, D. in K. Kocjančič, Žerjal, Stepančič, Martinelli, K. in S. Slavec, Tremolin.

SODNIK: Trevisan

Donatello je igral dobro le v prvem nizu, ko je tudi vodil do 11. točke. V naslednjih dveh nizih pa se je Breg razgledal, zlasti je bil uspešen, kjer mu je uspela vrsta akcij, ker nasprotnice niso imele zanesljivega bloka.

Tekma kot celota ni bila posebno zanimiva.

MOŠKA D LIGA

Juventina Belca - CUS Trst 2:3 (13:15, 12:15, 16:14, 15:13, 11:15)

JUVENTINA BELCA: Orel, Lucija

Delovno predsedstvo in občinstvo na 18. rednem občnem zboru ŠK Kras v Repnu

NA PREDINOČNJEM OBČNEM ZBORU ŠPORTNEGA KROŽKA KRAS V REPNU

Odkrito in jasno o vseh vprašanjih

Tekmovalni uspehi in novi športni objekti niso odvrnili pozornosti od težav zaradi vključevanja igralcev italijanske narodnosti, kar je na žalost značilnost številnih naših društev

Predsinodni občni zbor športnega krožka Kras iz Repna ni bil po mnenju samo za delovanje društva samega, ampak je na njem prišla na dan tudi vrsta perečih vprašanj, s katerimi se ubadajo skoraj vsa zamejska društva. V prvi vrsti gre tu za vključevanje neslovenskih igralcev in pa za skokovito upadanje rojstev in s tem človeškega potenciala zamejskih društev. O upadanju števila rojstev je bil govor že na obnem zboru bazoviške Zanje, ki je bil pred kratkim, kar potrjuje, da si naši ljudje ne zatiskajo oči pred njim in da skušajo najti ustrezne rešitve, da vsaj omilijo hude posledice, ki jih bo to upadanje imelo za so zamejsko skupnost.

O neslovenskih igralcih je najprej spregovoril v svojem poročilu predsednik Voljo Kocman, ki je še pred tem omenil izredne uspehe namiznoteniške sekcije in težave odbojkarjske sekcije, kjer ni steklo vse kot bi moralo. Glede omenjenega vključevanja je Kocman dejal, da «moj gmetne problematike ni došel je nihče razčistil in nam povedal točno kako naj to rešujemo, moramo pa biti pri tem zelo realni in ne zagovarjati utopičnih tendenc. Najti moramo nov način upravljanja

odseka in ukrepati samo potem ko smo poglobljeno vsak problem prediskutirali in razčlenili.» Ob tem omenimo, da je hvaljevredno, da se je Kocman lotil tega vprašanja, vendar ne moremo mimo dejstva, da se nam njegovo izvajanje zdi nekoliko neutemeljeno: kdo bi mu namreč moral povedati, kako naj se ravna, in kdo naj bi bolje od njega vedel, kako naj se ravna, če pa je bil še do nedavnega predsednik ZSSDI in je tudi na zadnjih volitvah kandidiral za predsedniško mesto Zdrženja. Zatem pa Kocman točno ugotavlja, da bi se pri tem vprašanju morali zavzeti vsi dejavniki naše narodnostne skupnosti, ker je preveč lahko metati krivdo samo na nogometne delavce.

Kocman se je v svojem poročilu nadalje ustavil pri vseh drugih oblikah društvenega udejstvovanja (balinanje, rekreacija, otroška telodvaba), se zavzel za sodelovanje z društvi in ob tem omenil sodelovanje s pobratanim Partizanom iz Most. Odnose z občinskima upravama iz Zgonika in Repentabre, ki sta pokazali res veliko razumevanje do društva, obenem pa sodelovanje s šolo in njenimi organi. Dejaj, da je zadnje leto predstavljalo pravo prelomnico glede novih športnih objektov, do katerih je prišlo društvo v repentabreški občini.

Sledilo je tajniško poročilo Nadje Škabar, ki je podrobno analizirala delovanje, uspehe in težave posameznih odsekov (namizni tenis, odbojka, nogomet, rekreacija, balinanje) in poudarila, da se Kras ne ukvarja izključno s športnimi dejavnostmi, ampak je sodeloval pri vseh družbeno-političnih manifestacijah tega področja kot tudi izven njega.

Blagajniško poročilo Neve Rebulje je pokazalo, da tudi Kras, kot vsa ostala naša društva, pesti huda finančna stiska, vendar jo s prizadevanjem, delavnostjo in marljivostjo še kar uspešno premagujejo.

Poročilo so sledili pozdravi gostov. V imenu repentabreške občinske uprave se je župan Pavel Čolija zahvalil, da športniki Krasa sijo svojo dejavnost na občino Repentabor. Glede športnih objektov je omenil, da bo uradna otvoritev telodavnice 25. februarja.

Zupan zgornjske občine Josip Guštin pa je podčrtal narodnoobrambeni pomen 20-letnega delovanja Krasa in ocenil kot pozitivno dejstvo, da se je delovanje razširilo tudi v sosednji občini.

Sledili so pozdravi Andreja Goštinca, predsednika pobratenega društva Partizan Moste, Milka Krizmančiča, predsednika Krasa, in drugih članov.

Domači šport

Blue Star - Zanja: 12:00 na Proseku: Primorje - Montebello: ZACETNIKI

10:30 v Repnu: Kras - S. Andrea; 13:45 v Trstu, Sv. Alojzij: San Luigi For You - Primorje;

ODBOJKA
ŽENSKA D LIGA

9:00 v Pierisu: Pieris - Bor: 11:30 v S. Giorgiju di Nogaro: Sangiorgina - Sloga;

1. ŽENSKA DIVIZIJA
9:30 na Proseku: Kontovel - Duke: 15:00 v Trstu, Morpurgo: Nuova Palavolo TS - Breg;

NAMIZNI TENIS
MOŠKA PROMOCIJSKA LIGA

11:00 v Trstu, «1. maja»: Bor Kras;

KOŠARKA
KADETI

9:15 v Trstu, Miramarski drevo: Ferrovio B - Bor;

NARASČAJNIKI
10:00 v Trstu, Istarska ulica: Don Bosco B - Kontovel; 15:00 v Trstu, Ul. della Valle: Barcolana B - Jadran; 11:30 v Trstu, «1. maja»: Bor - Libertas B;

PROPAGANDA
8:30 v Trstu, «1. maja»: Bor - GM Trst; 9:30 v Trstu, Greta: Saba - Kontovel.

ATLETIKA
POKRAJŠNO PRVENSTVO V KROSU

9:00 v Bazovici: nastopa tudi Adria;

mana v imenu kulturnega društva Kraški dom, ki se je zahvalil tudi v imenu Zdrženja staršev, predsednika kulturnega društva Rdeča zvezda Igorja Castellania, tajnika ZSSDI Ivana Peterlina, ki je uvo-domo omenil izredne uspehe Krasa zlasti na namiznoteniškem področju. Obenem pa je Peterlin izrazil zaskrbljenost ne samo ZSSDI, ampak vse slovenske javnosti nad razvojem naše nogometne aktivnosti. To naj ne velja, je nadaljeval Peterlin, kot kritika samo Krasa, ampak so to zaskrbljeni pogledi nad celotnim razvojem slovenskega nogometa v zamejstvu, kjer je danes 50% italijanskih nogometašev. Ta problem je danes prodir v široko javnost in o njem se veliko piše in govori. Za njegovo reševanje polaga ZSSDI, je pripomnil Peterlin, veliko upanje v nogometne centre in v združevanje, do katerega v njih prihaja. Prav na zahodnem Krasu

Novi odbor ŠK Kras

Dragica in Tamara Blažina, Miloš Bresciani, Vladimir, Sergij, Stanko in Srečko Budin, Sergij Cerkevnič, Marčelo in Zvezdan Doljak, Anton Furjan, Igor Furjan, Vinko Gregorčič, Branko Guštin, Neva Kante, Josip in Vojmir Kocman, Liljana Kralj, Marjan, Lucijan, Miloš, Sonja in Igor Milčič, Stanka Mokole, Andrej Race, Bogdan Ravbar, Ladi, Neva in Sonja Rebulja, Gnan, Roman, Darko, Rustja, Zvonko Simoneta, Zdravko Škabar, Majda Škabar, Darko in Nadja Škabar, Nevenka Škerlj, Nataša Škrk, Oskar Vatovec, Silvana Vesnaver, Boris Zidar, Anica Zigon.

pa so sadovi dogovarjanja med društvi skromni.

Uredništvo, uprava, oglašni oddelek
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (8/723)

Naročnina
Mesečno 8.000 lir — celoletna 90.000
V SFRJ številka 6.000 din, ob nedeljah 6.000 din, za zasebnike mesečno 90.00, letno 900.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 120.00, letno 1200.00.

Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374 Stran 10

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Zira račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. n.d., telefon 223023
Oglas Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm)
32.400 lir. Finančni 1.100, legalni 1.000, osmrtnice po formo, sožalja 750 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda.
Ob praznikih: povisek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

Izda in tiska ZIT Trst Člen italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Odgovorni urednik Gorazd Vesel

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB S PROSEKA
V spomin na drago mamo Marijo Lukša vd. Ban daruje hči Volja z družino 20.000 lir.
Nosilci krste Marije Lukša vd. Ban darujejo 15.000 lir.
ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ REPNIČA
V spomin na Valerijo Kocjančič - Špelo daruje Zora Luin 10.000 lir.
Ob 4. obletnici smrti Angela Milica se ga spominja mama in daruje 10.000 lir.
ZA SPOMENIK PADLIM V NOB S KONTOVELA
V spomin na svoje drage pokojne daruje Bogomila Gerlane 10.000 lir.
ZA POIMENOVANJE
OSNOVNE SOLE V BARKOVLJAH PO F. S. FINZGARJU
Ob 4. obletnici smrti moža Ivana Urbana daruje žena Albina 10 tisoč lir.
V poštitev spomina dr. Roberta Hlavatyja daruje Anton Turk 20 tisoč lir.
ZA POIMENOVANJE
OSNOVNE SOLE V MAVHINJAH PO J. ALEKSANDROVU MURNU
Ema Legiša (Vizovlje 7) 10.000, Lucija Legiša (7) 15.000, Marjo Verč 10.000, Franc Žužek 15.000, Marino Roje (Prečnik 4) 20.000, Stanko Skrinjar 20.000 in N. N. (Mavhinje) 50 tisoč lir.
ZA POIMENOVANJE
OSNOVNE SOLE PRI DOMJU PO MARI SAMSI
Mercantile (Ul. Torbicanca 18) 20.000, Techna (Ul. Ghega 20.000, Jazbar (Ul. Rossini 10) 20.000 in Furlani (Ul. Milano 25) 50.000 lir.
ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE
Ob 30. obletnici smrti mame Frančiške Ščuka daruje Marijo in Angela 15.000 lir.
Adalga Biekar daruje 5.000 lir.
V spomin na Ano Carli daruje Sonja Gornik 5.000 lir.
N. N. daruje 5.000 lir.
Glavinia daruje 10.000 lir.
V spomin na dr. Roberta Hlavatyja daruje gostilna Pod Tabrom (Col) 10.000 lir.
V spomin na Justo Volpi daruje Mara Debelli 10.000 lir.
V spomin na pok. Marijo Starc roj. Gherlani daruje Majda Schaub (Ljubljana) 250 ND za SKD Kontovel.
Namesto noveletnih voščil daruje Marjan Starc 10.000 lir za SKD Kontovel.
Ob obletnici smrti tete Marije Stoka in tete Mare Sanein daruje Wilma Sanein 20.000 lir za dom Jakoba Ukmarja v Škedenju.
Ob 2. obletnici smrti France Pahor daruje družina Pahor 10.000 lir za SKD Mladina.
V isti namen darujejo Lidija Bogatec z družino 10 tisoč in Darinka ter Ennio 10.000 lir za SKD Mladina.
Ob 2. obletnici smrti drage mame Pepke Sardoč daruje Celesta in Hedvika 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.
Ob 6. obletnici smrti Milke Žerjal daruje sinova Danilo in Darko z družino 20.000 za KD F. Venturini in 20.000 lir za Zvezo borcev - Bojince.
V spomin na Justo Volpi daruje Lida in Glavko Turk 20.000 lir za mladinski pevski zbor Glasbene matice.
Namesto cvetja na grob Darinke Plesničar vd. Zajec daruje družina Bradassi 20.000 lir za TPPZ Pinko Tomazič.
V spomin na Justo Sosič vd. Volpi daruje Lidija in Edi Godnik 10 tisoč lir za skavtsko organizacijo.
Ob 10. obletnici smrti očeta Matveža (1.2.1972 - 1.2.1982) daruje sin Rado 5.000 lir za Dijaško matico.
V poštitev spomina drage mame Darinke Zajec darujejo Nadja in Aldo, Sergij in Zvonka 50.000 za TPPZ Pinko Tomazič in 50.000 lir za Dijaško matico.
V poštitev spomina drage mame Darinke Zajec daruje Rajko in Jožica 50.000 za TPPZ Pinko Tomazič in 50.000 lir za Dijaško matico.
Marta Puhalič daruje 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.
V poštitev spomina tete Darinke daruje Darko Švab z družino 50.000 lir za SKD Tabor.
V poštitev spomina Rajkove mame Darinke Zajec darujejo ranilatelstvo in kolegi Tržaške kreditne banke 60.000 za Društvo slovenskih upokojencev in 60.000 lir za TPPZ Pinko Tomazič.
V poštitev spomina pok. Hilde Sosič daruje Pepi in Vesela Starc 20.000 lir za pevski zbor Vasilijs Mirk.
Namesto cvetja na grob Juste Volpi daruje družina Valentič, Pahor, Kline in Germani 50.000 za mladinski zbor Glasbene matice in 50.000 lir za skavtsko organizacijo.
N. N. daruje 20.000 lir za ženski pevski zbor KD Ivan Grbec.
V poštitev spomina Roberta Hlavatyja daruje Milica in Edi Fabčić 10.000 lir za SKD Tabor.
V poštitev spomina Kati Gorup daruje Cvetka in Franc Malalan 10.000 lir za SKD Tabor.
V poštitev spomina Mile Sosič in dr. Roberta Hlavatyja daruje družina Gorup-Gori 20.000 lir za SKD Tabor.
Namesto cvetja na grob Mile Sosič daruje Nedi Presl 20.000 lir za SKD Tabor.
V spomin na Kati Gorup daruje Eda in Vinko Milčič 10.000 lir za knjižnico Pinko Tomazič in tovariši.
V poštitev spomina Kati Gorup daruje Angela Škerlavaj vd. Suligoj z Jadranko 15.000 lir za pevski zbor Vesela pomlad.
Nosilci krste Marije Lukša vd. Ban darujejo 15.000 lir za klub veterancev Primorje.
V spomin na drago Marijo Lukša-Ban daruje Marija in Albino Jerlerič 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.
V spomin na svoje drage daruje Angela Bočaj 10.000 lir za Dijaško matico.
Ob 2. obletnici smrti predraga moža, očeta, nonota in brata Vinka Vodopivca daruje žena Marija 10 tisoč lir za TPPZ Pinko Tomazič.
Namesto cvetja na grob Guština Kralja in Ane Kralj daruje družina Kralj (Trebež 34) 10.000 za godbo na pihala Viktor Parma, 10.000 za SKD Primorje in 10.000 lir za osnovno šolo P. Tomazič iz Trebež.
Nardo Ban daruje 5.000 lir za SKD Primorje.
Ob plačanju članarine daruje Evgen Šajo 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.
Namesto cvetja na grob dr. Roberta Hlavatyja in Valerije Kocjančič - Špelo daruje Angela Suligoj z Jadranko 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.
V poštitev spomina nepozabnega papia Adalberta Stubla daruje Lori in Sonja 10.000 lir za Dijaško matico.
Namesto cvetja na grob Darinke Zajec daruje Mira Kocjančič 5.000 lir za Dijaško matico.
V spomin na dragega moža Silvia Colombina in ob 10-letnici ustanovitve TPPZ Pinko Tomazič daruje žena Marija 20.000 lir za TPPZ Pinko Tomazič.
Ob 15. obletnici smrti brata Karla daruje Ana in Josip Cibic z družino 20.000 lir za pevski zbor Vasilijs Mirk.
Podporni člani TPPZ Pinko Tomazič darujejo za omenjeni zbor: Silvano Močnik 30.000, Bruno Malalan 10.000, Josip Ota 15.000, Branimir Žerjal 10.000, Bruno Žerjal 20 tisoč, Srečko Orel 10.000, Peter Cerkevnič 20.000, Josip Susteršič 50.000, Rafael Grčić 10.000, Stanko Zagar 20.000, Albin Škrk 20.000, Slava Slavec 20.000, Josip Starc 10.000, Demetrio Pertot 20.000, Jelka Gerbec 20.000, Jože Čufar 10.000 in Ivan Slavec 20.000 lir.
Ob 10-letnici obstoja TPPZ Pinko Tomazič in 35-letnici poštivnega dela Oskarija Kjudra daruje Kristina Mocer 10.000 lir za omenjeni zbor.
V spomin na to. Valerijo Kocjančič - Špelo daruje Zofija Batič 10 tisoč lir za Zdrženje aktivistov o svobodnega gibanja na Tržaškem ozemlju.
V spomin na Marijo Lukša vd. Ban daruje Lidija in Lojze Kapun 10.000 lir za ženski pevski zbor Prosek - Kontovel.
Ob 40-letnici smrti drage mame daruje Zofija Batič 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.
V poštitev spomina Darinke Zajec roj. Plesničar daruje sestra Bizjak 10.000 lir za Dijaško matico.
V spomin na predraga Darinko Plesničar - Zajec daruje Lucy in Mira Klun 30.000 lir za Dijaško matico.
Namesto cvetja na grob Valerije Kocjančič - Špelo daruje Vida Vodopivec vd. Cergolj 5.000 lir za Dijaško matico.
V spomin na Virgilija Mora daruje žena Vira in hčerki Dani ter Franka 30.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.
Namesto cvetja na grob Darinke Plesničar vd. Zajec daruje Mario Pipan in Vladimir Zocchi 40.000 lir za TPK Sirena.
V spomin na dr. Roberta Hlavatyja daruje Anica in Justina Daneu 10.000 lir za knjižnico Pinko Tomazič in tovariši.
V spomin na dr. Roberta Hlavatyja daruje družina Artač 10.000 lir za SKD Tabor.
Tovarišica iz Padrič daruje 10.000 lir za knjižnico Pinko Tomazič in tovariši.
Ob priliki rednega občnega zbora daruje Lučka in Bruno Križman 50.000 lir za SKD Tabor.
Ob 6. obletnici smrti nepozabne mame Marije Malalan (Semolinove) daruje hči Lidija z družino 10.000 lir za TPPZ Pinko Tomazič.
Namesto cvetja na grob Juste Sosič - Volpi daruje družina Vrevec 20.000 lir za SKD Polet.
Namesto cvetja na grob Mile Sosič daruje družina Križnič 15.000 za SKD Polet in 15.000 za SKD Tabor.
V spomin na Milo Sosič daruje družina Križnič in Čuk 30.000 lir za SKD Polet.
Za novo pokrito ploščad SKD Polet darujejo: družina Zotti 10.000, Ivan Sosič 10.000, Karlo Tavčar 30.000, Ivan Hrovatin 10.000, Mario Dolenc 10.000, Mario Dolenc jr. 10.000, Robert Jogan 10.000, Adriano Gregori 50.000, Drago Daneu 100.000, Albin Križman 25.000, Zofka in Romano Škerlavaj 10.000, Petrica in Ergi Protti 10.000, Gabrijel Ferluga 20 tisoč ter Sergio Hrovatin 50.000 lir.
Namesto cvetja na grob Mile Sosič daruje Viktorca Berce 15.000 ter Vlasta in Zmago 10.000 lir za knjižnico Pinko Tomazič in tovariši.
Ob priliki predvajanja diapozitivov o Islandiji daruje Mario Magajna 28.000 lir za PD Slovenec.
Ob 10-letnici ustanovitve TPPZ «Pinko Tomazič» daruje Sonja in Just Colja 50.000 lir za omenjeni zbor.
V okviru noveletne nabiralne akcije so za SK Kras darovali: SALEZ: Igor in Ladi Milčič (št. 68) 20.000, Božič Grilanc (80) 10.000, Devetak in Lupinc 10.000, Janko Rebula (81) 10.000, Anica in Zvonko Rebula (81) 20.000, Josip Škrk (61) 10.000, Boris Milčič (85) 10.000, Ludvik in Miloš Pirc (87) 10.000, Vera Euber (62) 10.000, družina Battistella (62/A) 10.000, Ivanka Pirc (66) 20.000, Danilo Rebula (60) 20.000, Bogdan Budin (47) 10.000, Josip Percič (43) 10.000, Alojz Pirc (48) 2.500, Angel Milčič (48) 10.000, Janko Škrk (100) 20.000, Franjo Furlan (50) 20.000, Stojan Stubelj (49) 20.000, Giusto Castellotti (37) 10.000, Just Skrlj (44) 10.000, Srečko Štofa (46) 10.000, Herman Škrj (35) 10.000, Edi Škrk (33) 10.000, Marjo Pirc (36) 10.000, Giordano Pernarčič (42) 10.000, Milica Percič (43) 5.000, Milos Peric (27) 10.000, družina Gruden (25) 5.000, Dušan Grilanc (24) 10.000, Olga Gherlani (23) 2.000, Zidaric in Marušič (20) 20.000, Boris Grilanc (13) 20.000, Jožko Obad (14) 30.000, Marica Obad (14) 10.000, Jožko Grilanc (15) 5.000, Danilo Grilanc (89) 10.000, Peter Grilanc (90) 10.000, Silko Počkar (96) 10.000, Moreno Businelli (8) 15.000, Srečko Budin (65) 15.000, Liljana in Ladi Budin (65) 50.000, Mitja Grilanc (65/A) 10 tisoč, Zdravko Obad (94) 20.000, Marta Vodopivec (1/E) 10.000, Dragica Predonzani (1) 5.000, Ivan in Franc Budin (92) 5.000, družina Milčič (91) 20.000, Ljubo Milčič (91) 10 tisoč, Viktor Orel (3) 5.000, Karlo

Grilanc (4) 15.000, Kristjan Rodella (95) 10.000, Janko Budin (5) 10.000, Josip Pegan (7/A) 10.000, Tončka Pavlina (16) 5.000, Josip Kocman (19) 20.000.

BRISČIKI: Aleksander Gorjan 5 tisoč, Mario Brisčik (38/A) 5.000, Robert Suc (50) 2.000, Dario Brisčik (20) 5.000, Boris Hrovatin (9) 5.000, Marino Bresciani (38) 5.000, Giuseppe Suci (18) 5.000, Paolo Hrovatin (9) 5.000, Adriano Princival (48) 3.000, Rudi Emil (40) 5 tisoč, Vladimiro Bresciani (55) 5.000, gostilna Milčič 5.000, Stanislav Savi (45) 5.000, Bruno Milčič (46) 10.000, Marino Kralj (7) 10.000, Zarko Suc (50) 10.000, Slavko Brisčik (33/5) 5.000, Lucio in Marino Verša (2/A) 10.000, Lojze Majano (2/A) 3.000, Mario Gerri (37/A) 5.000, Alberto Pahor (37/B) 10.000, Giuseppe Jančič (51) 10.000, Bruno Sardoč (42) 3.000, Franc Brisčik (19) 4.000, Ladko Brisčik (37) 3.000, Marica Suc (18) 5.000, Milan Brisčik (41) 5.000, Mario Milčič (27) 4.000, Carla Puric (20) 5.000.

VELIKI REPEN: Petra Škabar (174) 10.000, Roseta Poles (155) 2 tisoč, Francka Škabar (3) 2.000, Marija Guštin (154) 1.500, Rudi Birsca (125) 5.000, Zofija Ravbar (83) 2.000, Salvatore Meloni (Col 45) 2.000, Boris Guštin (32) 4.000, Dario Grizović (62) 10.000 lir.

Stojan Fabjan (Koludrovica 10) 10.000, Franc Fabjan (Koludrovica 10) 2.000, Dušan Guštin (Repn 22), Ivanka Latino (116) 20.000, družina Bullo (146) 10.000 in družine Komar - Canciani (Fernetič 5) 4 tisoč lir.

Namesto cvetja na grob partizanke mame Marije Lukša vd. Ban in Ivana Sulčica daruje Dušan Koluta z družino 15.000 za spomenik padlim v NOB s Proseka in 15.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Križa.

PRODAJNA GALERIJA KRASKEGA POHISTVA

(skrinje, skladišni, vintle in kuhinjske kredence)

Bogata izbira izdelkov iz lesa in keramike ter ročnih del s kraškimi motivi, primerni za vsakršno darilo.

Cesta NABREZINA - ŠEMPOLAJ (100 m po železniškem prehodu) tel. 200282

ZLATARNA - URARNA
«Svizzera»
di A. Sorace
SEIKO
DOXA
Philip Watch
TRST
UL. S. SPIRIDIONE 12
Tel. 60-252

KOSMINA SERGIJ
BARVNI TV SPREJEMNIKI — vse kar najboljše nudi nemška in italijanska tehnika
ITT Schaub - Lorenz, TELEFUNKEN, PHILIPS, REX
NABREZINA Center
Tel. 200-123

TRGOVINA OBUVE
ESPERIA
NAJBOLJ MODERNI ČEVLJI PO NAJUGODNEJSIH CENAH
TRST — UL. MAZZINI 38 — TELEFON 61633

KERAMIKA BRUNETTA
TRZIC
Ul. C. A. Colombo tel. (0481) 72129
■ KAMINI
■ MOQUETTES
■ PARKETI

CVETLIČARNA ZVONČEK
(Ex Cvetlice Klara)
POSUJE ZOPET OD 4. FEBRUARJA DALJE
Narodna ulica 118 — OPČINE
Telefon: 212094

NOVOST ZA VSAKO STOPNJO NAGLUŠNOSTI

NEVIDNI SLUŠNI APARAT

Da bi povrnil sluh milijonom ljudem po vsem svetu, so se v zadnjih letih mnogo trudili in napredovali toda do danes problema le niso rešili. Izdelovalec slušnih aparatov MAICO je leta in leta ta problem natanko raziskoval in dosegel res presenetljive rezultate. Sanje vseh tistih, ki slabo slišijo, so se uresničile. Končno so izdelali nevidni slušni aparat, ki zagotavlja jasno in udobno poslušanje. Osebe, ki jim je sluh opešal, s tem novim aparatom slišijo glasove svojih domačin in lahko prisluhnejo televiziji in filmu, GRE ZA ABSOLUTNO NOVOST, ki jo lahko vsakdo BREZPLAČNO preizkusi. Obiščite nas. Zadostovalo bo nekaj sekund in spet boste jasno, brez živčnosti, razumeli glasove, tudi če bi vam jih prišepetavali. Ob vsakem prikazovanju aparatov MAICO posebni popusti. Za poskuse obiščite nas brez vsakršne obveznosti.

v TRSTU	naš urad Ul. Mainica 1 tel. 793-490	vsak petek in soboto
v SESLANJU	Lekarna dr. Furigo Narodna ul. 43 tel. 209-197	v torek, 9. 2. 82
v BOLJUNCU	Lekarna Val Rosandra tel. 228-124	v sredo, 10. 2. 82
v ZGONIKU (Božje polje)	Lekarna dr. Budin tel. 225-596	v četrtek, 11. 2. 82
v MILJAH	Ambulanta dr. Stener Ul. S. Giovanni 1 tel. 271-191	v ponedeljek, 8. 2. 82
na OPČINAH	Lekarna Obelisco Pzale Monte Re 3 tel. 211-011	v ponedeljek, 1. 2. 82

URNIK: od 9. do 12. ure

TRADICIONALNI SEJEM ODEJE

■ odeje
■ pregrinjala
■ podložene prešite odeje
■ ogrinjala

...vabimo Vas, da z varčevanjem premagate mraz!

HABITAT
OPREMI VAŠ DOM - Drevored Verdi (vogal Ul. Roma) TRZIC

VSE MODNE NOVOSTI
USNJE
GALANTERIE
IN KONFEKCIJE

charlie SHOP

TRST - Ul. San Lazzaro 18
Tel. 68-124

KONFEKCIJA ZA VSE OD OTROKA DO ODRASLEGA

Po najugodnejših cenah

MAGAZZINI
BIO
CENTRO RISPARMIO

do 15. februarja

POSEBNE TEDENSKE PONUDBE NA RAZLIČNIH ARTIKLIH

TRZIC
UL. DUCA D'AOSTA 91/93 — TEL. (0481) 44557

ENTE FIERA UDINE ESPOSIZIONI

17. Razstava kmetijskih strojev
13. - 21. februarja

AGRIEST 82

Urnik: ob delavnikih 13.30 - 19.00 — ob sobotah in nedeljah 9.00 - 20.00

SEJEMSKO RAZSTAVIŠČE TORREANO DI MARTIGNACCO

O vlogi in pomenu

(Nadaljevanje s 6. strani)

sikdaj priskočili na pomoč, zlasti v pogostih časovnih stiskah, ko so me nadomestili v mojih osnovnih dolžnostih glasbenega producenta.

Vpr.: Ker ste že omenili glasbene sodelavke, sem mnenja, da smo ženske še daleč od enakopravnosti oziroma možnosti, da bi lahko dosegle iste uspehe kot moški. Se vam zdi, da bi morda lahko imele tudi ženske za glasbenega kritika, če bi bile res toliko razvite in napredne, kot pravimo, da je družba, v kateri živimo.

Odg.: Res nimamo med ženskami kritikov, razen redkih izjem, pa čeprav je v zadnjem času vse več temeljito izobraženih dobrih glasbenih delavk v raznih ustanovah, kakor na radijskih in televizijskih postajah in drugih institucijah. Verjetno za tako delo še ni prodrla potrebna samozavest. Poznam pa nekaj zelo dobrih delavk na tem področju v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Novem Sadu in Sarajevu, ki ne dosegaajo nič manjših uspehov in priznanj kakor moški.

Vpr.: Dobra in objektivna kritika bi morala biti vzgojna, ljudem bi morala pomagati spremljati in razumeti gledališko ustvarjanje, glasbeno izvajanje, likovno umetnost, literaturo in podobno. V praksi pa je drugače. Velika večina je pod drugimi, lahkovestnimi vplivi. Obiskovalci gledališč in koncertnih dvorani, včasih tudi knjižnic so vedno isti. Seveda, tu ne mislim samo na nas Slovence. Kaj vi mislite o tem?

Odg.: To je rak rana vse današnje družbe. Razkorak med umetniki, ustvarjalci in drugimi razglednimi ljudmi na eni in množicami na drugi strani je velik. Kulturna osveščenost nima sicer vedno kasi; čas in dinamika vplivanja kulturnih vrednot zavisi od določenih dejavnikov, od volje in prizadevanj le-teh pri vzgoji in vzbujaanju smisla za obliko.

vanje plemenite podobe človekove duševnosti; med ljudmi današnjega trenutka vlada neka lagodnost in samozadovoljstvo, ki duši potrebo po nečem novem in boljšem; to ustvarja določen hedonizem in zanemarja duhovno in humano plat kot tudi notranje plemenitenje. Seveda imajo pri vsem tem svoj velik vpliv komercialni načini in pristopi v vsakdanjih življenjskih odnosih, ki ustvarjajo mentaliteto materialnega pohlepa in potrošništva. Tu nastajajo konflikti in dileme, ki kažejo na doletična upadanja. Zato mislim, da je kulturno osveščanje čedalje bolj potrebno in za nadaljnji razvoj nujno.

Vpr.: Ali se je na vas morda obrnil kdo izmed mladih iz mejstva, ki bi rad postal glasbeni kritik.

Odg.: To ne. Sicer le želja postati glasbeni kritik ne bi zadoščala za opravljanje odgovorne naloge, za katero so potrebni pojki, ki smo jih med tem razgovorom omenjali. Kajti zgolj obračanje in navezovanje na nekoga bi bilo brezpomembno. Bili pa smo svojočasno priče pojavom mladih kritikov, ki pa so po kratkem udejstovanju, žal, utihnili in ne vem, zakaj.

Vpr.: Kaj bi svetovali mladim, ki bi radi postali kritiki.

Odg.: Najprej neprestan študij. Človek se mora vedno dopolnjevati in stalno spremljati vse umetniške dogodke in ustvarjanje, nikoli ne sme zanemarjati tudi stvari, ki se zdijo slabe; analizirati jih je treba, zakaj je tako in skušati izluščiti vso problematiko. Človek, ki se namerava posvetiti kritiki, si nikoli ne sme domisljati, da vse ve, nikoli ne sme biti avtoritativen v svojih sodbah. Vedno mora upoštevati tudi mnenja drugih in ugotovljati, zakaj se le-ta ne ujemajo z njegovimi. Mislim pa, da je cilj in smoter kritika boriti se za umetniško resnico.

il negoziatlo

nuova **silan**
TREVIRA
2000

ENOBARVNI
JAUQUARD
FANTAZIJA
TISKANINE IZ:
TREVIRA 2000
VOLNE
BOMBAZA
MEŠANIH PREDIV

MESEC PRODAJE OSTANKOV

Od 2. do 27. februarja

TRST - Drevored XX. septembra 16 - Telefon 730298

il negoziatlo

nuova **silan**
TREVIRA
2000

ENOBARVNI
JAUQUARD
FANTAZIJA
TISKANINE IZ:
TREVIRA 2000
VOLNE
BOMBAZA
MEŠANIH PREDIV

MESEC PRODAJE OSTANKOV

Od 2. do 27. februarja

TRST - Drevored XX. septembra 16 - Telefon 730298

Občinsko dovoljenje št. 15. 1. 1982